

T.C.
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ
ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜNEY AVRUPA REFAH REJİMİNDE GENÇLERE YÖNELİK
SOSYAL POLİTİKALAR

Onur UÇAK

NİSAN – 2024

T.C.
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ
ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**GÜNEY AVRUPA REFAH REJİMİNDE GENÇLERE YÖNELİK
SOSYAL POLİTİKALAR**

Onur UÇAK

Tez Danışmanı
Doç. Dr. İskender GÜMÜŞ

T.C.

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Onur UÇAK' ın "Güney Avrupa Refah Rejiminde Geçlere Yönelik Sosyal Politikalar" başlıklı tezi 18/04/2024 Tarihinde, aşağıdaki jüri tarafından Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca değerlendirilerek, Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun .../.../20... tarih ve ../.. Sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Doç. Dr. İskender GÜMÜŞ

Bu tezi okuyarak içerik ve nitelik açısından incelediğimi ve Yüksek Lisans derecesi almak için yeterli olduğunu onaylıyorum.

Tez Danışmanı

Doç. Dr. İskender GÜMÜŞ

Bu tezi okuyarak içerik ve nitelik açısından incelediğimizi ve Yüksek Lisans derecesi almak için yeterli olduğunu onaylıyoruz.

Unvan ve İsim

Bağlı Olduğu Kurum

İmza

1. Doç. Dr. İskender GÜMÜŞ

Kırklareli Üniversitesi

2. Doç. Dr. Mehtap DEMİR

Kırklareli Üniversitesi

3. Doç. Dr. İlknur KARAASLAN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde bizzat elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada özgün olmayan tüm kaynaklara eksiksiz atıf yapıldığını, aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ediyorum.

Onur UÇAK

ÖZ

GÜNEY AVRUPA REFAH REJİMİNDE GENÇLERE YÖNELİK SOSYAL POLİTİKALAR

Uçak, Onur

Yüksek Lisans, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri

Tez yöneticisi: Doç. Dr. İskender Gümüş

Nisan 2024

Güney Avrupa ülkelerinden İspanya, İtalya, Yunanistan ve Türkiye’de gençleri hedef alan sosyal politikaların önemini vurgulamak çalışmamızın konusudur. Bu politikalar, genç bireylerin karşılaştığı zorlukları ele almayı ve onların refahını, gelişimini ve yetişkinliğe başarılı geçişini teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Ülkeler, eğitime, sağlığa, sosyal içermeye yatırım yaparak ve genç işsizliği gibi belirli zorlukları ele alarak genç nüfuslarının gelişmesi ve topluma katkıda bulunması için destekleyici bir ortam yaratabilir. Nesiller arası iş birliği, kapsayıcılık ve diyalog, etkili gençlik politikalarında kilit rol oynamaktadır. Gençlerin refahını ve gelişimini sağlamak için bu politikaların sürekli değerlendirilmesi ve uygulanması gerekmektedir. İyi eğitime erişim, sosyal katılımın teşvik edilmesi ve sağlık ihtiyaçlarının karşılanması, genç neslin refahını ve gelişimini iyileştirmenin temel bileşenleridir. Genel olarak gençlere yatırım yapmak onlara fayda sağlamakla birlikte aynı zamanda ait oldukları topluluklara ve uluslara da uzun vadeli faydalar kazandırmaktadır. Bu çalışmada, gençlere eşit fırsatlar sağlamak, eşitsizlikleri azaltmak ve genel büyümelerini desteklemek için eğitim, sağlık, istihdam ve sosyal katılım gibi alanlara yatırım yapmanın önemi ön plana çıkarılmıştır. Sonuç olarak gençleri hedef alan sosyal politikalar, onların refahını, gelişimini ve yetişkinliğe başarılı geçişini desteklemek için gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Genç refahı, İspanya’da Gençler, İtalya’da gençler, Yunanistan’da Gençler, Türkiye’de Gençler

ABSTRACT

SOCIAL POLICIES FOR YOUTH IN THE SOUTHERN EUROPEAN WELFARE REGIME

Uçak, Onur

Master of Arts, Labor Economics and Industrial Relations

Supervisor: Doç. Dr. İskender Gümüş

April 2024

The main idea of our thesis is to emphasize the importance of social policies targeting young people in various countries such as Spain, Italy, Greece, and Turkey. These policies aim to address the unique challenges faced by young individuals and promote their well-being, development, and successful transition to adulthood. In our thesis, the importance of investing in areas such as education, health, employment, and social participation is seen to provide equal opportunities to young people, reduce inequalities, and support their overall growth. By investing in education, health, and social inclusion and addressing specific challenges such as youth unemployment, countries can create a supportive environment for their youth populations to thrive and contribute to society. Intergenerational cooperation, inclusion, and dialogue play a key role in effective youth policies. These policies need to be constantly evaluated and adapted to ensure the well-being and development of young people. Access to quality education, promoting social inclusion, and meeting health needs are essential components of improving the well-being and development of the younger generation. Investing in young people in general not only benefits them but also provides long-term benefits to the communities and nations to which they belong. In conclusion, social policies targeting young people are necessary to support their well-being, development, and successful transition to adulthood.

Key Words: Youth welfare, Young Generation in Spain, Young Generation in Italy, Young Generation in Greece

ÖNSÖZ

Ülkeler için gençlik politikasının belirlenmesi kadar uygulanması da üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Gençlik döneminde kültürel, sosyal, ekonomik ve psikolojik farklılıklar meydana gelmektedir. Bu farklılıklar gençlerin geleceğe ilişkin beklentileriyle de ne kadar uyumlu olursa yaşamları boyunca o kadar olumlu gelişmelere ortam hazırlanmaktadır. Gençlik ülkelerin geleceği ile de yakından ilgili olduğundan dolayı ülkelerdeki gençlik politikaları önemli bir araştırma konusu haline gelmiştir. Gençlere yönelik uygulanan sosyal politikalar ile belirli ülkeler bazında yapılan açıklamalarla çalışmanın araştırmacılara fayda sağlamasını umuyorum.

Çalışmamı gerçekleştirirken desteklerini esirgemeyen, fedakarlıkta bulunan, her zaman moral ve motivasyon sağlayan, sevgili eşim Aysın UÇAK' a, engin bilgi ve birikimleriyle, fikir ve önerileriyle tezin hazırlanmasına katkı sağlayan değerli danışman hocam Doç. Dr. İskender GÜMÜŞ' e teşekkür ederim.

Onur UÇAK

Nisan 2024

Kırklareli

İÇİNDEKİLER

BEYAN.....	iii
ÖZ.....	iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	vii
KISALTMALAR.....	ix
TABLolar.....	x
GRAFİKLER.....	xi
GİRİŞ.....	1

1. BÖLÜM

SOSYAL POLİTİKALAR, GENÇLİK, GENÇLİK POLİTİKALARI VE GENÇLERE YÖNELİK SOSYAL POLİTİKALAR.....3

1.1. Genç ve Gençliğin Tanımı, Kapsamı ve Önemi..... 3

1.2. Gençlik Politikası Kavramı.....6

1.3. Gençlik Politikasını Etkileyen Aktörler.....11

1.3.1. Devlet, Hükümet ve Siyasi Partiler..... 11

1.3.2. Yerel Yönetimler.....12

1.3.3. Sivil Toplum Kuruluşları.....13

1.3.4. Gençliğe Etki Grupları ve Araştırmacılar..... 14

1.4. Gençlere Yönelik Sosyal Politikalar.....15

1.4.1. Eğitim ve Sağlık..... 16

1.4.2. İstihdam ve İş Eğitimi..... 18

1.4.3. Sosyal Hizmetler ve Boş Zaman Etkinlikleri..... 19

1.4.4. Mali Yardımlar ve Barınma..... 19

1.4.5. Gençliğin Katılımı, Sosyal Refah ve Eşitlik..... 20

2. BÖLÜM

GÜNEY AVRUPA REFAH REJİMİNDE GENÇLERE YÖNELİK SOSYAL POLİTİKALAR.....21

2.1. İspanya’da Gençlere Yönelik Sosyal Politikalar.....23

2.1.1. İspanya Gençlik Stratejisi.....	23
2.1.2. İspanya’da Genç Nüfus.....	28
2.1.3. Ülkede Genel Olarak Gençliğin Durumu.....	31
2.1.4. Ülkede Gençlerin Refahını Etkileyen Kurumlar ve Politikalar	32
2.2. İtalya’da Gençlere Yönelik Sosyal Politikalar.....	34
2.2.1. İtalya Gençlik Stratejisi.....	34
2.2.2. İtalya’da Genç Nüfus.....	38
2.2.3. Ülkede Genel Olarak Gençliğin Durumu.....	40
2.2.4. Ülkede Gençlerin Refahını Etkileyen Kurumlar ve Politikalar...	42
2.3. Yunanistan’da Gençlere Yönelik Sosyal Politikalar.....	46
2.3.1. Yunanistan Gençlik Stratejisi.....	46
2.3.2. Yunanistan’da Genç Nüfus.....	50
2.3.3. Ülkede Genel Olarak Gençliğin Durumu.....	53
2.3.4. Ülkede Gençlerin Refahını Etkileyen Kurumlar ve Politikalar	56
3. BÖLÜM	
TÜRKİYE’DE GENÇLERE YÖNELİK SOSYAL POLİTİKALAR VE	
GÜNEY AVRUPA REFAH REJİMLERİ İLE KARŞILAŞTIRMA...	61
3.1. Türkiye’de Gençlere Yönelik Sosyal Politikalar.....	61
3.1.1. Türkiye Gençlik Stratejisi.....	61
3.1.2. Türkiye’de Genç Nüfus.....	66
3.1.3. Ülkede Genel Olarak Gençliğin Durumu.....	68
3.1.4. Ülkede Gençlerin Refahını Etkileyen Kurumlar ve Politikalar...	70
3.2. Türkiye-Güney Avrupa Refah Devletleri Gençlere Yönelik Sosyal	
Politikalar Karşılaştırması.....	72
SONUÇ.....	79
KAYNAKÇA.....	83

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
AGE	: İspanya Ulusal Ajansı
BM	: Birleşmiş Milletler
CJE	: İspanya Gençlik Konseyi
GSYİH	: Gayrı Safi Yurt İçi Hasıla
STK	: Sivil Toplum Kuruluşları
INJUVE	: İspanya Ulusal Gençlik Enstitüsü
ILO	: Uluslararası Çalışma Örgütü
İŞKUR	: Türkiye İş Kurumu
NEET	: Öğretimde, İstihdamda veya Eğitimde Değil
OECD	: Ekonomik İş birliği Kalkınma Örgütü
SES	: Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası
UNESCO	: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

TABLÖLER

Tablo 1 : Ülkelere Göre Gençlik Politikası Modelleri.....	7
Tablo 2 : İspanya’da İşsizlik Oranı ve Genç İşsizlik Oranı	25
Tablo 3 : İspanya’da Nüfus ve Genç Nüfus	28
Tablo 4 : İtalya’da İşsizlik Oranı ve Genç İşsizlik Oranı.....	36
Tablo 5 : İtalya’da Nüfus ve Genç Nüfus	38
Tablo 6 : Yunanistan’da Nüfus ve Genç Nüfus	50
Tablo 7 : Yunanistan’da İşsizlik Oranı ve Genç İşsizlik Oranı.....	52
Tablo 8 : Türkiye’nin Gençlik Politikalarına İlişkin Çıkardığı Kurum ve Kanunlar.....	63
Tablo 9 : Türkiye’de Nüfus ve Genç Nüfus	66
Tablo 10 : Türkiye’de İşsizlik Oranı ve Genç İşsizlik Oranı	67
Tablo 11 : Seçilmiş Devlet Kurumlarının Gençliğin Refahına Etkileri.....	71
Tablo 12: Ülkelerin Gençlere Yönelik Çıkardığı Kurum ve Politikaların Karşılaştırılması.....	73

GRAFİKLER

Grafik 1: 2022’de Genç Nüfus Oranının En Yüksek ve En Düşük Olduğu 10 Ülke (%).....	6
Grafik 2: GSYH İçinde Sosyal Harcamalara Ayrılan Pay (%).....	22

GİRİŞ

Güney Avrupa ülkeleri, gençlerin karşılaştığı zorlukları ele almayı ve onların refahını ve gelişimini desteklemeyi amaçlayan bir dizi sosyal politika uygulamaktadır. Eğitim, istihdam, sağlık ve sosyal içerme gibi alanları kapsayan bu politikalar, gençlerin yetişkinliğe başarılı bir şekilde geçişini sağlamak için hayati öneme sahiptir. Bu çalışmada amaçlanan Güney Avrupa refah rejiminde gençlere yönelik uygulanan sosyal politikaları ve bunların genç nesil üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır.

Güney Avrupa ülkelerinde sosyal politika alanında güncel konulardan biri de sosyal dışlanmadır. İşgücü piyasasına girmekte zorluk çekenler, sosyal yardım hizmetlerinden dışlananlar, barınma sorunları, ayrımcılık ve ırkçılıkla karşı karşıya kalan gençler, tek ebeveynli aileler, evsizler ve göçmenler, Güney Avrupa ülkelerinde sosyal olarak dışlanmış kimliklerin başlıca sahipleri (Güler, 2015:66).

Gençlere yönelik eğitim fırsatlarının artırılması amacıyla eğitime yatırım yapılması, mesleki eğitim programlarının desteklenmesi ve paydaşlarla iş birliği yapılması yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

Gençlere yönelik sosyal politikaların bir diğer önemli boyutu da istihdama odaklanmadır. Güney Avrupa ülkeleri genç işsizliğinin yarattığı zorlukların ve genç bireyler için fırsatlar yaratma ihtiyacının farkındadır. Politikalar, giriş engellerini ele alarak, girişimciliği ve yenilikçiliği teşvik ederek ve çalışma koşullarını iyileştirerek işsizlik oranlarını azaltmayı amaçlamaktadır. Gençlerin işgücü piyasasına geçişlerinin desteklenmesi bu sosyal politikaların önceliğidir.

Güney Avrupa refah rejiminde gençlere yönelik sosyal politikalarda sağlık hizmetleri ve sosyal katılım da belirgin bir şekilde öne çıkmaktadır. Genç bireylerin refahı için uygun fiyatlı ve kaliteli sağlık hizmetlerine erişim şarttır. Politikalar, gençlerin fiziksel ve zihinsel sağlık ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli sağlık hizmetleri kaynaklarına ve müdahalelere erişmelerini sağlamaktadır. Ayrıca, sosyal dışlanmayla mücadele etmek ve

farklı kökenlerden gelen gençlerin sosyal entegrasyonunu teşvik etmek için çaba sarf edilmektedir.

Güney Avrupa refah sistemlerindeki sosyal politika, gençlere refahları ve gelişmeleri için ihtiyaç duydukları kaynakları ve destek a larını sağlamaya odaklanmaktadır. Eğitim, istihdam, sağlık ve sosyal katılım temel odak alanlarıdır. Güney Avrupa  lkeleri, eğitime,   retim programlarına, istihdam yaratmaya ve sağlık hizmetlerine erişime yatırım yaparak gençlerin geli ebilece i ve topluma katkıda bulunabileceği bir ortam yaratmaya çalışmaktadır. Bu politikaların devam eden araştırması ve değerlendirilmesi, genç nüfusa yönelik destek sistemlerinin daha da geliştirilmesi ve genişletilmesi açısından önemlidir.

Bu tez çalışmasının birinci bölümünde sosyal politikalar, gençlik, gençlik Politikaları ve gençlere yönelik sosyal politikalar incelenmiştir. İkinci bölümünde Güney Avrupa  lkelerinden İspanya, İtalya ve Yunanistan'daki gençlere yönelik politikalar incelenmiştir. Son olarak üçüncü bölümde Türkiye'deki durum incelenerek Güney Avrupa  lkeleriyle karşılaştırılması gerçekleştirilmiştir.

1. BÖLÜM

SOSYAL POLİTİKALAR, GENÇLİK, GENÇLİK POLİTİKALARI VE GENÇLERE YÖNELİK SOSYAL POLİTİKALAR

1.1. Genç ve Gençliğin Tanımı, Kapsamı ve Önemi

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO) gençliği 15-25 yaş aralığı olarak tanımlarken, Birleşmiş Milletler Örgütü 12-24 yaş aralığını öngörmektedir. Türkiye ise gençlik aşaması olarak BM tarafından belirlenen 12-24 yaş grubunu benimsiyor. Gençlik dönemi böylece ergenlik yaşına girmeye başlamakta ve 18 yaşından sonra da görece olarak yetişkinlik dönemine girmeye sonlanmaktadır denebilir (hugaum.hacettepe.edu.tr, 2017). Gençlik, ergenlikten erken yetişkinliğe kadar uzanan ve genellikle 10 ila 24 yaş arasını kapsayan bir yaşam aşamasıdır (Sawyer ve öte., 2018). Bireylerin olgunluğa ve bağımsızlığa doğru ilerledikçe fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal değişimlerin olduğu bir dönemdir. Bu geçiş aşaması kişisel gelişim, kimlik oluşumu ve temel yaşam becerilerinin kazanılması için çok önemlidir. Bu dönem önemli biyolojik, psikolojik ve sosyal değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Bireylerin kimliklerini geliştirdikleri, hedefler belirledikleri ve geleceklerini şekillendirecek önemli yaşam tercihleri yaptıkları bir dönemdir (Lafçi, 2018:99-101).

Gençlik, farklı toplum ve kültürlerdeki gençlerin karşılaştığı deneyimleri, zorlukları ve fırsatları kapsayacak şekilde salt yaş sınırlarının ötesine uzanır. Aynı zamanda yaşamın bu evresinin sosyal, kültürel ve ekonomik yönlerini de kapsar. Gençlik kültürü, aktivizmi ve çeşitli sosyal, politik ve ekonomik alanlara katılım, gençlik gelişiminin önemli bileşenleridir. Kapsam aynı zamanda gençlerin karşılaştığı eğitim, istihdam, sağlık ve sosyal katılım, sivil katılım gibi zorlukları ve fırsatları da kapsamaktadır.

Gençler yalnızca geleceğin liderleri ve iş gücü değil, aynı zamanda toplumsal değişim ve yeniliği yönlendirme potansiyeline de sahiptir. Çeşitli

alanlara yeni bakış açıları, enerji ve yaratıcılık getirerek toplumların kalkınmasına ve ilerlemesine katkıda bulunurlar. Gençlerin refahına ve gelişimine yatırım yapmak, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için çok önemlidir çünkü gençler, topluluklarının ve ülkelerinin geleceğini şekillendirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Gençlik, hızlı değişimlerin ve kişisel gelişim ve toplumsal etki açısından önemli potansiyelin damgasını vurduğu kritik bir yaşam aşamasını temsil eder. Gençliğin tanımını, kapsamını ve önemini anlamak, gençleri toplumun aktif ve üretken üyeleri olma yolunda desteklemeyi amaçlayan etkili politikalar, programlar ve girişimler tasarlamak için gereklidir. Onların refahını ön planda tutmak, onlara fırsatlar sunmak ve isteklerini gerçekleştirmeleri için onları güçlendirmek çok önemlidir.

Gençliğin öneminin anlaşılması toplumun gelişmesi ve ilerlemesi için şarttır. Gençler farklı bakış açılarına, yaratıcılığa ve enerjiye sahip oldukları için değerli bir kaynağı temsil etmektedir. Onlar, topluluklarına ve toplumlarına önemli katkılar sağlama potansiyeline sahip, geleceğin liderleri, yenilikçileri ve değişim yaratıcılarıdır.

Gençliğin kapsamı geniştir ve birçok alanı kapsar. Eğitim açısından gençlerin, kişisel ve mesleki gelişimleri için gerekli bilgi, beceri ve yeterlilikleri edinmeleri için kaliteli eğitime ve yükseköğrenim fırsatlarına erişmeleri gerekmektedir. Bu, dışlanmış ve dezavantajlı gençler için eşit eğitim fırsatlarının ve destek sistemlerinin sağlanmasını da içerir. Ayrıca, gençler iş piyasasına girip tatmin edici ve anlamlı istihdam fırsatları aradıkça kapsam, istihdam ve kariyer rehberliğini de içermektedir.

Gençler yetişkinliğe geçerken kimliklerini, hedeflerini ve değerlerini oluştururken, yaşamın bu aşaması kişisel gelişimleri için çok önemlidir. Gençliğin kapsamı eğitim, istihdam, sağlık, ilişkiler ve sivil katılım gibi çeşitli konuları kapsamaktadır. Gençlerin ihtiyaçlarını anlamak ve ele almak, toplumun geleceğini temsil etmeleri ve refahlarının bireyler ve topluluklar üzerinde önemli etkileri olması nedeniyle son derece önemlidir.

Gençler topluluklarını ve bir bütün olarak toplumu şekillendirmede önemli bir rol oynadıklarından, gençliğin kapsamı sivil katılım ve katılımı da kapsamaktadır. Gençlerin karar alma süreçlerine katılımını ve gönüllülüğü teşvik etmek ve gençlerin sesinin duyulmasına yönelik platformların kolaylaştırılması bu kapsamdaki temel unsurlardır. Gençlerin sivil işlere aktif olarak katılmasını sağlayarak, onların enerjisini, yaratıcılığını ve yeni bakış açılarını olumlu toplumsal değişime yönelik olarak kullanmak mümkündür.

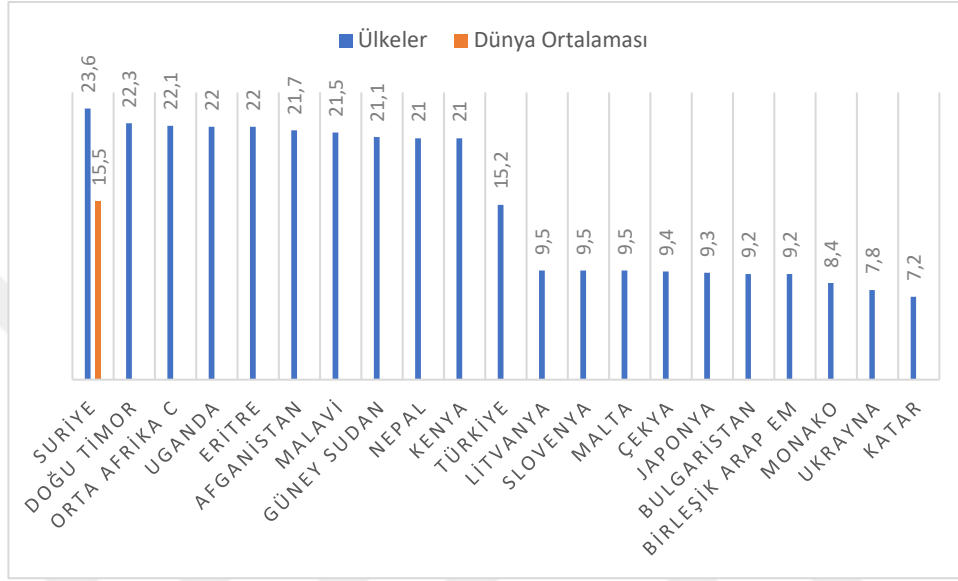
Sosyal ve kişilerarası ilişkiler de gençliğin kapsamına girmektedir. Bu, olumlu aile ilişkilerinin, arkadaşlıkların ve romantik ilişkilerin geliştirilmesinin yanı sıra akran baskısı, zorbalık ve flört şiddetiyle ilgili sorunların ele alınmasını da içerir. Gençlerin sağlıklı ilişkiler geliştirmesi için güvenli ve destekleyici ortamların sağlanması, onların duygusal refahı ve sosyal entegrasyonları için çok önemlidir.

Dünya Gençlik Raporu'na (2020) göre, 15-24 yaş arası 1,2 milyar gencin bulunduğunu ve bunun da küresel nüfusun %16'sını oluşturduğunu gösteriyor. Gençlik UNESCO için öncelikli bir gruptur. Gençlerin yaratıcılıklarının, yenilikçiliklerinin ve dünyada değişim yaratma yeteneklerinin farkında olan önemli aktörler, liderler ve ortaklar olduğuna inanılmaktadır. UNESCO, eşitsizlikleri ortadan kaldırmak ve sürdürülebilir kalkınmaya ve barış inşasına katkıda bulunmak için onlara eşlik etmeye kararlıdır. Gençler, dünyanın sorunlarına daha iyi, yenilikçi ve daha etkili çözümler üretme umudunu temsil etmektedir. UNESCO, önemli oldukları için seslerinin duyulmasını sağlamak için aktif olarak çalışmaktadır (unesco.org/en/youth, 2024).

Birleşmiş Milletler dünya nüfus tahminlerine göre, her ülkenin toplam nüfusu içindeki 15-24 yaş arası gençlerin oranı incelendiğinde, 2022 yılında genç nüfus oranının en yüksek olduğu ülkenin %23,6 ile Suriye olduğu ortaya çıktı. Bunu %22,3 ile Doğu Timor ve %22,1 ile Orta Afrika Cumhuriyeti takip ediyor. Genç nüfus oranının en düşük olduğu ülke %7,2 ile Katar oldu. Bunu Ukrayna %7,8 ve Monako %8,4 ile takip ediyor. 2022 yılında dünyanın ortalama genç nüfusu %15,5 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'de gençlerin

oranının %15,2 ile dünya ortalama genç nüfusunun biraz altında olduğu görüldü ([TÜİK Kurumsal \(tuik.gov.tr\)](https://tuik.gov.tr), 2024).

Grafik 1: 2022’de Genç Nüfus Oranının En Yüksek ve En Düşük Olduğu 10 Ülke (%)

Kaynak: [TÜİK Kurumsal \(tuik.gov.tr\)](https://tuik.gov.tr) Erişim Tarihi: 09.03.2024.

Gençlik küresel nüfusun önemli bir bölümünü temsil etmektedir ve değişimin temel aktörüdür. Gençliğin gelişimine yatırım yapmak ve onların ihtiyaçlarını karşılamak bireylere, topluluklara ve uluslara uzun vadeli faydalar sağlayabilir. Genç bireylerin eğitim, sağlık, sosyal ve sivil gelişimlerine yönelik kapsamlı desteğin kolaylaştırılması yoluyla, bu gençlerin sadece gelişmekle kalmayıp aynı zamanda yetişkinliğe geçiş sürecinde toplumun ilerlemesine aktif olarak katılabilecekleri bir gelecek yaratılması hedeflenmelidir.

1.2. Gençlik Politikası Kavramı

Gençlik politikası, gençlerin ihtiyaçlarını ve isteklerini karşılamak için hükümetler ve diğer paydaşlar tarafından uygulanan bir dizi strateji, program ve eylemi ifade eder. Gençlerin bütünsel gelişimini destekleyen, refahlarını

sağlayan ve topluma aktif olarak katılmalarını sağlayan kolaylaştırıcı bir ortam yaratmayı içerir. Gençlik politikası kavramı, gençlerin belirli zorlukları ve fırsatları olan, hedefe yönelik müdahaleler ve destek gerektiren değerli bir demografik grup olduğunu kabul eder. Gençlik politikası genellikle eğitim, istihdam, sağlık, sosyal katılım, sivil katılım ve kültürel faaliyetler gibi çeşitli alanları kapsar.

Tablo 1: Ülkelere Göre Gençlik Politikası Modelleri

Gençlik Politikası Modeli	Ülkeler	Gençlik Sektörü	Gençlerle İlgili Ana Görüşler	Temel Problemler	Hedef Gruplar
Evrenselci Model	Finlandiya Danimarka İsveç Norveç	Gençlik sektörü küçük	Gençlik bir kaynaktır	Gençlerin katılımı	Tüm gençler
Toplum Tabanlı Model	Birleşik Krallık İrlanda	Gençlik sektörü küçük	Gençlik bir sorundur	Gençlik süreçlerinin uzaması Sosyal dışlanma Gençlerin Katılımı	Dezavantajlı gençler
Koruyucu Model	Hollanda Lüksemburg Almanya Belçika Avusturya Lihtenştayn	Gençlik sektörü büyük	Gençlik savunmasızdır kaynaktır sorundur	Sosyal dışlanma Gençlerin Katılımı	Tüm gençler Dezavantajlı gençler
Merkezi Model	İspanya İtalya Yunanistan Portekiz	Gençlik sektörü büyük	Gençlik kaynaktır sorundur	Gençlik süreçlerinin uzaması Sosyal dışlanma	Odaklanılan gençlik grubu

Kaynak: Uslu, 2013:55.

Tablo 1'e göre evrenselci, toplum temelli gençlik politikası, koruyucu ve merkezi olmak üzere dört temel modelden bahsedilmektedir. Evrenselci modele göre gençlik bir kaynak olarak görülmektedir. Toplum temelli modellerde gençlik bir sorun olarak görülmektedir. Koruma modelinde gençler yalnızca savunmasız bir grup olarak değil, aynı zamanda bir kaynak ve sorun olarak da görülmektedir. Merkezi model ise gençleri hem bir sorun hem de bir kaynak olarak görüyor. Gençlik sektörü, koruyucu gençlik politikası modelinde ve merkezi gençlik politikası modelinde daha büyükken, evrenselci gençlik politikası modelinde ve toplum temelli gençlik politikası modelinde daha küçüktür.

Gençlik politikasının temel yönlerinden biri gençlerin sosyal refahını tanımak ve teşvik etmektir. Bu, gençlerin hayati kaynaklara ve hizmetlere erişmesine destek sağlayan ve yardımcı olan sosyal politikalar ve programların oluşturulmasını içerir. Gençlik politikası, gençlerin sosyal refahını ön planda tutarak genç bireylerin tatmin edici yaşamlar sürdürebilmeleri için gerekli destek yapılarına sahip olmalarını sağlar.

Gençlik politikasının bir diğer önemli yönü de gençlere hayatlarının farklı alanlarında kapsamlı destek sağlanmasıdır. Bu, eğitim ve beceri geliştirme, istihdam ve girişimcilik, sağlık ve refah ayrıca sosyal içermenin ele alınmasını içerir. Gençlerin çok yönlü ihtiyaçlarını ve isteklerini ele alan bütünsel bir yaklaşım sağlamak için kapsamlı bir gençlik politikası çerçevesi gereklidir. Gençlerin karşılaştığı zorlukların birbiriyle bağlantılı olduğunun ve sektörler arası bütünleşmiş çözümler gerektirdiğinin bilinci içinde bulunulmalıdır.

Gençlik politikasının en önemli yönlerinden biri gençlerin topluma aktif katkıda bulunanlar olarak tanınmasıdır. Bu onların eylemlerini, seslerini ve bakış açılarını kabul etmeyi ve onları hayatlarını etkileyen karar alma süreçlerine dâhil etmeyi içerir. Hükümetler, gençlik konseyleri, forumlar ve istişareler gibi gençlerin katılımına yönelik platformlar sağlayarak politika ve programların gençlerin ihtiyaç ve isteklerine yanıt vermesini sağlayabilir (Çetintürk ve Küçük, 2019:269-274). Bu katılımcı yaklaşım, yalnızca gençlik

politikasının uygunluğunu ve etkililiğini sağlamakla kalmaz, aynı zamanda gençler arasında sahiplenme ve güçlenme duygusunu da teşvik eder.

Gençlik politikası kavramı, gençlerin siyaset de dahil olmak üzere toplumun çeşitli alanlarına katılımını teşvik etmeyi de kapsar. Gençlik politikası, gençlerin siyasi ortamdaki rolünün önemini kabul ederek onların anlamlı katılımlarını kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. Bu, gençlerin siyasi süreçlere katılımı için yollar yaratmayı, gençlerin önderlik ettiği organizasyonlar kurmayı ve mentorluk ve eğitim fırsatları sağlamayı içerebilir. Gençlere fikirlerini, endişelerini ve isteklerini dile getirme fırsatı verilmelidir. Bu, onları siyasi süreçlere dahil etmeyi, topluluk girişimlerine katılımlarını teşvik etmeyi ve liderlik becerilerini geliştirmeyi içerir. Gençlerin katılımına değer verildiğinde onların bakış açıları ve deneyimleri, hayatlarını doğrudan etkileyen politikaları şekillendirebilir (Corney ve öte., 2022:686).

Gençlik politikası sosyal katılımın teşvik edilmesinde ve ayrımcılıkla mücadelede de önemli bir rol oynamaktadır. Cinsiyeti, etnik kökeni, sosyoekonomik durumu veya engelliliği ne olursa olsun tüm gençlerin tam olarak katılabileceği ve potansiyellerini gerçekleştirebileceği kapsayıcı bir toplum yaratmaya çalışmaktadır. Bu, eşitsizlikleri azaltmaya, çeşitliliği teşvik etmeye ve tüm genç bireyler için eşit fırsatlar sağlamaya yönelik önlemleri içerebilir. Ayrıca gençlik politikası kavramı, uluslararası iş birliği ve değişimin önemini kabul etmektedir. Giderek birbirine bağlanan bir dünyada gençler küresel zorluklarla ve fırsatlarla karşı karşıyadır. Gençlik politikası, gençlerin farklı kültürler öğrenmesine, kültürler arası anlayış oluşturmaya ve küresel vatandaşlık becerilerini geliştirmesine olanak tanıyan uluslararası iş birliğini, hareketliliği ve değişim programlarını kolaylaştırmalıdır. Bu tür girişimler gençlerin kişisel gelişimine ve küresel bakış açısına katkıda bulunarak onları küreselleşen bir dünyada başarılı olmaya hazırlamaktadır.

Gençlik politikasının önemli bir yönü gençlere yönelik eğlence fırsatlarının teşvik edilmesidir. Rekreasyon politikaları, genç bireylerin fiziksel, zihinsel ve duygusal refahlarına katkıda bulunan boş zaman

etkinliklerine katılmaları için yollar sağlamada çok önemli bir rol oynamaktadır. Gençlik politikası, rekreasyon fırsatlarının önemini kabul ederek, genç bireylerin yaşamlarını zenginleştirecek bir dizi aktiviteye erişmelerini sağlamayı amaçlamaktadır (Gök, Birol ve Aydın, 2018:1380-1382).

Spor ve fiziksel aktivite gençlik politikasının bir diğer önemli yönüdür. Gençleri sporla meşgul etmek sadece fiziksel kondisyonlarını geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda takım çalışması, disiplin ve azim gibi değerleri de aşılır. Özellikle yerel yönetimlere gençlerin spora katılım fırsatlarının yaratılması, gerekli altyapı ve kaynakların sağlanmasında önemli bir rol düşmektedir (Zeray, 2019:1). Yerel yönetimlerin spor ve gençlik politikalarına katkısının vurgulanmasıyla gençlik politikasının birden fazla paydaşın yer aldığı işbirlikçi bir çaba olduğu ortaya çıkmaktadır.

Gençlik politikası sektörler arası iş birliğinin önemini kabul etmektedir. Devlet kurumları, sivil toplum kuruluşları, eğitim kurumları ve özel sektör gibi farklı paydaşlar arasında iş birliği ve koordinasyon ihtiyacını vurgulamaktadır. Bu paydaşlar birlikte çalışarak daha etkili gençlik politikaları oluşturmak için kaynaklarını, uzmanlıklarını ve çabalarını birleştirebilir. Bu iş birliği, kapsamlı gençlik programlarının, destekleyici ortamların ve yenilikçi çözümlerin geliştirilmesine yol açabilir (Nico ve Taru, 2018).

Gençlik politikası aynı zamanda nesiller arası iş birliği ihtiyacını da ele almaktadır. Etkili politika ve programların oluşturulmasında farklı yaş gruplarından bireylerin katılımının ve uzmanlığının önemli olduğunun bilincindedir. Nesiller arası diyalogu ve ortaklıkları teşvik etmek, nesiller arasındaki uçurumun kapatılmasına yardımcı olur ve daha kapsamlı ve sürdürülebilir gençlik politikalarına yol açar. Gençlik politikası, genç bireylerin topluma refahını, gelişimini ve aktif katılımını teşvik etmeyi amaçlayan çeşitli strateji ve girişimleri kapsayan çok yönlü bir kavramdır.

Gençlik politikası gençlerin refahına ve güçlendirilmesine odaklanan çok yönlü bir kavramdır. Anlamlı katılım için fırsatlar yaratmayı, farklı ihtiyaçları

karşılamayı, sosyal içermeyi teşvik etmeyi ve sektörler arası iş birliğini teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Toplular, etkili gençlik politikaları uygulayarak genç bireylerin gelişimini ve başarısını destekleyebilirler.

1.3. Gençlik Politikasını Etkileyen Aktörler

Gençlik politikası, geliştirilmesinde ve uygulanmasında önemli rol oynayan çeşitli aktörlerden etkilenir. Bu aktörler genç bireylerin hayatlarını etkileyen politikaları ve girişimleri şekillendirme ve etkileme gücüne sahiptir. İlgili aktörleri anlamak, gençlik politikasının dinamiklerini anlamak açısından çok önemlidir.

Gençlik politikası bir ulusun geleceğini şekillendirmede çok önemli bir rol oynamaktadır. Gençlerin ihtiyaç ve kaygılarının ele alınmasına ve topluma aktif katılımlarının sağlanmasına odaklanmaktadır. Hükümet organlarından sivil toplum örgütlerine ve taban hareketlerine kadar birçok aktörün gençlik politikası üzerinde önemli etkisi vardır.

Gençlik politikaları genç nüfus arasındaki belirsizliği en aza indirmeyi amaçlamalıdır. Çünkü geleceğe dair belirsizlik gençlerin yaşam motivasyonunu olumsuz etkileyebiliyor (Geçgin, 2018: 46:47).

Gençlik politikasını etkileyen aktörler arasında devlet kurumları, siyasi aktörler ve partiler, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, gençliğe etki grupları, gençlik kuruluşları, aktivistleri ve araştırmacılar yer alıyor. Bu aktörlerin rollerini ve çıkarlarını anlamak, genç bireylerin ihtiyaçlarına ve isteklerine hitap eden kapsayıcı ve etkili gençlik politikalarının şekillendirilmesinde hayati öneme sahiptir.

1.3.1. Devlet, Hükümet ve Siyasi Partiler

Gençlik politikasının en önemli aktörlerinden biri hükümettir. Hükümetler gençleri doğrudan etkileyen politikalar oluşturur ve uygular. Gençlerin karşılaştığı zorluklara çözüm bulmayı amaçlayan kaynakları tahsis eder, programlar oluşturur ve girişimler tasarlarlar. Hükümetler gençlik odaklı politikalar geliştirmek ve uygulamak için sıklıkla Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmaktadır.

Ülkelerde ve dünyada meydana gelen değişimler, gençlik politikalarını düzenleyen ülkelerin ve hükümetlerin öncelikleri arasında yer almalıdır. 1980’li yıllardan itibaren dünya, ekonomi politikalarının ve teknolojik gelişmelerin etkisiyle hızlı bir toplumsal değişim sürecine girmiştir. Bu durum gençlerin istek ve taleplerini etkilemektedir. Bu yüzden gençlik politikasının gözden geçirilmesi bir zorunluluktur. Bu noktada devlete ve hükümete önemli sorumluluklar yüklenmektedir (Kovankaya, 2021:18).

Hükümetlerin tüm genç bireylere eşit fırsatlar sağlayacak eğitim politikalarına öncelik vermesi esastır. Buna uygun fiyatlı eğitim, burslar ve özel ihtiyaçları olan öğrencilere yönelik kaynaklar gibi önlemler de dâhildir.

Siyasi aktörler ve partilerin de gençlik politikası üzerinde önemli etkileri vardır. Siyasi platformları, manifestoları ve kampanyaları aracılığıyla politikayı şekillendirerek etkilemektedirler. Siyasi aktörler ve partiler sıklıkla gençlikle ilgili konuları savunarak gençlik odaklı politikaları gündemlerinin bir parçası haline getiriyorlar. Etkileri genç istihdamı, eğitim ve genç bireylere yönelik özel sosyal programlar gibi alanlarda görülebilir. Savunuculuklarının etkinliği ve politikayı etkileme yetenekleri, siyasi güçlerine ve seçmenler arasındaki desteğe bağlıdır.

1.3.2. Yerel Yönetimler

Yerel yönetimler gençlere yönelik sosyal politikaların şekillendirilmesinde ve uygulanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Genellikle yerel genç nüfusun özel ihtiyaçlarını ve kaygılarını ele alma konusunda ön saflarda yer alırlar. Yerel yönetimler, yerel bağlamı daha iyi anlama avantajına sahiptir ve sosyal politikaları buna göre şekillendirebilir. Katılımları, gençlere yönelik programlar ve girişimler tasarlamak ve sunmak için toplum kuruluşları ve paydaşlarla iş birliği yapmayı içerir. Yerel yönetimler, yerel topluluklarla aktif bir şekilde etkileşime girerek sosyal politikaların gençlerin ihtiyaçlarına etkili bir şekilde hizmet etmesini sağlayabilir (Oktay, 2017:310-311).

Gençlik politikası yalnızca merkezi hükümetlerin eylemleriyle sınırlı değildir. Yerel yönetimler gençlik politikalarının şekillenmesinde önemli rol

oynamaktadır. Yerel yönetimler, kendi bölgelerinde yaşayan gençlerin kendine özgü koşullarını ele alan özel girişimler ve programlar uygulamak için iyi bir konuma sahiptir. Örneğin Türkiye’de yerel yönetimlerin uyguladığı aile odaklı sosyal politikaların gençler ve aileleri üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir (Baş, 2017:169-179). Bu, gençlik politikasının geliştirilmesi ve uygulanmasında yerel yönetimlerin önemini vurgulamaktadır.

Yerel yönetimlerin gençlik politikası bağlamında üstlenmesi gereken rolleri şu şekildedir (Kovankaya, 2021:20-21).

- Gençlere eğitim desteği sağlanmalıdır.
- Beceri geliştirme faaliyetleri düzenlenmeli ve her gencin katılımına fırsat tanınmalıdır.
- Kişisel gelişim desteği sunulmalıdır.
- Siyasal katılımı artıracak etkinlikler düzenlenmelidir.
- Toplumsal katılımı artıracak etkinlikler düzenlenmelidir.
- Politika ve strateji belgelerinin sunulması yoluyla gençlerin yetenekleri geliştirilmelidir.
- Gençlere, kendilerini ilgilendiren ve iyi oldukları alanlarda çalışma fırsatı verecek şekilde istihdam olanakları geliştirilmelidir.
- Gençlerin yaşam kalitesini artırıcı uygulamalar hayata geçirilmelidir. Bütçeler gençlerin istek ve beklentilerine duyarlı olmalıdır. Araştırma yapılmalıdır.

1.3.3. Sivil Toplum Kuruluşları

Devlet imkanları bireylerin çeşitli alanlardaki ihtiyaçlarını karşılamaya yeterli değildir. Bu dönemlerde sivil toplum kuruluşlarının etkisi artmaktadır. Değer aktarımı, korunması ve yeniden üretimine ilişkin analizlerde de görüldüğü gibi STK’lar dünya genelinde değer üretiminde önemli bir rol oynamaktadır. Öğretim materyallerinin hazırlanması, öğretmen eğitimi ve politika geliştirme; değer geliştirmenin teşvik edilmesi, alternatif üretme

yeteneği, dinamik organizasyonel destek, STK fırsatlarının paylaşılması, yazılı ve görsel medya konularında STK'larla çalışma yapılması. STK'ların değerler eğitimi sürecine, proje hazırlama ve uygulama ile maddi yardım sağlama becerisi açısından destek verebileceği belirtilmektedir (Erdoğan ve Eraslan; 2015:124).

Sivil toplum kuruluşları gençlik politikasını etkilemede hayati bir rol oynamaktadır. STK'lar sıklıkla hükümet ile gençlik arasında aracı görevi görmektedir. Gençlerin ihtiyaçları ve istekleri hakkında değerli bilgiler sağlamakta ve haklarını savunmaktadır. STK'lar gençlikle ilgili sorunları ele almak için araştırma, savunuculuk ve doğrudan hizmet sunumuyla ilgilenmektedir. Ayrıca STK'lar gençlik programlarını ve politikalarını geliştirmek ve uygulamak için sıklıkla hükümetle iş birliği yapmaktadır.

1.3.4. Gençliğe Etki Grupları ve Araştırmacılar

Gençlerin liderliğindeki kuruluşlar gençlik politikasının şekillendirilmesinde önemli aktördür. Bu kuruluşlar, akranlarının karşılaştığı zorluklara çözüm bulma konusunda tutkulu olan gençler tarafından yönetilmektedir. Gençlerin endişelerini dile getirebilecekleri, aktivizme katılabilecekleri ve sorunlara çözüm önerebilecekleri platformlar sağlamaktadırlar. Gençlerin liderliğindeki kuruluşlar genellikle politika değişikliklerini savunurlar ve gençlerin güçlendirilmesine yönelik çalışırlar. Tabandan gelen çabaların yerel, ulusal ve hatta uluslararası düzeyde gençlik politikaları üzerinde önemli bir etkisi olabilir. Örneğin ilk kez, Büyük 6 Gençlik Örgütü'nden oluşan bir ittifak, pandemi nedeniyle hayatları altüst olan gençlere ışık tutmak için Küresel Gençlik Seferberliği etrafında bir araya gelmiştir. Dünya çapında milyonlarca yerel topluluğa dayanan Büyük 6, 250 milyondan fazla genci içermektedir ve geçen yüzyılda da bir milyardan fazla gencin güçlendirilmesine katkıda bulunmuştur (bigsix.org, 2024).

Gençlik politikasını etkileyen bir diğer önemli aktör ise gençlik aktivistleridir. Bu bireyler veya gruplar, iklim değişikliği, sosyal adalet veya eğitim gibi gençleri etkileyen sorunların savunulmasında önemli bir rol oynamaktadır. Gençlik aktivistleri farkındalığı artırmak ve değişim yaratmak

için sıklıkla taban hareketlerine, protestolara ve diğer aktivizm biçimlerine katılırlar. Onların çabaları dünya çapında gençlik politikasının şekillendirilmesinde etkili olmuştur (gencaktivistler.org.tr, 2024).

Akademisyenler ve araştırmacılar da çalışmaları ve analizleri aracılığıyla gençlik politikasının şekillenmesine katkıda bulunmaktadır. Gençliğin gelişiminin eğitim, istihdam, ruh sağlığı ve sosyal içerme gibi çeşitli yönleri üzerine araştırmalar yürütülmektedir. Bulgular, politika yapıcılarının gençlerin ihtiyaçlarını ve gerçeklerini anlamalarına yardımcı olarak ve etkili gençlik politikaları için kanıta dayalı öneriler sunmaktadır. Akademisyenler, araştırma bulgularının politika kararlarına bilgi vermesini sağlamak için sıklıkla hükümet organları ve STK'larla iş birliği yapmaktadırlar.

Gençlik politikasını etkileyen aktörler çeşitlidir ve gençleri etkileyen politikaların şekillendirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Çocuklar, gençlik aktivistleri ve gençliğin gelişimi alanında çalışan kuruluşların tümü gençlik politikalarının geliştirilmesine ve uygulanmasına katkıda bulunur. Onların katılımı gençlerin bakış açılarının, ihtiyaçlarının ve haklarının dikkate alınmasını ve ele alınmasını sağlar. Bu aktörlerin tanınması ve desteklenmesi, daha iyi bir geleceğin yolunu açacak kapsayıcı ve etkili gençlik politikalarının oluşturulması açısından hayati öneme sahiptir.

1.4. Gençlere Yönelik Sosyal Politikalar

Sosyal politika tedbirlerinin başında gençlerin istihdam edilme yaşı ve çalışma saatlerine ilişkin koruyucu düzenlemeler yer almaktadır. Birleşmiş Milletler dünya çapında gençlere yönelik en kapsamlı politikaları geliştirmektedir.

- 1966 tarihli Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi
- 1989 tarihli Çocuk Hakları Sözleşmesi
- 1995 tarihli Dünya Gençlik Eylem Programı

Bunlar gençleri dünya çapında korumaya yönelik düzenlemeleri ve faaliyetleri içerir. Yürütülen faaliyetler Birleşmiş Milletler Gençlik Programı tarafından koordine edilmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün gençlere

yönelik faaliyetleri genç istihdamına odaklanmaktadır. Bu bağlamda ILO birçok sözleşme ve öneriyi benimsiyor; Gençlik İstihdamı Programı ve Gençlik İstihdam Ağı aracılığıyla genç istihdamını artırmaya yönelik küresel önlemler alarak, ulusal planların belirlenmesine ve uygulanmasına destek olmaktadır (Gökbayrak, 2021:61-62).

AB'nin gençlik politikaları aşağıdaki gibi özetlenebilir (Tosun, 2020:143-150).

- 1993 Maastricht Anlaşması'ndan sonra odak noktası esas olarak gençlerin eğitimi ve eğitimsel hareketliliği.
- Lizbon Stratejisi (2000) gençleri hedef alan ekonomik ve sosyal politikalarda bir dönüm noktası oluşturdu.
- Avrupa Gençlik Paketi ise 2005'te güncellenen Lizbon Stratejisi'nin bir parçası olarak gençlerin eğitime, istihdama ve topluma katılımını genişletmeyi amaçlamaktadır.
- Yeni Gençlik Stratejisi 2010-2018'de alınan önemli kararlar şunlardır:
  - Eğitim ve istihdam olanaklarını artırmak.
  - Sosyal katılımı arttırmak.
  - Gençler ve toplum arasındaki birliği teşvik etmek.
  - Açık iş birliği yöntemi gibi stratejiler hedeflenmiştir.

Sosyal politikalar, gençlerin ihtiyaçlarının ve kaygılarının ele alınmasında, onların refahının sağlanmasında ve toplumda başarılı olmalarının sağlanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu politikalar eğitimden istihdama, sağlık hizmetlerinden sosyal hizmetlere kadar çok çeşitli alanları kapsamaktadır. Hükümetler etkili sosyal politikalar uygulayarak genç bireyleri güçlendirebilir ve karşılaştıkları zorluklarla başa çıkmaları için onlara gerekli desteği sağlayabilir.

1.4.1. Eğitim ve Sağlık

Gençlere yönelik sosyal politikaların önemli bir yönü eğitimidir. Kaliteli eğitime erişim, genç bireylerin gelişimi ve gelecek beklentileri için hayati önem taşımaktadır. Eğitimi ön planda tutan sosyal politikalar fırsat eşitliğini sağlamayı, eğitimdeki eşitsizlikleri azaltmayı ve yaşam boyu öğrenmeyi teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu politikalar eğitime mali destek, burslar, mesleki eğitim programları gibi girişimleri içerebilir. Hükümetler eğitime yatırım yaparak gençleri kişisel ve mesleki yaşamlarında başarılı olmaları için ihtiyaç duydukları bilgi ve becerilerle donatabilirler.

AB'nin gençlere yönelik eğitim programları da aşağıdaki gibidir (Ceylan, 2016:1053-1054).

- Leonardo Da Vinci (Mesleki Eğitim)
- Sokrates (Genel Eğitim)
- Youth (Gençlik) programlarıdır.

Bu alandaki sosyal politikalar, eğitimin erişilebilirliğini ve karşılanabilirliğini artıracak önlemlerin yanı sıra dijital okuryazarlığı, mesleki eğitimi ve yaşam boyu öğrenmeyi geliştirmeye yönelik girişimleri de içerebilir.

Sağlık gençlere yönelik sosyal politikaların temel bir unsurudur. Erişilebilir ve uygun maliyetli sağlık hizmetleri, genç bireylerin refahının korunması ve özel sağlık ihtiyaçlarının karşılanması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu alandaki sosyal politikalar, gençlere yönelik ücretsiz veya destekli sağlık hizmetleri, ruh sağlığı desteği hizmetleri gibi girişimleri içerebilir. Hükümetler genç bireylerin sağlığına öncelik vererek onların fiziksel ve zihinsel refahını sağlayarak sağlıklı ve üretken bir yaşam sürmelerini sağlayabilir (Baş, 2017:172).

Hükümetler genç bireylerin ihtiyaçlarına uygun hale getirilmiş psikolojik destek hizmetlerine yatırım yapmalıdır. Bu, okullarda danışmanlık hizmetlerinin sağlanmasını, psikolojik sorunlar hakkında farkındalığın artırılmasını ve erken müdahale programlarının geliştirilmesini içermektedir.

Ek olarak, çevrimiçi zihinsel sağlık kaynakları ve yardım hatları, zihinsel sağlık sorunlarıyla mücadele eden gençlere destek verilebilir.

1.4.2. İstihdam ve İş Eğitimi

Gençler arasındaki işsizlik oranları genellikle diğer yaş gruplarına göre daha yüksektir. Bu sorunun üstesinden gelmek için sosyal politikaların iş fırsatları yaratmaya ve mesleki eğitim sağlamaya odaklanması gerekmektedir. Toplumlar, istihdam programlarına, stajlara ve çıraklık eğitimlerine yatırım yaparak genç bireylerin istihdam edilebilirliğini artırabilir ve onların işgücüne başarılı bir şekilde geçişlerini kolaylaştırabilir. Bu da ekonomik büyümeye katkıda bulunur ve gençler arasında sosyal dışlanma riskini azaltır.

İstihdam gençlere yönelik sosyal politikalarda dikkat edilmesi gereken önemli bir alandır. Yüksek genç işsizlik oranlarının bireyler ve genel olarak toplum üzerinde zararlı etkileri olabilir. Bu konuyu ele almak için sosyal politikalar genellikle iş fırsatları yaratmaya, girişimciliği teşvik etmeye ve kariyer rehberliği ve eğitimi sağlamaya odaklanır. Hükümetler, eğitimden istihdama geçişi kolaylaştırarak genç bireylerin ekonomik bağımsızlığa kavuşmasını ve işgücüne katkıda bulunmasını destekleyebilir (Oktay, 2017:314-317).

Genç istihdamını ve girişimciliği teşvik etmek önemlidir. Sosyal politikalar, gençlere işgücüne katılma veya kendi işlerini kurma fırsatları sağlayarak gençler arasındaki işsizlik oranlarının azaltılmasına yardımcı olabilir ve ekonomik büyümeye katkıda bulunabilir. Bu politikalar mesleki eğitim programları, stajlar, genç girişimcilere finansal destek gibi girişimleri içermektedir (Balcı ve öte., 2018:18).

İstihdamın güvence altına alınması, gençlerin kendi kendine yetmelerine ve topluma katkıda bulunmalarına olanak sağladığından, gençlerin yaşamlarının çok önemli bir yönüdür. Genç istihdamını desteklemeyi amaçlayan sosyal politikalar, iş yaratmaya, girişimcilik programlarına, beceri geliştirme girişimlerine ve adil istihdam uygulamalarına öncelik vermelidir.

Bu, gençlerin işgücüne sorunsuz bir şekilde geçiş yapmasına ve sürdürülebilir bir gelecek inşa etmesine yardımcı olabilir.

1.4.3. Sosyal Hizmetler ve Boş Zaman Etkinlikleri

Gençlere yönelik sosyal politikaların eğitim, istihdam ve sağlık hizmetlerinin yanı sıra sosyal hizmetleri de kapsamı gerekmektedir. Spor, kültür, sanat, geziler ve festivallere önem verilmelidir.

Ergenlik döneminde bireyler olumlu ya da olumsuz birçok çevresel faktöre maruz kalmaktadır. Bu önemli aşamada gençlerin boş zamanlarını nasıl kullanacaklarını anlamak ve boş zamanlarında tamamlayabilecekleri aktivitelere nasıl katılabileceklerini anlamak gençler üzerinde fiziksel, duygusal ve psikolojik etkiler yaratacaktır. Gençler için boş zaman iki farklı şekilde değerlendirilebilir. Birincisi, günün stresini azaltacak çeşitli rahatlatıcı aktivitelerin yanı sıra, kişisel gelişime yardımcı olacak ve sosyal davranış kalıplarını aktif olarak şekillendirecek aktivitelerin de yapılmasıdır. İkincisi ise çevresel risklerin önlenmesiyle korunmuş güvenli bir ortam yaratılmasıdır. Araştırmalar, gençler için boş zamanın doğru kullanımının stresi azaltabileceğini, akademik performansı artırabileceğini ve sosyal yaşamı iyileştirebileceğini göstermektedir. Bu bağlamda tasarlanan gençlik merkezleri gençlere boş zamanlarını en iyi şekilde değerlendirme fırsatı sunmaktadır. Bu merkezler sosyal devlet yaklaşımı çerçevesinde her gencin katılımına açıktır ve gençlerin hayatlarına yapıcı etki yapmaktadır. Merkezi devlet tarafından kullanıma sunulabilirler ve yerel yönetimler de sosyal politikanın önemli bir örneği olan gençlik merkezlerini kurabilirler (Davulcu ve Karagöl, 2019:751).

1.4.4. Mali Yardımlar ve Barınma

Barınma, evsizlik, aile sorunları, mesleki eğitim gibi çeşitli zorluklarla karşı karşıya kalan genç bireylere de destek ve yardım sağlanması amaçlanmalıdır. Bu alandaki sosyal politikalar sığınma evlerinin kurulmasını, danışmanlık hizmetlerini ve müdahale programlarını kapsayabilir. Hükümetler kapsamlı sosyal hizmetler sunarak gençlerin engelleri aşmasına

yardımcı olabilir ve gelişimleri için destekleyici bir ortam yaratabilir (Şimşek ve Altun, 2020:59).

Sosyal politikalar, aile desteği ve gençlere yönelik sosyal refahla ilgili konuları ele alır. Genç bireylerin gelişiminde ve refahında ailelerin rolünün bilincinde olan bu politikalar, mali yardım, çocuk bakımı desteği, ebeveyn izni ve uygun fiyatlı konut seçenekleri sağlamaya yönelik önlemleri içerebilir. Gençlerin kişisel ve mesleki yaşamlarını dengelemelerini sağlayacak destekleyici bir ortam yaratmayı amaçlamaktadır.

1.4.5. Gençliğin Katılımı, Sosyal Refah ve Eşitlik

Gençlerin tam katılım sağlayabileceği ve seslerinin duyulabileceği kapsayıcı bir toplum yaratmak sosyal politikaların bir diğer amacıdır. Bu politikalar ayrımcılığı ortadan kaldırmaya, çeşitliliği teşvik etmeye ve tüm genç bireylere eşit fırsatlar sağlamaya çalışmaktadır. Ayrımcılık karşıtı yasaların uygulanmasını, azınlık gruplarına desteği ve gençlerin karar alma süreçlerine katılımını teşvik eden girişimleri içerebilir.

Gençler, yaşamlarını etkileyen karar alma süreçlerine aktif olarak katılma fırsatlarına sahip olmalıdır. Gençlerin katılımını teşvik eden sosyal politikaların uygulanması, gençlerin seslerini yükseltebilir ve kapsayıcı ve ilgili politikaların geliştirilmesine katkıda bulunabilir. Toplamlar, genç bireyleri kendilerini ilgilendiren konulara dâhil ederek aidiyet ve vatandaşlık duygusunu geliştirebilir ve sonuçta daha demokratik ve eşitlikçi bir toplum yaratabilir (Inchley, Currie ve Young, 2016).

Gençlere yönelik her politika aslında onların sosyal fayda elde etmelerine yardımcı olmak için tasarlanmıştır. İstihdam ve işsizlik, eğitim için bu tür politikaların sosyal refah girişimlerinin gelişimi üzerinde de olumlu etkisi vardır. Bu politikalar gençlere katkı sağlar ve sosyal refahın önemli bir parçasını oluşturur. Gençliğin gelişiminin tüm yönleri sosyal refah kavramıyla ilgili olduğu söylenebilir.

2. BÖLÜM

GÜNEY AVRUPA REFAH REJİMİNDE GENÇLERE YÖNELİK SOSYAL POLİTİKALAR

Güney Avrupa refah sistemleri, Esping-Andersen'in refah sistemlerini üç temel gruba ayırması ve bu sınıflandırmanın yetersiz görülmesi üzerine oluşturulmuştur. Bu grupta İspanya, Portekiz ve Yunanistan gibi güney Avrupa ülkeleri yer almakta olup, İtalya ve Fransa da belli ölçüde katılmaktadır. Bazı yönlerden Anglo-Sakson ülkelere benzeyen bu refah sisteminde ailenin ve kilisenin rolü çok önemlidir. Dahası, işgücü piyasası İskandinav refah devletlerininkinden farklıdır. Bu yapıyla bu ülkelerde tam istihdam geleneği yoktur (Gümüş ve Türkyılmaz, 2017:69).

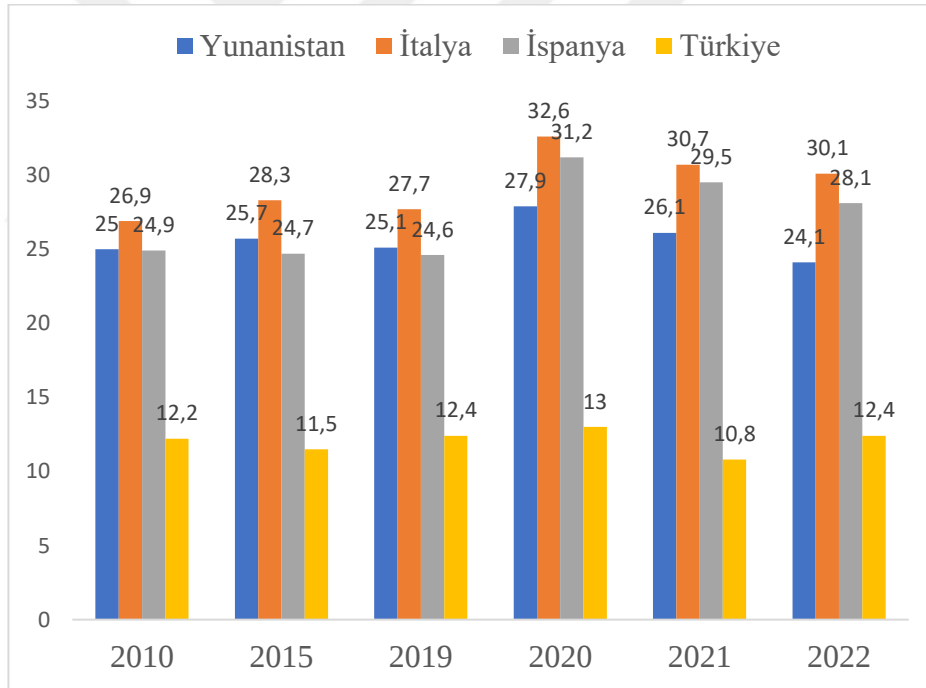
Güney Avrupa'daki Yunanistan, İspanya ve İtalya rejimleri benzer sanayileşme süreçlerine ve sosyal harcama yapılarına sahiptir. Türkiye yapısal benzerlikleri nedeniyle bu refah sistemine sahip ülkeler arasında yer almaktadır. Güney Avrupa modelinin en belirgin özelliği piyasa, devlet ve ailenin üçlü paydaşlığının yanı sıra aile ve akrabalık ilişkilerinin desteklenmesidir. Hane halkı diğer paydaşlarla karşılaştırıldığında sosyal politika alanındaki yatırım boşluklarının doldurulmasında önemli bir sorumluluk taşımaktadır. Bu modelde hane halkı yükünün artmasının nedeni, ülkenin modernleşme eşiğini geç tamamlaması ve kamu kurumlarının kurumsallaşma sürecinin yeterince olgunlaşmamasıdır (Tiyek ve Yertüm, 2016:26-30).

Bu ülkelerin işgücü piyasası yapılarında güçlü bir tarım sektörü bulunmaktadır. Modern refah bu ülkelerin anayasalarına yazılmıştır. Devlet ülkelere güçlü taahhütler verir ancak bunları iyi bir şekilde uygulamamaktadır. Bu, Güney Avrupa refah devletini kurumsal vaatler rejimi haline getirir. Bu bağlamda Güney Avrupa ülkeleri refah devleti uygulamaları açısından daha gelişmiş kuzey komşularına yetişmeye çalışmaktadır. Öte yandan söz konusu ülkeler sağlık hizmetlerinde

muhafazakâr geleneklerden uzaklaşmış durumdadır ve en az bir tane kısmi de olsa genel sağlık sigortası sistemi kurmuşlardır. Ayrıca, refah uygulamalarına çok az devlet müdahalesi vardır ve bu konuda kamu ile özel sektör arasında örtülü bir iş birliği vardır (Gümüş, 2020:109).

Güney Avrupa'daki sosyal harcamaların incelenmesi, gençlerin refahını desteklemek amacıyla yapılan politikalara ve yatırımlara ışık tutabilir. Güney Avrupa'daki sosyal harcama kalıplarının karşılaştırılması, kaynakların sosyal programlara ve hizmetlere tahsisinin daha iyi anlaşılmasına olanak sağlar. Sosyal harcamaların incelenmesi, gençlere sağlanan desteğin düzeyi ve onların özel ihtiyaçlarına yönelik mevcut önlemler hakkında fikir verebilir.

Grafik 2: GSYH İçinde Sosyal Harcamalara Ayrılan Pay (%)

Kaynak: https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=SOCX_AGG,

Erişim Tarihi: 11.03.2024.

Sosyal harcama; gelirin tüm topluma, düşük gelirli gruplara veya toplumun diğer katmanlarındaki geride kalan gruplara yeniden dağıtılması, böylece bu grupların refah düzeyinin iyileştirilmesidir (Gümüştakin, 2019:8).

Grafik 2'ye göre GSYH içinde sosyal harcamalara her yıl en yüksek pay ayıran ülke İtalya'dır. İspanya ve Yunanistan'ın harcamalarının birbirlerine yakın seviyelerde olduğu görülmektedir. Türkiye'nin ise diğer ülkelerin yaklaşık yarısı kadar sosyal harcamalara pay ayırdığını söyleyebiliriz.

2.1. İspanya'da Gençlere Yönelik Sosyal Politikalar

Diğer ülkeler gibi İspanya da genç nüfusunun ihtiyaçlarını karşılama konusunda zorluklarla karşı karşıyadır. Bu zorlukların üstesinden gelmeyi amaçlayan sosyal politikalar, gençlerin refahını ve gelişimini desteklemede önemli bir rol oynamaktadır.

2.1.1. İspanya Gençlik Stratejisi

İspanya'daki gençlere yönelik faaliyetler genel olarak aşağıdaki gibidir:

- Hükümet Genel İdaresi tarafından çıkarılan bir Ulusal Gençlik Yasası bulunmamaktadır. Ancak 17 özerk bölgenin 13'ünde gençlikle ilgili yasalar var.
- 17 Mayıs 2022 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan Gençlik Stratejisi 2030 (Estrategia Juventud 2030) halihazırda yürürlüktedir. Program, Ulusal Ajans (AGE) ve İspanya Gençlik Konseyi'nin (CJE) faaliyetlerinin bir sonucudur. 2030 Gençlik Stratejisi, İyileşme, Dönüşüm ve Dayanıklılık Planı'nın (Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia) hükümlerini tüm yönleriyle dikkate almaktadır. Bu planda ortaya konan zorluklar ve taahhütler, tüm insanlar üzerinde, özellikle de gençlerde önemli bir etkiye sahip olacaktır. Gençlik Stratejisi bu planı tamamlıyor; aynı zamanda önümüzdeki on yıl boyunca gençlik politikası için bir referans çerçevesi ve yol haritası olmayı da amaçlamaktadır.

- Gençlikle ilgili eylemlerin çoğu özerk topluluklar ve yerel kurumlar aracılığıyla gerçekleştirilse de ulusal düzeyde karar alma organları İspanya Gençlik Enstitüsü (Instituto de la Juventud (INJUVE)) ve Bakanlıklar Arası Gençlik Konseyi ile bağlantılıdır. Yetkililer, İspanya Gençlik Konseyi (Consejo de la Juventud de España) aracılığıyla Birleşik Gençlik Hareketi ile koordineli çalışmaktadır (national-policies.eacea.ec.europa.eu, 2024).
- İspanya Ulusal Gençlik Garanti Planı: İspanya Ulusal Gençlik Garantisi, 25 yaşın altındaki tüm gençlerin örgün eğitimi tamamladıktan sonraki dört ay içinde kaliteli istihdama, ileri eğitime, çıraklığa veya iş deneyimine erişmesini sağlayarak İspanya'daki genç işsizliğini azaltmayı amaçlamaktadır. Gençlik Garanti Programı, İspanya'da istihdamda, eğitimde veya öğretimde olmayan gençlerin geçmişlerini analiz etmektedir.
- İspanya Hükümeti Gençlik Garantisi Artı Planı 2021-2027: 2023 yılı 8 Haziran'da İspanya Bakanlar Konseyi, gençlere insana yakışır işler sağlamak için 2021-2027 Gençlik Garantisi + planını onayladı; plan, gençlerin işgücüne girmek için gerekli mesleki ve teknik becerileri edinme kalitesini artırmayı amaçlamaktadır. (youthemploymentmag.net, 2022).

İspanya'da gençlere yönelik sosyal politikalar barınma, istihdam, eğitim ve fiziksel aktivite gibi bir dizi alanı kapsamaktadır. Bu politikalar, gençlerin karşılaştığı zorlukları ele almayı ve onların refahını ve gelişimini desteklemeyi amaçlamaktadır. Mali yardım, teşvikler, eğitim programları ve katılım fırsatları sağlayarak bu politikalar, gençlerin gelişip topluma katkıda bulunmaları için uygun bir ortam yaratmaya çalışmaktadır.

İspanya'da gençlere yönelik sosyal politikanın önemli alanlarından biri barınmadır. Uygun fiyatlı ve uygun konutlara erişim, yetişkinliğe geçiş yapan ve bağımsız yaşamlar arayan gençler için çok önemlidir. Ancak uygun fiyatlı

konut sorunu, özellikle ülkenin son yıllarda karşı karşıya kaldığı ekonomik krizin ışığında, İspanya’da bir sorun olmaya devam etmektedir. Guerrero’ya (2017) göre, İspanya’da gençleri hedef alan konut politikaları, gençlerin uygun fiyatlı konut seçeneklerine erişimleri için mali yardım ve teşvikler sağlayarak bu zorlukların üstesinden gelmeyi amaçlamıştır. Bu politikalar genç nüfus için engelleri azaltmayı ve konut istikrarını iyileştirmeyi amaçlamıştır.

Eğitim, İspanya’da gençlere yönelik sosyal politikaların hayati bir bileşenidir. Gençlerin kişisel ve mesleki gelişimi için kaliteli eğitime erişim şarttır. İspanya hükümeti, eğitimdeki eşitsizliklerin azaltılmasına ve dezavantajlı gençlere yönelik eğitim sonuçlarının iyileştirilmesine özellikle vurgu yaparak, çeşitli bölgelerde eğitime eşit erişimi sağlamaya yönelik politikalar uygulamıştır. Bu politikalar, sosyoekonomik geçmişlerine bakılmaksızın İspanya’daki tüm gençlere eşit fırsatlar sağlamayı amaçlamaktadır.

İspanya’daki gençlere yönelik sosyal politikalar, gençlerin refahını ve gelişimini desteklemede eğitim ve fiziksel aktivitenin önemini de kabul etmektedir. Devis-Devis, Beltran-Carrillo ve Peiro-Velert (2015), İspanya öğrencilerin eğitim ve fiziksel aktiviteye katılımlarını etkilemede sosyo-ekonomik faktörlerin rolünü vurgulamaktadır. Kapsayıcı ve kaliteli eğitimi teşvik eden, ayrıca fiziksel aktivite ve spora katılım fırsatları sağlayan politikalar, gençlerin genel gelişiminin ve sosyal entegrasyonunun desteklenmesi açısından önemlidir.

Tablo 2: İspanya’da İşsizlik Oranı ve Genç İşsizlik Oranı

YILLAR	2017	2018	2019	2020	2021	2022
İŞSİZLİK ORANI (%)	17,22	15,25	14,1	15,53	14,78	13,01
GENÇ İŞSİZLİK ORANI (%)	38,57	34,35	32,53	38,28	34,8	28,34

Kaynak: <https://www.macrotrends.net/countries/ESP/spain/unemployment-rate>
<https://www.macrotrends.net/countries/ESP/spain/youth-unemployment-rate>, Erişim Tarihi: 06.03.2024.

Tablo 2'e göre İspanya'da işsizlik oranı 2017'de %17,22 iken bu oran 2022'de %13,1'e gerileyerek azalmıştır. İspanya'da genç işsizlik oranı ise 2017'de %38,57 ile gerçekleşirken bu oran 2022'de %28,34'e gerileyerek genç işsizlik oranında azalma gerçekleşmiştir. İspanya'da son yıllarda işsizlik oranlarında azalma gerçekleştiği görülmektedir.

İspanya'da gençlerin karşılaştığı en büyük zorluklardan biri yüksek işsizlik oranlarıdır. Bu sorunu çözmek için İspanya hükümeti çeşitli girişimler ve programlar başlatmıştır. Örneğin Gençlik Garanti Programı gençlere istihdam, eğitim, çıraklık ve eğitim fırsatlarına erişim sağlıyor. Bu girişim genç işsizliğini azaltmayı ve gençlerin iş piyasasına başarılı bir şekilde girebilmeleri için gerekli becerilere sahip olmalarını sağlamayı amaçlamaktadır (Filiz, 2020:98-99).

İstihdam, İspanya'da gençleri hedef alan sosyal politikaların bir diğer önemli odak alanıdır. Ülkede yaşanan ekonomik kriz gençlerin istihdam olanaklarını önemli ölçüde etkilemiştir. Yüksek düzeydeki genç işsizliği kalıcı bir endişe kaynağı olmuştur. Buna karşılık sosyal politikalar, stajlar, eğitim programları ve işverenlere yönelik sübvansiyonlar gibi çeşitli girişimler yoluyla gençlerin istihdamını teşvik etmeye çalışmıştır. Serrano Pascual ve Martin Martin (2017), bu politikaların gençlerin istihdam edilebilirliğini artırmayı ve girişimci zihniyeti teşvik etmeyi, onları inisiyatif almaya ve işgücü piyasasında kendi fırsatlarını yaratmaya teşvik etmeyi amaçladığını ileri sürmektedir.

İspanya'da gençlere yönelik sosyal politikanın önemli bir yönü kayıt dışı çalışan gençlere verilen önemdir. İspanya'daki pek çok genç, finansal istikrarlarını ve genel refahlarını engelleyebilecek güvencesiz istihdam koşullarıyla karşı karşıyadır. Pulignano, Ortiz Gervasi ve De Franceschi (2016), sendikaların İtalya ve İspanya'daki güvencesiz işçilere yönelik etkilerini araştırmaktadır. Araştırmaları, bu ülkelerdeki sendikaların daha fazla iş güvenliği ve çalışma koşullarının iyileştirilmesini savunmak ve böylece genç işgücüne fayda sağlamak için kullandıkları stratejilere ışık

tutmaktadır. Bu politikalar İspanya'daki genç işçilerin sosyal ve ekonomik durumlarını iyileştirmeyi amaçlamaktadır.

Gençler için sosyal içermeyi ve eşitliği teşvik etmek, İspanya'daki sosyal politikaların temel bir yönüdür. Hükümet, düşük gelirli kesimlerden gelenler, göçmenler ve engelli bireyler de dâhil olmak üzere savunmasız genç nüfusları desteklemek için önlemler uygulamaya koymuştur. Bu tedbirler gençler arasında fırsat eşitliği sağlamayı ve sosyal eşitsizlikleri azaltmayı amaçlamaktadır.

İspanya gençleri karar alma süreçlerine dâhil etmenin önemine dikkat çekmektedir. Hükümet, gençlik konseyleri ve derneklerinin oluşturulması gibi çeşitli girişimlerle gençlerin katılımını ve sivil katılımı teşvik etmektedir. Bu platformlar gençlere fikirlerini dile getirme, topluma katkıda bulunma ve hayatlarını doğrudan etkileyen politikaları şekillendirme fırsatı sunmaktadır.

İspanya gençlere yönelik sosyal politikanın bir diğer önemli alanında gençler arasında cinsiyet hoşnutsuzluğuna ve bu tarz gençlerin refahı ve haklarına odaklanmaktadır. Platero (2016), psikiyatrik ve hukuki söylemlerin İspanya'da cinsiyet hoşnutsuzluğu duyan gençleri olan ebeveynler üzerindeki etkisini tartışmaktadır. Bu araştırma, bu genç bireylerin haklarını destekleyen ve koruyan politikaların önemine dikkat çekerken, aynı zamanda ailelerin de onların refahındaki önemli rolünü vurgulamaktadır.

Ayrıca, ruh sağlığı desteği İspanya'da gençlere yönelik sosyal politikaların bir diğer önemli unsurudur. Gençlerin refahı ve ruh sağlığı, özellikle yetişkinliğe geçiş sırasında karşılaşılabilecekleri zorluklar göz önüne alındığında, büyük endişe kaynağıdır. İspanya hükümeti, ruh sağlığı farkındalığını artırmayı ve gençlere yönelik destek hizmetleri sağlamayı amaçlayan politikalar uygulamıştır. Bu politikalar, gençlerin gerekli kaynaklara ve destek ağlarına erişmesini sağlayarak ruh sağlığı sorunlarına erken müdahale, önleme ve damgalamanın ortadan kaldırılmasına odaklanmaktadır.

İspanya'da gençlere yönelik sosyal politikalar istihdam, cinsiyet çeşitliliği, eğitim ve ruh sağlığı gibi bir dizi alanı kapsamaktadır. Bu

politikalar, gençlerin karşılaştığı zorlukları ele almayı ve onların refahını ve gelişimini desteklemeyi amaçlamaktadır. İspanya, çalışma koşullarını iyileştirmeyi, kapsayıcılığı teşvik etmeyi, eğitim fırsatlarını geliştirmeyi ve ruh sağlığını desteklemeyi amaçlayan stratejiler aracılığıyla, genç neslin gelişmesi ve topluma katkıda bulunması için elverişli bir ortam yaratmaya çalışmaktadır.

2.1.2. İspanya’da Genç Nüfus

İspanya canlı kültürü ve zengin tarihiyle tanınır. Ancak en dikkat çekici özelliklerinden biri genç nüfustur. Ortalama yaşı 43 olan İspanya, Avrupalı emsallerine kıyasla nispeten genç bir demografiye sahiptir.

Tablo 3: İspanya’da Nüfus ve Genç Nüfus

YILLAR	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NÜFUS (MİLYON)	46,5	46,7	46,9	47,3	47,4	47,4	48,1
GENÇ NÜFUS (%)	9,6	9,7	9,8	10	10,2	10,4	10,5

Kaynak: <https://tradingeconomics.com/spain/proportion-of-population-aged-15-24-years-eurostat-data.html>
<https://tradingeconomics.com/spain/population-on-1-january-total-eurostat-data.html>, Erişim Tarihi:06.03.2024.

Tablo 3’e göre İspanya’nın toplam nüfusu 2017’de 46,5 Milyondan 2023’te 48,1 Milyona yükselmiştir. İspanya’da 15-24 yaş arası genç nüfusun oranı Aralık 2017’de %9,6 iken 2023 Aralık’ta ise bu oran %10,5’e artarak daha yüksek seviyede gerçekleşmiştir. İspanya’da son yıllarda nüfusun artışı görülmektedir.

İspanya nüfusunun yapısını etkileyen faktör göçtür. İspanya, diğer Avrupa ülkelerinden gelen bireylerin yanı sıra Kuzey Afrika ve Latin Amerika’dan gelen göçmenler için de tercih edilen bir destinasyon olmuştur. Daha iyi iş fırsatları ve yaşam kalitesi arayan birçok genç İspanya’ya göç

etmeyi seçmiştir. Genç göçmenlerin bu akını ülkede genç bir demografinin korunmasına yardımcı olmuştur.

İspanya’da genç bir nüfusun varlığının ülke ekonomisi üzerinde çeşitli etkileri vardır. Önemli sorunlardan biri genç işsizliğidir. İspanya, genç bir işgücüne sahip olmasına rağmen son yıllarda yüksek düzeyde genç işsizliğiyle mücadele etmektedir. 2008’deki ekonomik kriz özellikle İspanya’yı olumsuz etkiledi ve özellikle gençler arasında işsizlikte keskin bir artışa yol açmıştır. Genç işsizlik oranının endişe verici seviyelere ulaşması, önemli sosyal ve ekonomik zorluklar yaratmıştır (Coşan, Şahin ve Yörübulut, 2017:222).

Birçok İspanya gencinin istikrarlı bir iş bulmakta zorlanması, geçici ve güvencesiz iş düzenlemelerinde artışa yol açmıştır. Bu ekonomik istikrarsızlık, birçok genç bireyi, aile kurma veya ev satın alma gibi önemli yaşam geçişlerini ertelemeye zorlamıştır (Minguez, 2016).

Günümüz piyasasında genç nüfusu işsizlik sorunları dışında düşünmek mümkün değildir. Gençlerin işsizlikten orantısız bir şekilde etkilenmesi nedeniyle genç işsizliği sorunu da ele alınmaktadır. İşsizlikten toplumun diğer kesimlerine göre daha fazla etkilenen hassas gruplar arasında muhtemelen engelli insanlar, kadınlar, vasıfsız işçiler ve yabancı işçiler yer alıyor. Ancak en önemli pay gençlerdir. (Coşan, Şahin ve Yörübulut, 2017:224).

Ayrıca İspanya’daki genç nüfus, ülkenin sosyal refah sistemi için hem fırsatlar hem de zorluklar sunmaktadır. Nüfus yaşlandıkça sağlık sistemi ve emeklilik fonları üzerindeki baskı artmaktadır. Ancak genç nüfus, daha fazla iş gücü ve ekonomiye potansiyel katkı sağlayacak kişiler anlamına gelmektedir. Eğitim ve öğretime yönelik doğru politikalar ve yatırımlarla İspanya, genç nüfusunun potansiyelini ekonomik büyümeyi ve yenilikçiliği teşvik etmek için kullanabilir (Koçak, 2019:36-39).

İspanya genç nüfusuyla ünlü olsa da bu demografinin hem avantajları hem de dezavantajlarıyla karşı karşıyadır. Genç işsizliğinin yüksek seviyeleri ve sosyal refah sistemleri üzerindeki baskı, ülke için zorluklar yaratıyor.

Ancak doğru politikalar ve yatırımlarla İspanya, ekonomik ve sosyal ilerlemeyi sağlamak için genç nüfusundan yararlanabilir.

Sosyal medyanın yükselişi ve Instagram gibi platformların etkisi, İspanya'daki ergenlerin ve gençlerin kişisel kimlikleri üzerinde önemli bir etki yaratmıştır. “Nöro pazarlama” olarak bilinen bu olgu, tüketici davranışını anlamak için sinir bilimi tekniklerinin kullanılması anlamına gelmektedir. Özellikle Instagram gençlerin kendilerini ifade etme ve kişisel kimliklerini şekillendirme aracı haline gelmiştir. Instagram fenomenlerinin etkisi ve idealleştirilmiş görsellere sürekli maruz kalmanın, İspanya gençliğinin öz algısı üzerinde hem olumlu hem de olumsuz etkileri olmuştur (Manas-Viniegra ve öte., 2020:1-3).

Çevrimiçi ve çevrimdışı akran grupları, İspanya'nın yanı sıra Birleşik Krallık ve Japonya gibi diğer ülkelerde de gençlerin kimlik belirleme sürecinde çok önemli bir rol oynamaktadır. Bu ülkelerdeki genç bireylerin kimlik kalıplarını araştıran bir karşılaştırma çalışması dikkate değer farklılıklar ortaya çıkarmıştır. Araştırma, İspanya gençlerinin akran gruplarıyla farklı özdeşleşme deneyimlerine sahip olabileceğini ve bunun toplumdaki davranışlarını, değerlerini ve öz algılarını potansiyel olarak etkileyebileceğini öne sürmektedir (Lehdonvirta ve Rasanen, 2011).

Bu zorluklara rağmen İspanya'daki genç nüfus aynı zamanda fırsatları ve güçlü yanları da beraberinde getirmektedir. İspanya gençliği yaratıcılıkları, uyum sağlama yetenekleri ve girişimci ruhlarıyla tanınır. Birçok İspanya genci, inovasyon ve teknolojiyi benimseyerek, yeni kurulan şirketlerin ve dijital girişimciliğin büyümesine katkıda bulunmaktadır. İspanya'daki genç nesil aynı zamanda daha çeşitli ve açık fikirli olup, kapsayıcılığı ve sosyal ilerlemeyi teşvik etmektedir.

Genç nüfusun karşılaştığı zorlukların üstesinden gelmek için hem hükümet hem de çeşitli kuruluşlar girişimlerde bulunmuştur. İş piyasası için gerekli becerilerin geliştirilmesine odaklanarak, kaliteli eğitim ve mesleki eğitime erişimin iyileştirilmesi için çaba sarf edilmiştir. Ayrıca gençleri kendi

işlerini kurmaya teşvik etmek amacıyla girişimciliği ve serbest mesleği teşvik eden programlar uygulamaya konmuştur.

İspanya'daki genç nüfus, ekonomik istikrarsızlık ve sosyal medyanın kişisel kimlik üzerindeki etkisi nedeniyle zorluklarla karşı karşıyadır. Ancak aynı zamanda değerli güçlere de sahipler ve masaya yeni fikirler getirmektedirler. İspanya, genç nüfusun potansiyelini kullanarak ekonomik büyümeyi ve sosyal kalkınmayı teşvik edebilir. Gençlere ve bir bütün olarak ülkeye parlak bir gelecek sağlamak için gençlerin eğitime, öğretime ve refahına yatırım yapmaya devam etmek çok önemlidir.

2.1.3. Ülkede Genel Olarak Gençliğin Durumu

İspanya, geleceğinin şekillenmesinde rol oynayan önemli bir genç nüfusa sahip bir ülkedir. Gonzalez-Roz ve arkadaşları tarafından yürütülen bir çalışma (2022), İspanya'daki sürdürülebilir sağlıklı toplum için gençler arasında risk algısı ve erişilebilirliğin esrar kullanımı üzerindeki etkilerini araştırmıştır. Çalışmada gençler arasındaki esrar kullanım kalıplarını incelemek için 2016 Ulusal Araştırması'ndan (ESTUDES 2016) elde edilen veriler kullanılmıştır. Bulgular, İspanya'daki genç nüfus arasında uyuşturucu tüketimini etkileyen faktörlere ışık tutmaktadır. Bu faktörler analiz edilerek, sorunlar anlaşılarak, gençlerin geleceğinin sağlıklı ve sürdürülebilir olmasına çözümler bulunabilir.

İşsizlik oranları ve ekonomik durgunluk, gençlerin sağlıklarını ve yaşam tarzları da dâhil olmak üzere çeşitli şekillerde etkilemektedir. Aguilar-Palacio ve öte. (2015), İspanya'da genç işsizliğinin ve ekonomik durgunluğun 16-24 yaş arası genç bireylerin refahı üzerindeki etkisini araştırmıştır. Araştırma, bu faktörlerin genç nüfusun genel sağlığı ve davranışları üzerindeki olumsuz yansımalarına dikkat çekmiştir. İspanya'daki yüksek genç işsizlik oranları göz önüne alındığında, bu tür çalışmalar gençlerin karşılaştığı zorlukların anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır.

Sonuç olarak, çok sayıda çalışma İspanya'daki genç nüfusun çeşitli yönlerine ışık tutmaktadır. Bu çalışmalar uyuşturucu kullanımını etkileyen faktörler, işsizliğin ve ekonomik durgunluğun sağlık ve yaşam tarzları

üzerindeki etkisi hakkındaki anlayışımızı derinleştirmektedir. Bu alanlarda yapılacak daha fazla araştırma, politika yapıcılarının ve paydaşların gençleri desteklemek ve onların refahını sağlamak için hedefe yönelik müdahaleler ve girişimler geliştirmelerine yardımcı olabilir.

2.1.4. Ülkede Gençlerin Refahını Etkileyen Kurumlar ve Politikalar

Gençlerin refahı İspanya’da sosyal politikanın önemli bir yönüdür ve ülkedeki gençlerin karşılaştığı ihtiyaçlara ve zorluklara çözüm bulmak amacıyla çeşitli kurumlar politikalar uygulamıştır.

Ulusal Gençlik Enstitüsü (INJUVE) İspanya’da önemli bir kurumdur. INJUVE, İspanya’daki gençlerin haklarını ve refahını geliştirmeyi amaçlayan bir kamu kuruluşudur. Gençlerin katılımını, güçlendirilmesini ve sosyal entegrasyonunu teşvik eden programlar ve girişimler geliştirir ve uygular. INJUVE ayrıca genç girişimciliğine ve istihdamına destek ve kaynak sağlamaktadır (national-policies.eacea.ec.europa.eu, 2024).

Politikalar açısından İspanya, genç işsizliğiyle mücadele etmeyi ve gençlerin eğitim, öğretim ve istihdam fırsatlarına erişimini sağlamayı amaçlayan, son birkaç yılda AB düzeyinde genç işsizliğiyle mücadelede önemli bir yaklaşım olan Gençlik Garanti Programını uygulamaya koymuştur. Program, genç iş arayanlara kişiselleştirilmiş rehberlik ve destek sağlıyor ve genç işçi çalıştıran işverenlere teşvikler sunmaktadır. Genç işsizliği sorununu ele alan bu politika, İspanya’daki gençlerin genel refahının iyileştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Metin, 2016:96-97).

İspanya, gençlerin eğitim ve öğretime erişimini iyileştirmeye yönelik politikalar uygulamaktadır. Eğitim Kanunu, okulu bırakma oranlarının azaltılmasına ve eğitimin kalitesinin artırılmasına odaklanıyor. Mesleki eğitimin önemini vurgulamakta ve gençleri işgücü piyasası için gerekli becerileri geliştirmeye teşvik etmektedir. Bu politikalar, eğitim fırsatlarını artırarak İspanya’daki genç bireylerin refahına ve gelecek beklentilerine katkıda bulunmaktadır. (national-policies.eacea.ec.europa.eu, 2023).

Genel olarak, Sağlık Bakanlığı, Sosyal Haklar Bakanlığı ve Ulusal Gençlik Enstitüsü gibi kurumların yanı sıra Gençlik Garanti Programı ve Eğitim Yasası gibi politikalar, İspanya’da gençlerin refahının ayrılmaz bir parçasıdır. İstihdam, eğitim, sosyal katılım ve refah dâhil olmak üzere gençlerin yaşamlarının çeşitli yönlerini ele almaktadırlar. İspanya, bu kurumlar ve politikalar aracılığıyla gençlerine destekleyici bir ortam sağlamayı, onları topluma katkıda bulunma ve tam potansiyellerine ulaşma konusunda güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

İspanya’da gençlerin refahına yönelik çalışan en önemli kurumlardan biri de çocuk koruma sistemidir. Çocuk koruma sistemi, karar alma süreçlerine katılım da dâhil olmak üzere çocukların güvenliğini ve haklarını sağlamayı amaçlamaktadır. Ancak çocukların seslerini etkili bir şekilde dinlemek ve onları karar alma süreçlerine dâhil etmek konusunda zorluklar yaşanmaktadır. Bu durum, gençleri kendi refahlarını etkileyen kararlara daha iyi dâhil etmenin yollarını bulması gereken çocuk koruma sistemi için bir zorluk teşkil etmektedir (Balsells, Fuentes-Pelaez ve Pastor, 2017).

Çocuk koruma sistemi gibi kurumların yanı sıra refah devleti ve sosyal politikalar, İspanya’da gençlerin refahı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Çocuk koruma sisteminin gençlerin karar alma süreçlerine katılımını sağlamada karşılaştığı zorluklar, sürekli iyileştirme ihtiyacını ön plana çıkarmaktadır.

Refah devleti ve sosyal politikalar İspanya’da gençlerin refahında önemli bir rol oynamaktadır. Ülkenin yaşadığı ekonomik kriz kemer sıkma önlemlerine ve refah devleti reformlarına yol açmıştır. Bu reformların gençlere yönelik sosyal hizmetlerin ve destek sistemlerinin mevcudiyeti ve erişilebilirliği üzerinde etkisi olmuştur. Bu reformların genç nüfusun genel refahı üzerindeki etkilerini incelemek önemlidir (Pavolini ve öte., 2015).

İspanya’da ve Güney Avrupa’nın yakınında krizle boğuşan diğer ülkelerde refah devletinin sürdürülebilirliği önemli bir endişe kaynağıdır. Ekonomik kriz refah sistemleri üzerinde baskı yarattı ve refah devletinin yaşayabilirliği ve geleceği konusunda tartışmalar vardır. Kriz ve kemer sıkma

tedbirlerine ilişkin analizler, refah devletinin karşılaştığı zorluklara ve onun İspanya'daki gençlerin ihtiyaçlarını karşılama becerisine ışık tutmaktadır (Petmesidou ve Guillen, 2017).

2.2. İtalya'da Gençlere Yönelik Sosyal Politikalar

İtalya, genç nüfusunu hayatlarının çeşitli yönlerinde desteklemeyi amaçlayan bir dizi sosyal politika geliştirmiştir. İtalya, eğitime, istihdama, sağlığa ve sosyal katılıma yatırım yaparak gençlere kişisel gelişimleri ve gelecekteki başarıları için gerekli fırsatları ve kaynakları sağlamaya çalışmaktadır. Devam eden çabalar ve iş birliği, bu politikaları daha da geliştirmek ve genişletmek, İtalya gençliğine parlak ve umut verici bir gelecek sağlamak için çok önemlidir.

2.2.1. İtalya Gençlik Stratejisi

İtalya'da ilk Ulusal Gençlik Planı Şubat 2007'de dönemin Gençlik Politikaları ve Spor Faaliyetleri Bakanlığı (POGAS) tarafından kabul edilmiştir.

Her yıl, Ulusal Hükümet, Bölgeler ve diğer ilgili yerel otoritelerle yakın iştişarede bulunarak gençlik politikalarının önceliklerini belirlemektedir. Strateji, her yıl toplanan “Birleşik Konferans” (Conferenza Unificata) çerçevesinde kararlaştırılmaktadır. Birleşik Konferans, Ulusal Hükümeti, Bölgeleri, Özerk Eyaletleri, İtalyan Belediyeler Ulusal Birliği'ni ve İtalyan Eyaletler Birliği'nin katılımını içermektedir. Gençlik Politikaları Departmanı ve Evrensel Sivil Hizmet, gençlik haklarını teşvik etmeyi ve yıllık stratejiyi uygulamayı amaçlayan yıllık bir Gençlik Politikaları Fonu'ndan yararlanmaktadır. Fonun miktarı her yıl bütçe kanunuyla belirlenmektedir. Birleşik Konferans tarafından hazırlanan resmi kanun, fonun Ulusal Hükümet, Bölgeler ve Yerel Yönetimler arasındaki paylaşımını belirlemektedir (national-policies.eacea.ec.europa.eu, 2024).

İtalya hükümeti, gençlerin günlük yaşamlarında karşılaştıkları tehlikeli durumlara çözüm bulmak amacıyla “Diritto al futuro” (geleceğe yönelik haklar) adı verilen bir önlem paketini kabul etmiştir. İtalyanların gelecekteki

haklarının güvence altına alınması amacıyla iş, aile, mesleki eğitim ve öğretim gibi konular tartışılmıştır. Genç istihdamını ve özerkliğini desteklemek ve genç hareketliliğini artırmak için birçok yasal işlem yapılmaktadır.

Bu hedefleri gerçekleştirmek için çıkarılan uygulamalar:

- Genç çiftlere veya tek ebeveynli ailelerin küçük çocuklarına ilk evlerini satın almaları için 50 milyon Euro kredi ayrılmıştır.
- Mali açıdan dezavantajlı gençlerin eğitimini desteklemek için 19 milyon Euro tahsis edildi.
- 35 yaşın altındaki genç girişimcileri desteklemek ve onların yeteneklerini, yenilikçiliğini ve yaratıcılığını teşvik etmek için kaynak tahsis edildi.
- Kampüs Mentis Projesi: Bu projenin amacı, eğitim ve iş dünyası arasındaki bağları güçlendirerek, kaynak ve istihdam ihtiyaçlarını karşılayarak yetenekli gençlerin işe yerleştirilmesine destek olmaktır. Proje kapsamında 20.000 öğrenci eğitim ve göreve başlayarak önemli şirketlere erişim sağlamıştır.
- Gençlik, Yasal Uyum, Vatandaşlık ve Katılım Programı: Şiddeti, suç teşkil eden davranışları ve zorbalığı azaltmak ve önlemek için tasarlanmıştır.
- Gençlik Kampı Programı: Bu programın amacı aktif vatandaşlık, gönüllülük ve gençlik hareketliliğini desteklemektir. Projeyle çevre koruma bilincinin artırılması, ihtiyaç sahiplerine destek olunması, yeni beceriler kazanılması ve geliştirilmesi, gençlerin sosyal hayata aktif katılımının sağlanması amaçlanıyor (GSB, 2017:24)

İtalya'nın gençlere yönelik sosyal politikalarında odaklanılan önemli alanlardan biri eğitimidir. Hükümet, kaliteli eğitime erişimi iyileştirmek, tüm öğrenciler için eşit fırsatlar sağlamak ve mesleki eğitim programlarını teşvik

etmek için önlemler uygulamaya koymuştur. Burslar, bağışlar ve öğrenci kredileri gibi girişimler finansal engellerin azaltılmasına yardımcı olarak İtalya gençlerinin yükseköğrenim görmelerine ve iş piyasası için gerekli becerileri kazanmalarına olanak tanımaktadır.

Gençler arasındaki işsizlik İtalya’da kritik bir sorundur ve hükümet bu sorunu çözmeye yönelik politikalar uygulamaktadır. Eğitimden istihdama geçişi kolaylaştırmak için işe yerleştirme programları, çıraklık ve stajlar sunulmaktadır. Ayrıca girişimciliği teşvik eden ve gençlere alternatif kariyer yolları sunan çalışmaları destekleyen önlemler de alınmaktadır (Coşan ve öte., 2017:227-231).

Tablo 4: İtalya’da İşsizlik Oranı ve Genç İşsizlik Oranı

YILLAR	2017	2018	2019	2020	2021	2022
İŞSİZLİK ORANI (%)	11,21	10,61	9,95	9,16	9,5	8,9
GENÇ İŞSİZLİK ORANI (%)	34,74	32,2	29,17	29,38	29,71	23,93

Kaynak: <https://www.macrotrends.net/countries/ITA/italy/unemployment-rate> <https://www.macrotrends.net/countries/ITA/italy/youth-unemployment-rate>, Erişim Tarihi:06.03.2024.

Tablo 4’e göre İtalya’da işsizlik oranı 2017’de %11,21 iken bu oran 2022’de %8,9’a gerileyerek azalmıştır. İtalya’da genç işsizlik oranı ise 2017’de %33,74 ile gerçekleşirken bu oran 2022’de %23,93’e gerileyerek genç işsizlik oranında azalma gerçekleşmiştir. İtalya’da son yıllarda işsizlik oranlarında azalma gerçekleştiği görülmektedir.

İtalya’da gençlere yönelik sosyal politikaların önemli yönü genç işsizliğinin ele alınmasıdır. Ülke, özellikle ekonomik kriz zamanlarında bu sorunla mücadele etmek için önlemler uygulamaya koymuştur. İşgücü piyasasının esnekliği, değişen ekonomik koşullara uyum sağlamaya ve yanıt vermeye olanak sağlayan bir odak noktası olmuştur. Bu da genç işsizlik oranlarının azaltılmasına yardımcı olarak İtalya gençleri için daha iyi ekonomik beklentiler sağlamaktadır (Liotti, 2020).

Genç işsizlik sadece İtalya’da değil diğer Güney Avrupa ülkelerinde de kronik bir sorun haline gelmiştir. İtalya, İspanya, Yunanistan, Portekiz ve Türkiye arasındaki karşılaştırmalar, genç işsizlik oranları açısından karşılaşılan ortak zorlukları ortaya çıkarmıştır. Çalışma, gençler arasında işsizliğin kalıcı bir sorun olmaya devam ettiğini göstermekte ve bu soruna yönelik hedefe yönelik müdahalelerin gerekliliğini vurgulamaktadır (Coşan ve öte., 2017:236).

İtalya’da gençlerin sağlığını ve refahını arttırmak için sosyal politikalar özellikle onların fiziksel ve zihinsel sağlıklarını hedef almaktadır. Sağlık hizmetlerine erişim sağlanmakta, koruyucu bakım ve sağlık eğitimi odaklı programlar uygulanmaktadır. Gençlerin karşılaştığı kaygı, depresyon ve stres gibi zorluklara çözüm bulmak amacıyla ruh sağlığı destek hizmetleri de verilmektedir.

İtalya, gençlere yönelik etkili sosyal politikaların uygulanmasında iş birliği ve ortaklığın önemini vurgulamaktadır. Hükümet, sivil toplum kuruluşları, eğitim kurumları ve işverenler arasındaki iş birliği, çok yönlü zorlukların üstesinden gelmek ve İtalya gençlerinin refahını artırmak için hayati önem taşımaktadır.

İtalya’nın gençlere yönelik sosyal politikalarının odaklandığı bir diğer önemli alan da gençlerin varlık ve yeteneklerinin geliştirilmesidir. Araştırmalar, olumlu gençlik gelişimini teşvik etmede gelişimsel varlıkların önemini göstermiştir. İtalya, Norveç ve Türkiye’yi karşılaştıran çalışmalar, gençlerde bu varlıkların gelişiminin desteklenmesinin önemini vurgulamaktadır. İtalya, destekleyici ilişkiler, olumlu değerler ve topluluk katılımı gibi bu alanlara yatırım yaparak İtalya gençlerinin olumlu gelişimini desteklemeyi amaçlamaktadır (Wiiium ve öte., 2019).

İtalya’da gençlere yönelik sosyal politikalar aynı zamanda gıda israfına ilişkin sorunların ele alınmasını da kapsamaktadır. İtalya, sürdürülebilir uygulamaların önemini ve bunların çevre üzerinde yaratabileceği etkinin farkındadır. İtalya gençlerinin arasında gıda israfının azaltılması konusunda farkındalık ve eğitimi teşvik eden sosyal politikalar, sorumlu davranışları

aşlamayı ve çevresel sürdürülebilirliğe katkıda bulunmayı amaçlamaktadır (Principato ve öte., 2015).

Sonuç olarak İtalya, genç nüfusunu hayatlarının çeşitli yönlerinde desteklemeyi hedefleyen sosyal politikalar geliştirmiştir. İtalya, genç işsizliğini ele alarak, varlık ve yeteneklerin gelişimini teşvik ederek ve gıda israfı gibi sorunları ele alarak genç vatandaşları için daha parlak bir gelecek yaratmayı amaçlamaktadır. İtalya, eğitime, istihdama, sağlığa ve sosyal katılıma yatırım yaparak gençlere kişisel gelişimleri ve gelecekteki başarıları için gerekli fırsatları ve kaynakları sağlamayı amaçlamaktadır. Bu politikaların daha da geliştirilmesi ve genişletilmesi, İtalya gençliğine parlak ve umut verici bir gelecek sağlanması için çabaların ve iş birliğinin sürdürülmesi büyük önem taşımaktadır.

2.2.2. İtalya’da Genç Nüfus

Diğer ülkeler gibi İtalya da ülkenin geleceğinin şekillenmesinde hayati rol oynayan önemli bir genç nüfusa sahiptir. İtalya’daki gençlerin özelliklerini ve karşılaştığı zorlukları anlamak, politika yapımcıların etkili stratejiler ve sosyal politikalar geliştirmesi açısından önemlidir.

Tablo 5: İtalya’da Nüfus ve Genç Nüfus

YILLAR	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NÜFUS (MİLYON)	60,6	60,5	59,8	59,6	59,2	59	58,9
GENÇ NÜFUS (%)	9,7	9,7	9,8	9,8	9,8	9,8	9,9

Kaynak: <https://tradingeconomics.com/italy/proportion-of-population-aged-15-24-years-eurostat-data.html>

<https://tradingeconomics.com/italy/population-on-1-january-total-eurostat-data.html>, Erişim Tarihi: 06.03.2024.

Tablo 5’e göre İtalya’da toplam nüfus 2017’de 60,6 Milyondan 2023’te 58,9 Milyona gerilemiştir. İtalya’da 15-24 yaş arası genç nüfusun oranı Aralık 2017’de %9,7 iken 2023 Aralık’ta ise bu oran %9,9’e yükselerek daha yüksek

seviyede gerçekleşmiştir. İtalya’da son yıllarda toplam nüfusun azaldığı, genç nüfusun arttığı görülmektedir.

İtalya’da gençleri iş piyasası için gerekli bilgi ve yeteneklerle donatmak amacıyla eğitim ve beceri gelişimine yatırım yapılması için çaba sarf edilmektedir. Burslar ve hibeler gibi mesleki eğitim programları ve girişimler, eğitime erişimi iyileştirmeyi ve eşitsizlikleri azaltmayı, İtalya gençlerine kişisel ve mesleki gelişim fırsatları sunmayı amaçlamaktadır.

İtalya’da eğitimle birlikte gençler arasında istihdamın ve girişimciliğin teşvik edilmesi de bir diğer odak noktasıdır. Genç girişimcilere destek ve kaynak sunarak, yeni kurulan şirketler ve küçük işletmeler için elverişli bir ortam yaratmak için çaba gösterilmektedir. Eğitimden istihdama geçişi kolaylaştırmak, genç işsizlik oranlarını azaltmak ve ekonomik büyümeyi teşvik etmek amacıyla işe yerleştirme programları ve çıraklık programları da uygulanmaktadır.

İtalya’da gençlerin sosyal içerme ve katılımına öncelik verilmektedir. İtalya gençleri arasında sosyal dışlanmayı ele almak ve çeşitliliği teşvik etmek için girişimler mevcuttur. Gençlik örgütleri, kültürel faaliyetler ve sivil katılım programları, gençler arasında sosyal uyumu ve aktif vatandaşlığı teşvik etmek için teşvik edilmektedir. Gençlerin fikirlerini dile getirebilecekleri ve karar alma süreçlerine katkıda bulunabilecekleri platformlar oluşturularak, bakış açılarının duyulması ve dikkate alınması sağlanmaktadır.

İtalya’da gençler için nüfusun yaşlanması dikkate değer bir demografik eğilimdir. Yaşlanma endeksinde uzay ve zaman boyunca meydana gelen değişikliklerin ampirik bir analizi, bu olgunun etkisini ortaya koymaktadır. Yaşlanma endeksi, belirli bir bölgedeki yaşlı insan sayısının genç insan sayısına göre oranını ölçer. Bu analiz, İtalya’nın yaşlanan nüfusunun farklı bölgelere nasıl dağıldığını ve zaman içinde nasıl değiştiğini göstermektedir. Buradan genç nüfusun sosyal ve ekonomik ortamını şekillendiren demografik dinamiklere dair değerli bilgiler elde edilebilir (Reynaud ve öte., 2018).

Nüfusun yaşlanması etkilerine ek olarak, genç göçmenlerin İtalya'daki deneyimlerinin de dikkate alınması çok önemlidir. İtalya birçok genç göçmenin varış noktasıdır ve onların entegrasyonu ve refahı sosyal politikalarda önemli hususlardır. Algılanan sosyal desteğin ergenlik dönemindeki genç göçmenlerin deneyimleri üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Algılanan sosyal desteğin artmasının, İtalya'daki genç göçmenlerin refahını ve uyumunu olumlu yönde etkilediği bulunmuştur. Bu durum, genç nüfusun bu kesimi için olumlu sonuçların teşvik edilmesinde sosyal destek ağlarının önemini vurgulamaktadır (Dalmasso ve öte., 2018).

İtalya'da gençlerini gelecek için güçlendirmek ve donatmak amacıyla eğitime, beceri geliştirmeye ve istihdam fırsatlarına yatırım yapmak için çaba gösterilmektedir. Eğitim sistemi kaliteli eğitim sağlamaya ve eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirmeye odaklanmaktadır. Gençlerin iş piyasası için gerekli pratik becerilere sahip olmalarını sağlamak amacıyla mesleki eğitim programları da sunulmaktadır. Bu girişimler İtalya gençlerinin istihdam edilebilirliğini ve rekabet gücünü arttırmayı amaçlamaktadır. Nüfusun yaşlanması etkilerini ve genç göçmenlerin deneyimlerini anlamak, etkili sosyal politikaların tasarlanması açısından önemlidir. İtalya'daki genç nüfusun karşılaştığı değişen ihtiyaçlara ve zorluklara çözüm bulmak için sürekli çaba ve araştırma hayati önem taşımaktadır.

2.2.3. Ülkede Genel Olarak Gençliğin Durumu

İtalya zengin bir tarihe ve kültürel mirasa sahip bir ülke ama aynı zamanda genç nüfusuyla ilgili çeşitli zorluklarla da karşı karşıyadır.

Genç nüfus, bir ülkenin geleceğinin şekillenmesinde çok önemli bir rol oynamaktadır. Politika yapıcılarının genel durumlarını anlamaları, kendilerine özgü ihtiyaç ve zorluklara hitap eden etkili stratejiler ve politikalar geliştirmeleri açısından önemlidir.

İstihdam, ülkedeki gençlerin durumunu önemli ölçüde etkileyen bir husustur. Genç işsizliği, söz konusu ülke de dâhil olmak üzere dünya çapında kronik bir sorun haline gelmiştir. Ülke ile Güney Avrupa ülkeleri (İspanya,

İtalya, Portekiz ve Yunanistan) arasında yapılan karşılaştırmalı bir çalışma, gençlerin işgücü piyasasına girerken karşılaştıkları zorluklara ışık tutmaktadır. Genç işsizliğinin nedenlerini ve sonuçlarını araştırmak, politika yapıcılara gençlere yönelik daha fazla istihdam fırsatı yaratmaya yönelik önlemlerin uygulanması konusunda bilgi verebilir (Coşan ve öte., 2017:222).

Genç işsizliğinin yanı sıra küresel ölçekte genç nüfusun durumuna ilişkin genel bir bakış da önem taşımaktadır. Dünya çapında genç nüfusun genel durumunu ve onları desteklemek için uygulanan politikaları incelemek amacıyla araştırmalar yapılmaktadır. Bu daha geniş bir bağlam sağlar ve farklı ülkelerdeki gençlerin karşılaştığı ortak eğilimlerin ve zorlukların belirlenmesine yardımcı olur. Politika yapıcılar dünyanın dört bir yanından örnekleri inceleyerek başarılı gençlik politikalarından öğrenebilir ve kendi ülkelerinin ihtiyaçlarına uygun yaklaşımlar geliştirebilirler (Özservet ve Bayraktar, 2020:15-16).

İtalya’da gençleri etkileyen önemli sorunlardan biri istihdam istikrarsızlığıdır. İtalya ve İspanya’da yürütülen araştırmalar, bu ülkelerdeki istihdam istikrarsızlığının aile ve doğurganlık sonuçlarını araştırmaktadır. Çalışma, güvencesiz istihdamın doğurganlık oranları, evlilik oranları ve aile oluşumunun gecikmesi de dâhil olmak üzere aile oluşumu üzerindeki etkisini incelemektedir. İstihdam istikrarsızlığı ile aile dinamikleri arasındaki ilişkiyi anlamak, politika yapıcıların gençler için istikrarlı istihdam fırsatlarını teşvik edecek stratejiler geliştirmelerine yardımcı olabilir (Barbieri ve öte., 2015).

İtalya’da gençliğin durumu, istihdam istikrarsızlığı ve mesleki eğitim ve öğretim dâhil olmak üzere çeşitli faktörler tarafından şekillenmektedir. İstihdam istikrarsızlığının aile oluşumu üzerindeki sonuçlarını anlamak, gençlerin karşılaştığı zorluklara dair içgörü sağlar. Mesleki eğitim ve öğretim programlarının geliştirilmesi gençlerin istihdam edilebilirliğini artırabilir ve eğitim ile iş arasındaki uçurumu kapatabilir. Genel ekonomik ve sosyal bağlamın göz önünde bulundurulması, politika yapıcıların İtalya gençliğinin özel ihtiyaçlarına hitap eden hedefli stratejiler ve politikalar geliştirmesine olanak sağlayacaktır.

Ayrıca genç nüfus içindeki çeşitliliğin tanınması da önemlidir. Gençler çeşitli geçmişlerden, kültürlerden ve sosyal bağlamlardan geliyor ve her biri kendine özgü zorluklarla karşı karşıyadır. Politikaların ve müdahalelerin dışlanmış ve savunmasız gençlerin özel ihtiyaçlarına hitap edecek şekilde uyarlanması, kapsayıcılık ve eşitliğin desteklenmesi açısından hayati öneme sahiptir. Cinsiyet, etnik köken ve sosyo-ekonomik durum gibi faktörlerin kesişimselliğini anlamak, herkese eşit fırsatlar sağlayan kapsamlı ve hedefe yönelik gençlik politikaları için şarttır.

İtalya’da gençliğin durumuna ilişkin bir diğer önemli husus da mesleki eğitim ve öğretimdir. Mesleki eğitim ve öğretim, genç bireylerin işgücü piyasasına hazırlanmasında, istihdam edilebilirliklerinin artırılmasında ve eğitim ile iş arasındaki uçurumun kapatılmasında önemli bir rol oynayabilir. İtalya dâhil sanayileşmiş ülkelerde mesleki eğitim ve öğretime yönelik bir yol haritası, başarılı mesleki eğitim ve öğretim sistemlerini destekleyebilecek politika ve uygulamaların ana hatlarını çizmektedir. Bu yol haritası, İtalya’daki politika yapıcılara mesleki eğitim ve öğretim programlarını güçlendirmek, gençlerin iş piyasası için gerekli beceri ve niteliklere sahip olmasını sağlamak konusunda rehberlik edebilir (Eichhorst ve öte., 2015).

İtalya gençliğini etkileyen genel ekonomik ve sosyal bağlamların dikkate alınması da önemlidir. Genç işsizlik oranları, kaliteli eğitime erişim ve sosyal katılım gibi faktörler gençlerin durumunu önemli ölçüde etkileyebilir. Bu faktörlerin ölçülmesi ve izlenmesi, İtalya’daki gençlerin karşılaştığı zorlukların ve fırsatların kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını sağlayabilir. Aynı zamanda mevcut politikaların etkililiğinin değerlendirilmesine ve iyileştirilecek alanların belirlenmesine de yardımcı olabilir.

2.2.4. Ülkede Gençlerin Refahını Etkileyen Kurumlar ve Politikalar

İtalya’da genç nüfusun refahını hedef alan çeşitli kurum ve politikalar bulunmaktadır.

İtalya’da gençlerin refahını etkileyen önemli husus gençlik odaklı politikaların varlığıdır. İtalya’daki ve dünya çapındaki genç nüfusun durumuna genel bir bakış, genç bireylerin karşılaştığı özel ihtiyaçların ve

zorlukların ele alınmasında gençlik politikalarının önemini ortaya koymaktadır. Bu politikalar eğitim, istihdam, sağlık ve sosyal içerme gibi çeşitli alanları kapsamaktadır. İtalya, gençlikle ilgili konulara öncelik vererek ve hedeflenen politikaları uygulayarak genç nüfusunun refahını ve gelişimini desteklemeyi amaçlamaktadır (Özservet ve Bayraktar, 2020:381-389).

Sosyal refah politikaları ve programları İtalya'daki gençlerin refahını etkilemektedir. Bu politikalar, temel hizmetlere erişim sağlayarak ve sosyal içermeyi teşvik ederek genç bireylerin ve ailelerinin genel refahına katkıda bulunur. Ek olarak, düşük gelirli kökenden gelenler veya engelliler gibi korunmasız genç nüfusları hedef alan özel programlar, onların ihtiyaçlarını karşılamayı ve refahlarını artırmayı amaçlamaktadır.

Göç yönetiminde yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları (STK'lar) arasındaki iş birliği, İtalya'da gençlerin refahında da rol oynamaktadır. Göç sorunlarıyla karşı karşıya olan bir ülke olarak İtalya, göçmen gençler de dâhil olmak üzere hassas grupların ihtiyaçlarını karşılamak için yerel yönetimler ve STK'lar arasındaki iş birliğinin önemini farkındadır. Araştırmalar, genç göçmenlere destek, hizmet ve entegrasyon fırsatları sağlamada yerel yönetimlerin ve STK'ların rolünü vurguluyor. Bu iş birliği, göçmen gençlerin İtalya toplumuna genel refahına ve sosyal katılımına katkıda bulunmaktadır (Akman, 2018:460-462.).

Eğitim, İtalya'daki gençlerin refahını önemli ölçüde etkileyen hayati bir politika'dır. Eğitim politikaları gençlerin gelişimi ve başarısına yönelik fırsatların şekillendirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Kaliteli eğitime, erişilebilir eğitim kurumlarına ve ilgili müfredatlara yapılan yatırımlar, gençlerin kişisel gelişimine ve gelecek beklentilerine katkıda bulunmaktadır. Eğitimdeki eşitsizlikleri azaltmayı ve yaşam boyu öğrenmeyi teşvik etmeyi amaçlayan politikalar, İtalya'daki gençlerin refahını ve sosyal hareketliliğini iyileştirebilir.

İtalya'da gençlere eğitim fırsatları sağlamaya odaklanan kurum ve programlar bulunmaktadır. Bu kurumlar arasında gençleri gelecekteki yaşamları için gerekli bilgi ve becerilerle donatmayı amaçlayan okullar,

üniversiteler ve mesleki eğitim merkezleri bulunmaktadır. Ek olarak, dezavantajlı gençlerin eğitime erişimini ve başarısını destekleyen burslar, mentorluk programları ve düşük gelirli gençleri hedef alan girişimler gibi özel programlar da bulunmaktadır. Bu eğitim kurumları ve programları İtalya'daki gençlerin sosyal hareketliliğine ve güçlendirilmesine katkıda bulunmaktadır.

İtalya'da gençlerin refahını etkileyen önemli unsurlardan biri aktif işgücü piyasası politikalarının uygulanmasıdır. Türkiye ve İtalya arasındaki karşılaştırmalı analiz, bu tür politikaların genç işsizlik oranları üzerindeki etkisini ortaya koymaktadır. Aktif işgücü piyasası politikaları, iş eğitimi programları, mesleki eğitim ve istihdamı teşvik etmeye yönelik sübvansiyonlar gibi girişimleri kapsar. Bu politikalar, genç bireylerin istihdam edilebilirliğini artırmayı ve genç işsizlik oranlarını azaltarak ekonomik refahlarını artırmayı amaçlamaktadır (Acar, 2021:159-164).

İtalya, genç işsizliğini ele almak ve genç bireylere yönelik istihdam olanaklarını teşvik etmek için girişimler ve reformlar başlatmıştır. Bunlar staj, çıraklık ve işe yerleştirme programları gibi önlemleri içermektedir. Eğitimden işe geçişi hızlandırmak ve gençlerin işgücü piyasasına girerken karşılaştıkları engelleri azaltmak için çaba gösterilmektedir. Bu işgücü piyasası politikaları, İtalya'daki gençlerin istihdam olanaklarını ve ekonomik refahını iyileştirmeyi amaçlamaktadır.

İtalya'nın yaşlanan nüfusunun sosyal sonuçları, gençlerin refahını etkileyen kurum ve politikaları anlamak açısından kritik öneme sahiptir. İtalya, İspanya, Yunanistan ve Türkiye'nin de aralarında bulunduğu Güney Avrupa'daki refah sistemlerini karşılaştıran bir çalışma, yaşlanan nüfustan kaynaklanan zorluklara ışık tutuyor. Nüfus yaşlandıkça hem yaşlı hem de genç nesillerin refahını ve katılımını sağlamak için nesiller arası dayanışmayı amaçlayan politikalara ihtiyaç duyulmaktadır. İtalya kurumları ve politikaları, yaşlanan nüfusun neden olduğu sosyal değişimlere uyum sağlamalı ve bu bağlamda gençlerin özel ihtiyaçlarını karşılamalıdır. (Koçak, 2019:25-28).

Ekonomik kriz ve kemer sıkma tedbirlerinin İtalya'daki aile ve bakım politikaları üzerinde önemli bir etkisi olabilir. İtalya ve İspanya'yı karşılaştıran çalışmalar, bu ülkelerde 'sosyal yatırım'dan 'aileciliğe' dönüşe doğru bir geçişin altını çizmektedir. Ekonomik kriz, aile ve bakım politikalarına yönelik kamu harcamalarının azalmasına yol açarak aileleri zorlamıştır ve genç bireylerin refahını etkilemiştir. Bu politikaların gençlerin refahı üzerindeki etkilerini değerlendirmek ve aileleri desteklemede sosyal yatırımın önemini savunmak çok önemlidir (Leon ve Pavolini, 2017:364-367).

Dış ekonomiler ve iş birliği, İtalya'da gençlerin refahının şekillenmesinde rol oynamaktadır. İtalya'da bulunanlar gibi sanayi bölgeleri, işletmeler arasında iş birliği ve dış ekonomiler için fırsatlar sağlar. Kaynakları, bilgiyi ve teknolojiyi paylaşarak bu bölgeler ekonomik büyümeyi ve yeniliği kolaylaştırır. Bu tür sanayi bölgelerinin varlığı genç bireyler için istihdam olanakları yaratabilir ve ekonomik refahlarına katkıda bulunabilir. Dış ekonomilerin ve iş birliğinin dinamiklerini ve faydalarını anlamak, genç girişimciliğini teşvik etmeyi ve ekonomik kalkınmayı teşvik etmeyi amaçlayan politikalara bilgi sağlayabilir (Rabellotti, 2016).

İtalya'da gençlerin refahının şekillenmesinde kurumlar ve politikalar çok önemli bir rol oynamaktadır. Aktif işgücü piyasası politikaları genç işsizlik oranlarını azaltmayı ve istihdam edilebilirliği artırmayı amaçlamaktadır. Nüfusun yaşlanması sosyal etkilerinin ele alınması nesiller arası dayanışmayı ve gençlerin katılımını sağlar. Eğitim politikaları kişisel gelişim ve gelecekteki başarı fırsatlarını teşvik eder. Sosyal refah politikaları gençlere temel hizmetler ve destek sağlar.

Ekonomik krizin aile ve bakım politikaları üzerindeki etkisi, sosyal yatırımlara yeniden odaklanılmasını gerektirmektedir. Endüstriyel bölgelerdeki iş birliği ve dış ekonomiler, genç bireyler için ekonomik büyümeye ve istihdam fırsatlarına katkıda bulunmaktadır. Eğitim ve işgücü piyasası politikaları becerilerin, istihdam edilebilirliğin ve ekonomik refahın artırılmasında hayati rol oynamaktadır. İtalya, bu kurumları ve politikaları

sürekli olarak değerlendirip uyarlayarak genç nüfusunun refahını ve gelişimini sağlayabilir.

2.3. Yunanistan’da Gençlere Yönelik Sosyal Politikalar

Sosyal politikalar, genç nüfusun ihtiyaçlarının karşılanması ve refahının desteklenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Yunanistan’da gençleri desteklemek ve sosyal refahlarını artırmak amacıyla çeşitli politikalar uygulanmaktadır.

2.3.1. Yunanistan Gençlik Stratejisi

Ülkede gençlik stratejisinin uygulanmasını oluşturan ve denetleyen Ulusal Otorite, yalnızca Yunanistan Eğitim, Diyanet İşleri ve Spor Bakanlığına bağlı Mesleki Eğitim, Öğretim ve Hayat Boyu Öğrenme Genel Sekreterliğidir (national-policies.eacea.ec.europa.eu, 2024).

Gençlik Genel Sekreterliği üç temel alanda proje ve programlar uygulamaktadır:

- İşsizlik, istihdam ve işgücü.
- Sosyal dışlanma, sosyal içerme, gençlik hakları ve katılım.
- Çevre, iklim değişikliği ve yeşil alanın korunması.

Bu üç alandan Gençlik Genel Sekreterliği’nin Uyguladığı Projeler:

1. “Girişimcilik Merkezleri” Projesi: Gençlere girişimcilik eğitimi vermeyi, girişimcilik becerilerini geliştirmeyi ve girişimcilik planlarını gerçekleştirmelerine destek olmayı amaçlamaktadır. Gençleri araştırma ve teknolojik gelişime odaklanmaya, girişimcilik ve organizasyonel yönetim becerilerini geliştirmeye teşvik eden eğitim programları hazırlanıp uygulanmaktadır.
2. Genç Çiftçilere Bilimsel Destek Programı: Program kapsamında genç çiftçilere tarım alanında yeni yöntemler ve yenilikçi uygulamalar konusunda bilgi vermek amacıyla üniversitelerle iş birlikleri yapılmaktadır.

3. “Triptomelos” İsimli Pilot Proje: Proje, tarım sektöründe aktif rol oynamak isteyen 40 yaş altı gençlere yöneliktir. Gıda ve Tarım Bakanlığı ile iş birliğine gidilerek projeyle, tarım sektörüne ve ekonomiye katılmak isteyen 40 yaş altı bireylerin desteklenmesi ve teşvik edilmesi, toprağın işlenmesi, sürdürülebilir tarım ve hayvancılık arazileri konularında rehberlik edilmesi, doğal ve işlenmiş ürünlerin tanıtım ve dağıtımının desteklenmesi amaçlanıyor.
4. Akdeniz Gençlik Ofisi: Kâr amacı gütmeyen bu kuruluşun amacı Akdeniz hakkında bilgi vermektir. Küresel hareketlilik, bölgesel kalkınma alanında yüksek öğrenim, ilk iş deneyimi ve ulusal kökenli edinilmiş bilgiler çerçevesinde eğitim fırsatlarını teşvik etmektedir.
5. Ulusal Çocuk Hakları Gözlemevi: Çocuklarda biyopsikososyal sorunların incelenmesi ve belgelenmesi temel amaçlardan biridir. Bu hedeflere ulaşmak için ilgili birimler uygulanan strateji çerçevesinde etkileşim halindedir.
6. Gençlik Yasal Yardım Programı: Amaç toplumdaki dezavantajlı gençlere ücretsiz hukuki danışmanlık hizmeti sunmaktır. 18-30 yaş arası iyileşme ihtiyacı duyan genç uyuşturucu bağımlılarının ve tacize uğrayan genç kadınların yasal hakları konusunda farkındalık yaratmaktır.
7. Üç Gün Denize Açılma Programı: Gençlerin çevre sorunlarına ilişkin bilgi ve farkındalık düzeyinin artırılması amaçlanıyor. Programın katılımcıları işsiz ve sosyal açıdan dezavantajlı gençlerden oluşuyor. 18-30 yaş arası dezavantajlı gençlere öncelik verilmektedir.
8. Genç Tutuklular İçin Kamu Hizmeti Programı: Amacı genç tutuklulara istihdam ve sosyal rehabilitasyon olanakları sağlamaktır.
9. Çevre Koruma, Ekoloji Bilincinin Gelişimi: Biyolojik çeşitliliğin korunması konusunda bilgi ve farkındalığın artırılmasına yönelik faaliyetler yürütmek gençlerin sorumluluğundadır. Bu sorumluluklarının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir (GSB, 2017:33-34).

Göz önünde bulundurulması gereken önemli bir husus, gençlik ile “ne eğitimde ne de istihdamda” anlamına gelen NEET durumu arasındaki ilişkidir. OECD bağlantılı ülkeler arasında yapılan karşılaştırmalı bir analiz, NEET statüsüne katkıda bulunan faktörlere ilişkin değerli bilgiler sağlar. Bu analiz, Yunanistan gençliğinin karşılaştığı zorlukların belirlenmesine yardımcı olmaktadır ve bu sorunlara çözüm bulmak için etkili sosyal politikaların geliştirilmesine bilgi sağlamaktadır. Yunanistan sosyal yardım sistemi, primsiz yardımlar açısından OECD ülkeleri arasında en az korumayı sunmaktadır. Yunanistan üniversitelerine gitmeyen gençlerin çoğu ne eğitimdedir ne de çalışmaktadır. Bu durum NEET’dir. Yunanistan’daki kurumlar, NEET statüsüyle ilişkili faktörleri anlayarak, sosyal politikalarını genç bireylere yönelik hedeflenen destek ve fırsatları sağlayacak şekilde uyarlayabilir (Çizel ve öte., 2023:454).

NEET zorluklarının ele alınmasının yanı sıra, Yunanistan’daki sosyal politikaların genç nüfusun karşılaştığı diğer sorunları da ele alması esastır. Türkiye’de gözlemlenen eğilimlere benzer şekilde Yunanistan’da da sınırlı istihdam olanakları, beceri uyumsuzlukları, eğitimden işe geçişte zorluklar gibi sorunlarla karşılaşılabilir. Kurumların ve politika yapıcılarının mesleki eğitimi, girişimciliği ve eğitim müfredatının işgücü piyasasının talepleriyle uyumlu hale getirilmesini teşvik eden program ve girişimlere odaklanmaları gerekmektedir. Sosyal politikalar, bu zorlukları ele alarak Yunanistan’daki gençlerin istihdam edilebilirliğini ve genel refahını artırabilir.

Yunanistan’da genç bireylerin refahının sağlanmasında sosyal refah politikaları hayati önem taşımaktadır. Bu politikalar sağlık, sosyal yardım ve aile desteği gibi çeşitli alanları kapsamaktadır. Temel hizmetlere, mali yardıma ve sosyal içerme önlemlerine erişim sağlayan sosyal refah politikaları, Yunanistan gençlerinin ve ailelerinin refahını doğrudan etkilemektedir. Düşük gelirli kökenden gelenler veya engelliler gibi korunmasız genç nüfuslara, gerekli destek ve kaynakları almaları sağlanarak özel önem verilmektedir.

Eğitim politikaları Yunanistan'daki gençlerin refahını ve gelişimini teşvik etmede çok önemlidir. Kaliteli eğitime yapılan yatırımlar ve eğitim fırsatlarına eşit erişim, kişisel gelişim ve gelecekteki başarının temelidir. Eğitim sonuçlarını iyileştirmeye ve eşitsizlikleri azaltmaya odaklanan eğitim politikaları, Yunanistan gençliğine istihdam ve yükseköğrenim için gerekli bilgi ve becerileri sağlamaktadır. Yaşam boyu öğrenme, mesleki eğitim ve çıraklık eğitimlerine yönelik girişimlerin geliştirilmesi, Yunanistan'daki gençlerin refahını daha da artırabilir.

Gençliğin katılımı ve güçlendirilmesi Yunanistan'daki sosyal politikaların temel unsurlarıdır. Araştırmalar, gençlerin katılımı ve karar alma süreçlerine katılımı için alanlar yaratmanın önemini vurgulamıştır. Sosyal politikalar, gençlere sivil faaliyetlere, gençlik örgütlerine ve topluluk girişimlerine katılma fırsatları sunarak onların söz sahibi olmalarını ve topluluklarının refahına katkıda bulunmalarını sağlar (Tsekoura, 2016:335-338).

Yunanistan gençliğinin karşılaştığı önemli zorluklardan biri, özellikle ekonomik kriz bağlamında yüksek işsizlik oranlarıdır. Yunanistan'da genç işsizliğine ilişkin söylemler, farklı ülkelerdeki gençlerin karşılaştığı zorlukların ortak noktalarını anlamaya yönelik bir değişimle birlikte zaman içinde gelişmiştir. Genç işsizliği söylemlerinin incelenmesi, işsizliğin altında yatan nedenleri ele alan ve genç girişimciliğini ve iş yaratmayı kolaylaştıran sosyal politikaların bilgilendirilmesine yardımcı olur (Papadopoulos, 2016).

Yunanistan'da gençlere yönelik sosyal politikalar, genç bireylerin karşılaştığı zorlukları ele almak ve onların refahını artırmak için tasarlanmıştır. Gençliğin katılımı ve yetkilendirme girişimleri katılımı ve sivil katkıyı teşvik eder. Genç işsizliğini ele alan ve girişimcilik için fırsatlar yaratan politikalar, işsizlik oranlarının azaltılmasında hayati öneme sahiptir. Sosyal refah politikaları hayati hizmetlere erişimi sağlayarak sosyal katılımı teşvik etmektedir. Eğitim politikaları, eğitim sonuçlarını iyileştirmeye ve yaşam boyu öğrenme fırsatları sağlamaya odaklanmaktadır. Yunanistan, bu

sosyal politikaları sürekli olarak değerlendirip uyarlayarak genç nüfusunun refahını ve gelişimini artırabilir.

2.3.2. Yunanistan’da Genç Nüfus

Yunanistan’daki genç nüfus, ülkenin sosyal ve ekonomik kalkınmasında önemli rol oynayan önemli bir demografik gruptur. Bu demografiyle ilişkili zorlukları ve sosyal etkileri anlamak politika yapıcılar ve kurumlar için çok önemlidir.

Tablo 6: Yunanistan’da Nüfus ve Genç Nüfus

YILLAR	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NÜFUS (MİLYON)	10,7	10,7	10,7	10,7	10,7	10,5	10,4
GENÇ NÜFUS (%)	10,1	10,1	10,2	10,3	10,4	10	10,1

Kaynak: <https://tradingeconomics.com/greece/population-on-1-january-total-eurostat-data.html>
<https://tradingeconomics.com/greece/proportion-of-population-aged-15-24-years-eurostat-data.html>, Erişim Tarihi:06.03.2024.

Tablo 6’ya göre Yunanistan’ın toplam nüfusu 2017’de 10,7 Milyondan 2023’te 10,4 Milyona gerilemiştir. Yunanistan’da 15-24 yaş arası genç nüfusun oranı Aralık 2017’de %10,1 iken 2023 Aralık’ta da bu oran %10,1 ile aynı seviyede gerçekleşmiştir. Yunanistan’da son yıllarda nüfusun az da olsa azaldığı görülmektedir.

Yunanistan’daki genç nüfus eğitim ve beceri geliştirmeyle ilgili zorluklarla karşı karşıyadır. Eğitim fırsatlarına eşit erişim, kişisel gelişim ve gelecekteki başarı için hayati öneme sahiptir. Eğitime yönelik politikalar ve yatırımlar, genç bireylerin modern işgücünde başarılı olmaları için gerekli bilgi ve becerilerle donatılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Yunanistan, eşitsizlikleri gidererek ve eğitim sonuçlarını iyileştirerek genç nüfusunu istihdama daha iyi hazırlayabilir ve genel gelişimlerine katkıda bulunabilir.

Genç nüfus için eğitimin yanı sıra sosyal entegrasyon ve katılım da büyük önem taşımaktadır. Genç bireylerin aktif olarak sosyal, politik ve toplumsal

faaliyetlere katılabilecekleri kapsayıcı ortamlar yaratmak onların güçlenmesini ve sosyal uyumunu artırır. Gençlik örgütlerini, girişimlerini ve katılım platformlarını teşvik etmek, gençlerin fikirlerini dile getirmelerine, karar alma süreçlerine katkıda bulunmalarına ve topluluklarının yönünü şekillendirmelerine olanak tanır.

Göz önünde bulundurulması gereken alanlardan biri de Yunanistan'daki genç yetişkinler arasında seçime dayalı ve kurumsallaşmamış siyasi katılım biçimleridir. Siyasi katılımı etkileyen kalıpları ve faktörleri analiz etmek, gençlerin demokratik sürece katılım düzeyine ışık tutabilir. Politika yapıcılar, gençler arasında siyasi katılımındaki eşitsizlikleri anlayarak kapsayıcı katılımı teşvik edecek ve eşitsizlikleri giderecek hedefli müdahaleler tasarlayabilir (Kalogeraki, 2021).

Yunanistan'daki genç nüfus, inovasyon ve sosyal değişimin önemli bir itici gücüdür. Gençler genellikle çeşitli sektörlerle yeni bakış açıları, yaratıcılık ve enerji getirerek ekonomik büyümeye ve sosyal ilerlemeye katkıda bulunurlar. Yunanistan'daki genç nüfusun potansiyelini tanımak ve onların katılımı, girişimciliği ve karar alma süreçlerine katılımları için platformlar sağlamak çok önemlidir. Yunanistan, genç bireyleri güçlendirerek ve onların yeteneklerini harekete geçirerek hem gençlere hem de genel olarak topluma fayda sağlayan canlı ve dinamik bir ortam yaratabilir.

Dikkate alınması gereken önemli bir husus, Kiklad adalarını ve On iki adaları içeren Güney Ege bölgesinin nüfus özellikleridir. Bu bölgenin spesifik demografik özelliklerini ve dinamiklerini analiz etmek, Yunanistan'daki genç nüfusa ilişkin değerli bilgiler sağlayabilir. Politika yapıcıların bölgesel farklılıkları anlamalarına, sosyal ihtiyaçları belirlemelerine ve müdahaleleri buna göre uyarlamalarına yardımcı olur (Can, 2021:530-533).

Bir diğer önemli husus ise Yunanistan'daki genç nüfus arasındaki karşı kentleşme olgusudur. Karşı kentleşme, bireylerin kentsel alanlardan kırsal veya daha çevre bölgelere doğru hareketini ifade etmektedir. Karşı kentleşmenin belirleyicilerini ve mekânsal kalıplarını analiz etmek, özellikle kriz zamanlarında gençlerin yaptığı göç tercihlerine dair içgörü

sağlamaktadır. Bu anlayış, politika yapıcılara bölgesel eşitsizlikleri gidermeye, dengeli kalkınmayı teşvik etmeye ve hem kentsel hem de kırsal alanlardaki gençlere fırsatlar sağlamaya yönelik stratejiler geliştirmede rehberlik edebilir (Anastasiou ve Duquenne, 2020).

Tablo 7: Yunanistan’da İşsizlik Oranı ve Genç İşsizlik Oranı

YILLAR	2017	2018	2019	2020	2021	2022
İŞSİZLİK ORANI (%)	21,49	19,29	17,31	16,31	14,71	12,16
GENÇ İŞSİZLİK ORANI (%)	43,39	39,69	35,04	34,82	35,27	30,05

Kaynak:<https://www.macrotrends.net/countries/GRC/greece/unemployment-rate> <https://www.macrotrends.net/countries/GRC/greece/youth-unemployment-rate>, Erişim Tarihi:06.03.2024.

Tablo 7’ye göre Yunanistan’da işsizlik oranı 2017’de %21,49 iken bu oran 2022’de %12,16’ya gerileyerek azalmıştır. Yunanistan’da genç işsizlik oranı ise 2017’de %43,39 ile gerçekleşirken bu oran 2022’de %30,05’e gerileyerek genç işsizlik oranında azalma gerçekleşmiştir. Yunanistan’da son yıllarda işsizlik oranlarında azalma gerçekleştiği görülmektedir.

Yunanistan’da genç nüfusu etkileyen öne çıkan sorunlardan biri genç işsizliğidir. Araştırmalar, genç bireylerin refahı ve gelecek umutları açısından risk oluşturması nedeniyle bu sorunla mücadele edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Politika yapıcılar, genç işsizliğine çözüm bulmak için kullanılan yöntemleri inceleyerek etkili stratejiler ve müdahaleler geliştirebilir. Bu, genç nüfus arasında istihdam, beceri geliştirme ve girişimcilik fırsatları yaratmalarına olanak tanıyarak gençlerin genel refahına ve Yunanistan’ın sosyoekonomik büyümesine katkıda bulunur. Ayrıca staj programları ve işe uygun işbaşı mesleki eğitim programı süreciyle mesleki niteliklerini geliştirmeleri de bu büyümeye destekleyecektir (Şahin, 2020:152-153).

Genç işsizliği Yunanistan’daki genç nüfusu etkileyen kritik bir sorundur. Yunanistan da dâhil olmak üzere farklı ülkelerdeki genç işsizlik oranlarının

karşılaştırılması, genç bireylerin karşılaştığı zorluklara ilişkin daha geniş bir bakış açısı sağlamaktadır. Politika yapıcılar, genç işsizliğine katkıda bulunan faktörleri anlayarak ve diğer ülkelerde uygulanan başarılı stratejileri inceleyerek işsizlik oranlarını azaltmak ve gençler için istihdam fırsatlarını teşvik etmek için etkili önlemler geliştirebilir (Kelleci ve Zehra, 2016:15-20).

Yunanistan'daki genç nüfus, canlı bir yenilik ve girişimcilik kaynağını temsil etmektedir. Genç girişimcilerin politikalar ve girişimler yoluyla desteklenmesi, ekonomik büyümeyi ve istihdam yaratılmasını teşvik eder. Mentorluk, finansman ve ağ oluşturma fırsatları sağlayan bir girişimcilik ekosistemi oluşturmak, genç bireylerin potansiyelini ortaya çıkarabilir ve Yunanistan'ın ekonomik kalkınmasına katkıda bulunabilir.

Yunanistan'daki genç nüfus, politika yapıcılarının dikkat ve desteğine ihtiyaç duyan dinamik ve çeşitliliğe sahip bir gruptur. Siyasi katılım kalıplarını anlamak, karşı kentleşmenin etkisini anlamak, eğitime eşit erişimi teşvik etmek ve genç işsizliğine değinmek, genç neslin refahını ve gelecekteki başarısını garanti altına almak için çok önemlidir. Yunanistan, hedefe yönelik politikalar ve müdahaleler uygulayarak genç nüfusunun potansiyelini kullanabilir ve müreffeh ve kapsayıcı bir toplumun önünü açabilir.

2.3.3. Ülkede Genel Olarak Gençliğin Durumu

Yunanistan'da gençliğin genel durumu, onların yaşamlarını ve geleceklerini etkileyen çeşitli yönleri kapsamaktadır. Gençlerin karşılaştığı zorlukları ve fırsatları anlamak politika yapıcılar ve araştırmacılar için çok önemlidir.

Göz önünde bulundurulması gereken önemli bir husus genç istihdamıdır. Türkiye'deki kırsal alanlardaki gençlerin istihdamına odaklanan niteliksel bir araştırma, Yunanistan da dâhil olmak üzere benzer bağlamlara ilişkin değerli bilgiler sağlayabilir. Kırsal alanlarda genç işsizliğine katkıda bulunan faktörlerin analiz edilmesi, ortak zorlukların belirlenmesine ve konuyu ele almaya ve genç bireyler için istihdam fırsatlarını teşvik etmeye yönelik hedefli politikalar ve müdahaleler geliştirmeye yardımcı olur (Bal ve öte., 2023:244-246).

Genç işsizliği Yunanistan’da gençlerin genel durumunu etkileyen acil bir sorundur. Yunanistan’daki genç işsizliğinin durumunu İspanya, İtalya ve Portekiz dâhil olmak üzere diğer Güney Avrupa ülkeleriyle karşılaştırmak, ortak zorluklara ve potansiyel çözümlere ışık tutabilir. Yüksek genç işsizlik oranlarının nedenlerini ve sonuçlarını anlamak, politika yapıcılara iş yaratmayı teşvik etmek ve gençlere yönelik istihdam fırsatlarını artırmak için etkili stratejiler geliştirmede yol gösterebilir (Coşan ve öte., 2017:228).

İstihdam fırsatları Yunanistan’daki gençlerin genel durumunu etkileyen önemli faktörlerdir. Ayrıca, istihdam olanaklarının sağlanması ve girişimci bir ortamın teşvik edilmesi, Yunanistan gençliğini güçlendirmek ve genç işsizliği sorununu çözmek için çok önemlidir.

Bir diğer önemli husus ise genç yoksulluğudur. Avrupa Birliği’nde ve Türkiye’de genç yoksulluğunun durumunun değerlendirilmesi, Yunanistan’daki gençlerin karşılaştığı kırılganlıklara ilişkin karşılaştırmalı bilgiler sağlayabilir. İşsizlik, düşük ücretler ve sınırlı fırsatlar gibi gençlik yoksulluğuna katkıda bulunan faktörlerin anlaşılması, politika yapıcıların yoksulluk oranlarını azaltacak ve genç bireylerin refahını artıracak etkili önlemler tasarlaması açısından önemlidir (Erikli, 2022:126).

Eğitime erişim ve beceri geliştirme, Yunanistan’daki gençlerin genel durumunda çok önemli bir rol oynamaktadır. İyi eğitim, genç bireyleri kişisel gelişim ve gelecekteki başarı için gerekli bilgi ve becerilerle donatır. Eğitime eşit erişimin sağlanması, eğitim sonuçlarının iyileştirilmesi ve yaşam boyu öğrenme fırsatlarının teşvik edilmesi, gençlerin güçlendirilmesi ve hızla değişen dünyada başarılı olmaları için onları gerekli araçlarla donatmak açısından çok önemlidir.

Gençlerin sosyal ve kültürel katılımı genel refahları ve gelişimleri açısından önemlidir. Gençlerin karar alma süreçlerine katılımı için platformlar sağlamak genç bireyleri güçlendirir ve onların topluluklarına katkıda bulunmalarına olanak tanır. Gençlerin kültürel geçmişleri, cinsiyet kimlikleri ve yetenekleri de dâhil olmak üzere çeşitliliğini tanımak ve teşvik

etmek, tüm genç bireylerin katkılarına değer veren ve saygı duyan kapsayıcı bir toplum yaratmak için çok önemlidir.

Gençlerin karar alma süreçlerine sosyal katılımı ve aktif katılımı, kapsayıcı bir toplumun teşvik edilmesi açısından çok önemlidir. Genç bireylerin söz sahibi olmalarını ve kendilerini doğrudan etkileyen politikaların ve girişimlerin şekillendirilmesinde yer almalarını sağlamak, aidiyet ve güçlenme duygusu yaratır. Gençlerin topluluk faaliyetlerine, siyasete ve sosyal girişimlere katılımını teşvik etmek, sosyal uyumu güçlendirir ve müreffeh ve kapsayıcı bir toplumun önünü açar.

Dikkate alınması gereken önemli bir husus, toplumsal hareketlerin ve siyasi partilerin Yunanistan'daki gençliğin deneyimlerini şekillendirmedeki rolüdür. Yunanistan ve İspanya'daki Syriza ve Podemos partilerini analiz etmek, toplumsal hareketler ile siyasi partiler arasındaki ilişkiye ve bunların gençliğin mobilizasyonu ve siyasi katılım üzerindeki etkisine dair içgörü sağlayabilir (Üçbaş, 2020:51-55).

Akıl sağlığı ve refah, Yunanistan'daki gençlerin genel durumu açısından hayati öneme sahiptir. Gençler stres, kaygı ve depresyon gibi çeşitli zorluklarla karşılaşabilirler. Ruh sağlığı farkındalığını teşvik etmek, ruh sağlığı destek hizmetlerine erişim sağlamak ve destekleyici bir ortam yaratmak genç bireylerin refahını ve genel yaşam kalitesini olumlu yönde etkileyebilir.

Sağlıklı yaşam açısından bakıldığında Yunanistan gençleri arasında abdominal obezitenin yaygın olduğu görülmektedir. Bel çevresi, bel-kalça oranı ve bel-boy oranı referans yüzdelik dilimlerini inceleyen bir çalışma, bu popülasyondaki abdominal obezite oranlarına dair fikir vermektedir. Bu ölçümleri anlamak, potansiyel sağlık risklerinin belirlenmesine yardımcı olur ve sağlıklı yaşam tarzlarını teşvik etmek ve obezite ile ilgili sorunları azaltmak için stratejiler konusunda bilgi sağlayabilir (Bacopoulou ve öte., 2015:4-8).

Yunanistan'daki çocuk ve gençlerin beslenme kalitesinin belirlenmesinde sosyo-ekonomik ve yaşam tarzı parametreleri de önemli bir

rol oynamaktadır. Sosyo-ekonomik faktörler, yaşam tarzı seçimleri ve beslenme kalitesi arasındaki ilişkinin incelenmesi değerli bilgiler sağlar. Diyet çalışması, sınıflandırma ve regresyon ağacı analizini kullanarak bu ilişkileri araştırıyor ve çeşitli faktörlerin genç bireylerin beslenme alışkanlıkları üzerindeki etkisine ışık tutmaktadır (Yannakoulia ve öte., 2016:344-345).

Yunanistan'da gençliğin genel durumunu ele almak kapsamlı bir yaklaşım gerektirmektedir. Toplumsal hareketlerin ve siyasi partilerin rolünü anlamak, genç işsizliğiyle mücadele etmek, eğitim ve öğretime erişimi iyileştirmek ve ruh sağlığı ve refahını geliştirmek, Yunanistan'daki gençlerin umutlarını ve refahını arttırmada çok önemli unsurlardır. Bu boyutları anlayıp ele alarak politika yapıcılar ve bir bütün olarak toplum, Yunanistan gençliğinin gelişmesi ve daha parlak bir geleceğe katkıda bulunması için destekleyici bir ortam yaratmaya yönelik çalışabilir.

2.3.4. Ülkede Gençlerin Refahını Etkileyen Kurumlar ve Politikalar

Yunanistan'da gençlerin refahı, onların fırsatlarını ve refahlarını etkileyen bir dizi kurum ve politikadan etkilenmektedir. Politika yapıcıların genç bireylerin refahını ve gelişimini teşvik edecek etkili stratejiler tasarlayabilmeleri için, etkili olan faktörleri anlamak önemlidir.

Göz önünde bulundurulması gereken önemli alanlardan biri genç işsizliğiyle mücadele ve bu soruna çözüm bulmak için uygulanan stratejilerdir. Genç işsizliğiyle mücadelede uygulanan aktifleştirme stratejileri, eğitimden istihdama geçişin kolaylaştırılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu stratejilerin etkililiğini ve gençlerin refahı üzerindeki etkilerini anlamak çok önemlidir. Genç işsizliğiyle mücadelede aktifleştirme stratejilerine odaklanan bir çalışma, bunların bir politika aracı olarak gücüne ve genç bireylerin başarılı istihdam geçişlerini kolaylaştırmadaki rollerine dair fikir vermektedir (Metin, 2016:101-103).

İstihdam politikaları da Yunanistan'da gençlerin refahının şekillenmesinde önemli rol oynamaktadır. Girişimciliğin teşvik edilmesi, mesleki eğitim programlarının sağlanması ve işgücü piyasası engellerinin

azaltılması gibi gençlerin istihdamına yönelik uygun koşulların yaratılması, genç bireylerin istihdam olanaklarını arttırmak açısından önemlidir. Ayrıca, işsizlik yardımları ve iş güvenliği de dâhil olmak üzere sosyal koruma tedbirleri, gençlerin işgücü piyasasında genel refahına ve istikrarına katkıda bulunmaktadır.

Kapsayıcı ve destekleyici bir işgücü piyasası, genç bireylerin niteliklerine uygun istihdam fırsatları bulmaları için hayati öneme sahiptir. İş yaratmayı teşvik eden, giriş engellerini azaltan ve mesleki eğitim programlarını geliştiren politikalar gençlerin refahını önemli ölçüde etkileyebilir. Ayrıca genç işçilerin haklarını koruyan, adil ücret sağlayan ve güvenli çalışma koşullarını sağlayan önlemler de gençlerin genel refahına katkı sağlayabilir.

Eğitim sistemi ve politikalarının Yunanistan'daki gençlerin refahı üzerinde önemli bir etkisi vardır. Kapsayıcı ve kaliteli eğitimin sağlanması, gençlerin kişisel ve mesleki gelişimleri için gerekli bilgi, beceri ve yetkinliklerle donatılması açısından hayati önem taşımaktadır. Eğitime eşit erişimi teşvik eden, eğitim sonuçlarındaki eşitsizlikleri gideren ve değişen iş piyasasının ihtiyaçlarını karşılayan ilgili müfredatları birleştiren politikalar, gençlerin refahını desteklemek için önemli hususlardır.

Sosyal içerme politikaları Yunanistan'da gençlerin refahını etkileyen bir diğer önemli boyuttur. Farklı kökenden gelen genç bireylerin eşit fırsatlara sahip olmasının ve sosyal hizmetlere, sağlık hizmetlerine ve barınmaya erişimlerinin sağlanması, sosyal uyumu teşvik eder ve eşitsizlikleri azaltır. Tüm gençlerin karar alma süreçlerine tam olarak katılabileceği ve katkıda bulunabileceği kapsayıcı bir toplum yaratmak, genç bireyleri güçlendirir ve genel refahlarını artırır.

Yunanistan'da gençlerin refahının desteklenmesinde sosyal koruma ve refah politikaları çok önemli bir rol oynamaktadır. Gençlerin refahı ve güvenliğinin sağlanması için sağlık hizmetlerine, sosyal yardımlara ve sosyal hizmetlere erişim şarttır. Dezavantajlı geçmişlere sahip olanlar veya özel ihtiyaçları olanlar da dâhil olmak üzere savunmasız gençler için bir güvenlik

ağı sağlayan güçlü sosyal koruma sistemleri, eşitsizliklerin azaltılması ve sosyal uyumun desteklenmesi açısından hayati öneme sahiptir.

Göz önünde bulundurulması gereken önemli bir husus, Güney Avrupa refah rejimi bağlamında nüfusun yaşlanmasının sosyal etkileridir. Yunanistan'ı İspanya, İtalya ve Türkiye gibi ülkelerle karşılaştırmak, Yunanistan'daki genç nüfusun karşı karşıya olduğu belirli zorluklar ve fırsatlar hakkında fikir vermektedir. Nüfusun yaşlanmasının sosyal etkilerini analiz etmek, politika yapıcılarının nesiller arası dayanışma, sosyal destek sistemleri ve genç bireylerin genel refahı üzerindeki etkilerini anlamalarına yardımcı olur (Koçak, 2019:25-28).

Göz önünde bulundurulması gereken önemli hususlardan biri de Suriyeli mülteci çocukların Yunanistan'a dâhil edilmesidir. Farklı politikaların ve okul sistemlerinin Suriyeli mülteci çocukların entegrasyonunu nasıl etkilediğinin incelenmesi, çocukların karşılaştıkları zorluklar ve fırsatlara dair değerli bilgiler sağlamaktadır. Yunanistan'ın yanı sıra İsveç, Almanya, Lübnan ve Türkiye gibi ülkeleri de kapsayan karşılaştırmalı çalışmalar, mülteci çocukların eğitim sistemine dahil edilmesini kolaylaştıran politika ve uygulamaların kapsamlı bir şekilde anlaşılmasına olanak sağlamaktadır (Crul ve öte., 2019:2-3).

Gençlerin refahı vatandaşlığının farklı boyutlarını keşfetmek, genç bireylerin özel ihtiyaçlarını ve haklarını anlamak için gereklidir. Araştırmacılar, gençlerin refah vatandaşlığına ilişkin iki boyutlu bir tipoloji geliştirerek, gençlerin refahının sağlanmasına yönelik farklı yaklaşımlar belirlemişlerdir. Bu tipoloji hem sosyal yatırım politikalarını hem de sosyal hak politikalarını kapsamakta ve farklı ülkelerde gençlerin refahını desteklemek için kullanılan çeşitli stratejileri vurgulamaktadır. Bu çerçevenin Yunanistan'a uygulanması, ülkedeki gençlik refahı vatandaşlığının belirli özelliklerine dair içgörü sağlayabilir (Chevalier, 2016).

Kurumlar ve politikalar Yunanistan'daki gençlerin refahını önemli ölçüde etkilemektedir. Suriyeli mülteci çocukların kapsanmasının incelenmesi, gençlik refahı vatandaşlığının farklı boyutlarının anlaşılması,

eğitim ve istihdam politikalarının değerlendirilmesi ve sosyal koruma sistemlerinin güçlendirilmesi, gençlerin refahının desteklenmesi açısından hayati öneme sahiptir. Yunanistan, bu konulara öncelik vererek ve etkili stratejiler uygulayarak genç nüfusunun refahını ve fırsatlarını artırabilir.

3. BÖLÜM

TÜRKİYE’DE GENÇLERE YÖNELİK SOSYAL POLİTİKALAR VE GÜNEY AVRUPA REFAH REJİMLERİ İLE KARŞILAŞTIRMA

3.1. Türkiye’de Gençlere Yönelik Sosyal Politikalar

Sosyal politikalar Türkiye’de gençlerin refahı ve gelişiminin desteklenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu politikalar, genç bireylerin karşılaştığı zorlukları ele almayı ve onlara büyüme ve katılım fırsatları sağlamayı amaçlamaktadır.

Türkiye’de gençlerin refahını, sosyal politikaları ve kurumları anlamak, gençlere yönelik sosyal politikaların işlediği genel çerçeveyi anlamak açısından büyük önem taşımaktadır. Bu çalışma gençlik refahının çeşitli boyutlarına ışık tutmakta ve sosyal politika ve kurumların genç bireylerin ihtiyaç ve isteklerini karşılamadaki rolünü incelemektedir. Bu çalışmanın bulguları, gençlere yönelik mevcut sosyal politikalar ve bunların genel refah üzerindeki etkileri hakkında değerli bilgiler sunmaktadır (Aysan ve Avcı, 2015:109-113).

3.1.1. Türkiye Gençlik Stratejisi

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın “Gençliğin Korunması” başlıklı 58. maddesinde devletin gençliğin korunmasına yönelik yasal yükümlülükleri ve görevleri tanımlanmış ve böylece gençliğe ilişkin en geniş yasal çerçeve çizilmiştir. Türkiye mevzuatında mevcutta bir gençlik kanunu bulunmamaktadır. Ancak 03/06/2011 tarihli ve 638 sayılı Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin gençlik kanununda bulunması gereken hükümleri içerdiği varsayılmaktadır. Dolayısıyla 638 Sayılı Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Türkiye’nin gençlik hukuku olarak değerlendirilebilir. Yeni hükümet sistemine geçişin ardından 10/07/2018 tarih ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile

Bakanlık teşkilatı ve görev dağılımı yeniden yapılandırılmıştır (national-policies.eacea.ec.europa.eu, 2024).

Gençlik ve Spor Bakanlığı görevlerini aşağıdaki hizmet birimleri aracılığıyla yürütmektedir:

- Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Eğitim, Araştırma ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü
- Uluslararası Organizasyonlar ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
- Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü (national-policies.eacea.ec.europa.eu, 2024).

Türkiye'nin gençlik politikalarının vizyonu, gençlerin evrensel ve insani değerlere sahip, çevreye saygılı, toplumsal aidiyet duygusuna sahip, toplumsal hayata aktif olarak katılan bireyler olarak kendi potansiyellerini gerçek anlamda gerçekleştirebilecekleri fırsatlar sağlamak ve bir zemin oluşturmaktır. Temel hak ve özgürlükleri etkin biçimde kullanan, milli ve manevi değerlere bağlı, bilgili, kendine güvenen, aktif, girişimci ve uluslararası alanda emsalleriyle rekabet edebilecek düzeyde olan kişiler olmalarıdır (national-policies.eacea.ec.europa.eu, 2024).

Türkiye'nin Ulusal gençlik politikaları genel olarak aşağıdaki gibidir:

- Türkiye'de gençlere yönelik doğrudan yasal hükümler bulunmamakla birlikte, 2003 yılında yürürlüğe giren 4857 sayılı İş Kanunu'nda çalışma mevzuatı ile iş sağlığı ve güvenliği konularında gençlerin korunmasına yönelik bazı hükümler bulunmaktadır.
- 2008 yılı istihdam paketi kapsamında, gençlerin istihdamını artırmaya yönelik ek teşviklerin yanı sıra, gençlere yönelik aktif işgücü piyasası önlemlerinin artırılması, mesleki eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi ve genç stajyer istihdamının teşvik edilmesine yönelik hükümler bulunmaktadır.

- 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu 2006 yılında faaliyete geçmiş olup, gençlerin mesleki niteliklerini tanımlayarak işgücü piyasasına geçişlerini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır.
- 2002 yılında AB Eğitim ve Gençlik Planlama Bakanlığı kurulmuştur.
- 2004 yılından bu yana AB ve Türkiye eğitim programları düzenlemektedir.
- 2009 yılında İŞKUR “Gençlerin İstihdam Edilebilirliğinin Artırılması” kursunu düzenlemiştir.
- Türkiye, 2006 yılında ILO Gençlik İstihdam Ağı’nı katıldıktan sonra ulusal bir gençlik istihdamı eylem planı geliştirmek zorunda kaldı. Bu eylem planıyla gençlerin işgücü piyasasına katılımını artırmayı, insana yakışır işe ulaşmayı ve yoksulluğu azaltmaya yönelik hedef ve eylemleri benimsemeyi hedeflemektedir (Gökbayrak, 2021:67-71).

Türkiye’nin gençlere yönelik sosyal politikaları parçalı ve bütünlükten yoksundur. Yerleşik uluslararası ve ulusal hedeflerle tutarlı; bütünsel, çok boyutlu stratejileri içeren koordineli sosyal politikalara ihtiyaç vardır. Gençlerin işgücü piyasasındaki dezavantajlı konumlarının ortadan kaldırılması kalkınma planlarının hedefi olarak tanımlansa da bu hedefe ulaşmaya yönelik net bir strateji bulunmamaktadır.

Tablo 8: Türkiye’nin Gençlik Politikalarına İlişkin Çıkardığı Kurum ve Kanunlar

Alan	Kurum	Kanun
Eğitim	Millî Eğitim Bakanlığı	3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Görevleri Kanunu
	Yüksek Öğretim Kurumu	2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu
İstihdam	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İŞKUR	4904 Sayılı İŞKUR Kurulma Kanunu

Sağlık	Sağlık Bakanlığı	Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Adalet	Adalet Bakanlığı	5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu
Sosyal Bakım ve Koruma	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu	2828 sayılı SHÇEK Kanunu
Aile	Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü	5256 Sayılı Kanun
Barınma	T.C. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu	351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanunu
Serbest Zaman	Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü	3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu
Hareketlilik	AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı	4763 sayılı kanun
Askerlik	Millî Savunma Bakanlığı	1111 sayılı Askerlik kanunu

Kaynak: Certel, 2010:14-15.

Tablo 8’de de görüldüğü gibi Türkiye’de gençlik alanında politika üreten pek çok kurum bulunmaktadır ve bu politikalar kapsamında gençlere sunulan hizmetler de farklı kurumlar tarafından sağlanmaktadır. Kurumlar arası koordinasyon eksikliği bazen hizmetlerin mükerrer olmasına, bazen de gerekli hizmetlerin hiç verilmemesine neden olmaktadır.

Türkiye’deki yerel yönetimlerin aile odaklı sosyal politikalarının değerlendirilmesi, gençlere aile bağlamında sunulan desteğin anlaşılması açısından büyük önem taşımaktadır. Aile odaklı sosyal politikalar ailelerin özel ihtiyaçlarına hitap eder ve sosyal destek sistemlerini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu politikaları inceleyerek genç bireylere sahip ailelerin yararlanabileceği kaynak ve hizmetler ile bunların gençlerin refahı üzerindeki etkileri hakkında fikir sahibi olabiliriz (Baş, 2017:167).

Eğitim politikaları ve kurumları, Türkiye’de gençlerin refahının artırılmasında etkilidir. Kaliteli eğitime eşit erişimin sağlanması, beceri

geliştirme fırsatlarının sağlanması ve yaşam boyu öğrenmenin desteklenmesi gençlerin kişisel ve mesleki gelişimleri için gereklidir. Eğitim sistemini geliştirmeye, akademik başarıyı artırmaya ve eğitim sonuçlarındaki eşitsizlikleri gidermeye odaklanan politikalar, gençlerin genel refahına katkıda bulunmaktadır.

İstihdam politikaları ve girişimleri, gençlere insana yakışır iş ve ekonomik bağımsızlık fırsatları sağlanması açısından hayati öneme sahiptir. Girişimciliği teşvik etmek, mesleki eğitim programları sunmak ve işgücü piyasasına girişteki engelleri azaltmak gibi gençlerin istihdamına elverişli bir ortam yaratmak, gençlerin refahını önemli ölçüde etkileyebilir. Ayrıca kariyer gelişimine destek sağlanması, işe yerleştirme hizmetleri, işyerinde adil ve eşit muamelenin sağlanması gençlere yönelik sosyal politikaların önemli bileşenlerindendir.

Sosyal koruma politikaları Türkiye'deki gençlerin refahının desteklenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Gençlerin refahı ve güvenliğinin sağlanması için sağlık hizmetlerine, sosyal yardımlara ve sosyal hizmetlere erişim şarttır. Sosyal koruma mekanizmalarının güçlendirilmesi, savunmasız genç nüfusların hedef alınması ve eşitsizliklerin ele alınması, ülkedeki gençlerin genel refahına katkıda bulunmaktadır.

Yoksulluk gençleri orantısız biçimde etkileyen bir sorundur. Gençlerin yoksulluk açısından durumu, onların refahını ve sosyal entegrasyonunu anlamada kritik bir husustur. Türkiye bağlamında yapılan araştırmalar gençlik ve yoksulluk arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Gençler arasındaki gelir eşitsizliği, sosyal koruma programları ve yoksulluk oranları gibi faktörleri araştırmaktadır. Bu anlayış, politika yapıcılara yoksulluğu hafifletmeye ve gençlerin genel durumunu iyileştirmeye yönelik etkili stratejiler tasarlama konusunda rehberlik edebilir (Kahraman ve Kahraman, 2016:4).

Türkiye'de çocuklara yönelik sosyal politika uygulamalarını analiz etmek, ülkedeki gençlere yönelik sosyal politikaların geliştirilmesine ilişkin değerli tarihsel bilgiler sunmaktadır. Tarihsel bağlamı inceleyerek ve

çocuklara yönelik sosyal politikalarla ilgili uygulamaları analiz ederek gençlere yönelik sosyal politikaların evrimini daha derinlemesine anlayabiliriz. Bu tarihsel analiz, sosyal politika uygulamalarını şekillendiren temel faktörlerin ve bunların gençlerin refahı üzerindeki etkisinin belirlenmesine yardımcı olur (Işıkçı ve Karatepe, 2016:80-88).

Dikkate alınması gereken önemli bir husus, sosyal belediyeçilikte sosyal hizmetlerin ve sosyal girişimcilik faaliyetlerinin rolüdür. Sosyal hizmetler gençlere yardım, destek ve kaynak sağlamada hayati bir rol oynamaktadır. Sosyal hizmetlerin rolünü ve sosyal girişimcilik faaliyetleriyle iş birliğini inceleyerek, bu girişimlerin gençlerin refahına ve sosyal katılımına nasıl katkıda bulunduğu dair içgörü kazanabiliriz (Şimşek ve Altun, 2020:59-60).

Türkiye’deki sosyal politikaların gençlerin refahı üzerinde önemli bir etkisi vardır. Sosyal hizmetlerin ve sosyal girişimcilik faaliyetlerinin rolünün incelenmesi, aile odaklı sosyal politikaların değerlendirilmesi, eğitim ve istihdam politikalarının analiz edilmesi ve sosyal koruma sistemlerinin güçlendirilmesi, genç bireylerin refahı ve gelişimi açısından hayati öneme sahiptir. Türkiye, bu alanlara öncelik vererek ve etkili stratejiler uygulayarak genç nüfusunun büyümesini ve kapsayıcılığını destekleyebilir.

3.1.2. Türkiye’de Genç Nüfus

Türkiye’deki genç nüfusun önemli bir yönü de karşılaştıkları sorunların çeşitliliğidir. Bu çalışma genç bireylerin karşılaştığı işsizlik, yetersiz eğitim ve sosyal dışlanma gibi çeşitli zorluklara ışık tutmaktadır. Politika yapıcılar bu konuları inceleyerek, dikkat gerektiren belirli alanlara dair içgörü kazanabilir ve bunlara yönelik hedeflenen politikalar geliştirebilirler.

Tablo 9: Türkiye’de Nüfus ve Genç Nüfus

YILLAR	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NÜFUS (MİLYON)	80,81	82	83,15	83,61	84,68	85,279	85,372
GENÇ NÜFUS (%)	16,07	15,8	15,6	15,4	15,3	15,2	14,8

Kaynak: <https://tradingeconomics.com/turkey/population>,
<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Genclik-2022-49670>
Erişim Tarihi: 06.03.2024.

Tablo 9’a göre Türkiye toplam nüfusu 2017’de 80,81 Milyondan 2023’te 85,372 Milyona ulaşmıştır. Türkiye’de 15-24 yaş arası genç nüfusun oranı Aralık 2017’de %16,07 iken 2023 Aralık’ta ise bu oran %14,8’e azalarak daha düşük seviyede gerçekleşmiştir. Türkiye’de son yıllarda toplam nüfusun arttığı, genç nüfusun azaldığı görülmektedir.

Türkiye’deki genç nüfus, kendine özgü zorlukları ve fırsatlarıyla önemli bir demografik grubu temsil etmektedir. Bu nüfusun dinamiklerini anlamak ve ihtiyaçlarını ele almak, etkili politikaların şekillendirilmesi ve onların refahının desteklenmesi açısından çok önemlidir.

Tablo 10: Türkiye’de İşsizlik Oranı ve Genç İşsizlik Oranı

YILLAR	2017	2018	2019	2020	2021	2022
İşSİZLİK ORANI (%)	10,82	10,89	13,67	13,11	11,98	10,03
GENÇ İşSİZLİK ORANI (%)	20,11	19,8	24,8	24,69	22,38	18,98

Kaynak:
<https://www.macrotrends.net/countries/TUR/turkey/unemployment-rate>
<https://www.macrotrends.net/countries/TUR/turkey/youth-unemployment-rate>, Erişim Tarihi: 06.03.2024.

Tablo 10’a göre Türkiye’de işsizlik oranı 2017’de %10,82 iken bu oran 2022’de %10,3’e gerileyerek azalmıştır. Türkiye’de genç işsizlik oranı ise 2017’de %20,11 ile gerçekleşirken bu oran 2022’de %18,98’e gerileyerek genç işsizlik oranında azalma gerçekleşmiştir. Türkiye’de son yıllarda işsizlik oranlarında azalma gerçekleştiği görülmektedir.

Genç işsizliği Türkiye’deki genç nüfus içinde  ne çıkan bir sorundur. Politika yapıcılar, genç işsizliğine katkıda bulunan faktörleri ve karşılaştıkları engelleri anlayarak gençlere yönelik istihdam olanaklarını artırmaya yönelik etkili stratejiler geliştirebilirler (Işık, 2016:136-138).

Eğitim, Türkiye’deki genç nüfusun gelecek beklentilerinin şekillenmesinde çok önemli bir rol oynamaktadır. Kaliteli eğitim ve beceri geliştirme fırsatlarına erişim, genel refahlarına ve gelecekteki istihdam edilebilirliklerine katkıda bulunan temel faktörlerdir. Eğitim sistemini iyileştirmeyi, mesleki eğitim programlarını teşvik etmeyi ve ilgili paydaşlarla iş birliği yapmayı amaçlayan politikalar, gençlere yönelik eğitim sonuçlarını ve fırsatları artırabilir.

Sosyal içerme, Türkiye’deki genç nüfusta ele alınması gereken bir diğer önemli husustur. Sosyal politikalar, genç bireylerin toplumun çeşitli alanlarına katılımını kısıtlayan eşitsizlikleri ve engelleri azaltmaya yönelik çalışmalıdır. Farklı geçmişlere sahip gençlerin eşit fırsatlara ve temsile sahip olduğu kapsayıcı bir ortam yaratmak, onların genel refahı ve uyumlu bir toplumun gelişimi açısından hayati öneme sahiptir.

Sağlık ihtiyaçlarının karşılanması, fiziksel ve ruhsal sağlığın desteklenmesi Türkiye’deki genç nüfus için büyük önem taşımaktadır. Erişilebilir ve kaliteli sağlık hizmetlerinin yanı sıra ruh sağlığı sorunlarına yönelik hedefe yönelik girişimler, genç bireylerin genel refahını iyileştirmeyi amaçlayan politikaların önemli bileşenleridir.

Türkiye’deki genç nüfus, genç işsizliği ve sosyal içerme gibi çeşitli zorluklarla karşı karşıyadır. Bu sorunları anlamak ve bunlara yönelik hedeflenen politikaları uygulamak çok önemlidir. Eğitime yatırım yapmak, sosyal katılımı teşvik etmek ve sağlık hizmetleri ihtiyaçlarını karşılamak, Türkiye’deki genç nüfusun refahını ve gelişimini artırmanın temel bileşenleridir.

3.1.3. Ülkede Genel Olarak Gençliğin Durumu

Genç nüfus, herhangi bir ulusun geleceğini şekillendirmede çok önemli bir rol oynamaktadır. Bir ülkedeki gençlerin genel durumunu anlamak, onların özelliklerinin, karşılaştıkları zorlukların ve gelişimlerini destekleyecek politikaların incelenmesini gerektirir.

Yerel yönetimlerin gençlere yönelik politika ve uygulamalarda önemli bir rolü vardır. Kendi topluluklarındaki genç bireylerin ihtiyaçlarını karşılamada ön saflarda yer alıyolar. Politika yapıcılar, rollerini ve sorumluluklarını analiz ederek gençlerin genel refahını ve gelişimini artırabilirler (Oktay, 2017:310-311).

Ülkedeki genç nüfus, dikkat ve eylem gerektiren çeşitli zorluklarla karşı karşıyadır. Türkiye’de genç nüfusun karşılaştığı yüksek genç işsizlik oranlarından, yetersiz eğitim ve sosyal dışlanmaya kadar uzanan zorluklar bulunmaktadır. Politika yapıcılar bu zorlukları anlayarak, bunları etkili bir şekilde ele alacak politika ve stratejiler geliştirebilirler. İstihdam fırsatları yaratmak, eğitim sistemini iyileştirmek ve sosyal içermeyi teşvik etmek odaklanılması gereken temel alanlardır.

Genç istihdamı gençlerin genel durumunu etkileyen bir diğer önemli faktördür. Yüksek genç işsizlik oranları, ekonomik bağımsızlıklarını ve genel refahlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Politika tedbirleri, iş yaratmayı teşvik etmeyi, mesleki eğitim programları sunmayı ve işgücü piyasasına girişin önündeki engelleri azaltmayı amaçlamalıdır. Girişimcilik ve işyerinde adil muamele yoluyla gençlerin istihdamına olanak sağlayan bir ortamın yaratılması, bu sorunun çözümü açısından çok önemlidir.

İnsana yakışır iş, genç bireylerin genel refahı ve gelecekleri için hayati öneme sahiptir. Buna adil istihdam fırsatlarına, makul ücretlere ve güvenli çalışma koşullarına erişim de dâhildir. Gençler için insana yakışır işleri teşvik eden politikalar yoksulluğun azaltılmasına, sosyal katılımın teşvik edilmesine ve genç bireylerin topluma katkıda bulunmasına olanak sağlayabilir. Politika yapıcılar, eğitim ve insana yakışır iş gibi gençlik yoksulluğunun temel belirleyicilerini ele alarak ülkedeki gençlerin genel durumunu iyileştirebilir.

Eğitim, genç nüfusun genel durumunun temel belirleyicisidir. Kaliteli eğitime erişim, genç bireyleri gelecekte başarılı olmak için gerekli bilgi ve becerilerle donatır. Politika yapıcılar eğitime yatırım yaparak ve herkes için eşit erişim sağlayarak ülkedeki gençlerin genel durumunu iyileştirebilir (Erikli, 2016:287).

Gençlerin sosyal ve duygusal refahının ele alınması da önemlidir. Politikalar sağlık hizmetlerine erişim sağlamaya, ruh sağlığı sorunlarına değinmeye ve destekleyici ortamlar yaratmaya odaklanmalıdır. Genç nüfus arasında fiziksel ve zihinsel refahın teşvik edilmesi, onların genel refahına ve gelişimine katkıda bulunur.

Sosyal içirme gençlerin genel durumunun önemli bir yönüdür. Tüm genç bireyler için kapsayıcılığı ve eşit fırsatları teşvik eden politikalar ve girişimler gereklidir. Bu, gençlerin toplumun çeşitli alanlarına tam katılımını engelleyen engellerin ve ayrımcılığın ele alınmasını da içerir. Politika yapıcılar, destekleyici ve kapsayıcı bir ortam yaratarak ülkedeki gençlerin genel durumunu iyileştirebilir.

Ülkedeki gençlerin genel durumunu anlamak, etkili politika ve stratejiler oluşturmak açısından büyük önem taşımaktadır. Gençlik politikalarının karşılaştırmalı değerlendirilmesi, eğitime yatırım, insana yakışır işin desteklenmesi ve sosyal katılımın teşvik edilmesi, genç nüfusun genel durumunun iyileştirilmesinin temel bileşenleridir.

3.1.4. Ülkede Gençlerin Refahını Etkileyen Kurumlar ve Politikalar

Gençlerin refahı bir ülkenin kalkınmasının ve ilerlemesinin önemli bir yönüdür. Kurumlar ve politikalar, genç bireylerin büyüüp gelişeceği ortamın şekillendirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Bu anlamda ülkede gençliğine yönelik politika ve hizmetler Gençlik ve Spor Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sağlık, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. İçişleri Bakanlığı, Dışişleri ve Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü, Türkiye İş Bulma Kurumları, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu gibi birçok kurum ve kuruluş tarafından sunulmaktadır. Dolayısıyla gençlere doğrudan hizmet veren kuruluşların yanı sıra bu hizmetleri dolaylı olarak sağlayan merkezi ve yerel kamu kurumları ve STK'lar da bulunmaktadır (Yaman, 2021:48).

Tablo 11: Seçilmiş Devlet Kurumlarının Gençliğin Refahına Etkileri

	Eğitim	Barınma	Sosyal Güvenlik ve İstihdam
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	Orta	Düşük	Orta
Gençlik ve Spor Bakanlığı	Orta	Yüksek	Düşük
Millî Eğitim Bakanlığı	Yüksek	Yüksek	Orta
Yüksek Öğrenim Kurulu Bakanlığı	Yüksek	Düşük	Orta
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Orta	Düşük	Yüksek
TÜBİTAK	Yüksek	Düşük	Düşük

Kaynak: Aysan ve Avcı, 2015:123.

İstihdam politikaları ve kurumları gençlerin refahı açısından önemlidir. İnsana yakışır iş fırsatlarına ve adil işgücü uygulamalarına erişim, ekonomik güçlenme ve sosyal içermeye için şarttır. İş yaratmayı, mesleki eğitim programlarını teşvik eden ve işgücü piyasasına girişin önündeki engelleri azaltan politikalar, ülkedeki gençlerin refahını olumlu yönde etkileyebilir.

İstihdam ve gelir dağılımı gençlerin refahını etkileyen önemli faktörlerdir. İstihdam fırsatlarına erişim ve adil bir gelir dağıtım sistemi, istikrarlı ekonomik büyümenin sağlanması ve gençlere kendilerini ve ailelerini geçindirebilecek olanaklar sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır. Türkiye’de istihdam ve gelir dağılımının rolünü vurgulayarak, gençlerin refahı için istihdam yaratılmasını teşvik eden ve gelir eşitsizliklerini azaltan politikaların önemine dikkat çekmek gerekmektedir (Levent, 2021).

Eğitim politikaları ve kurumları da gençlerin refahında hayati bir rol oynamaktadır. Kaliteli eğitime ve beceri geliştirme fırsatlarına erişim, genç bireylerin gelecek beklentileri ve refahı için temel öneme sahiptir. Eğitim sistemini iyileştirmeye, eğitim fırsatlarına eşit erişim sağlamaya ve mesleki

eğitim programlarını teşvik etmeye odaklanan politikalar, ülkedeki gençlerin refahını önemli ölçüde etkileyebilir.

Sağlık politikaları ve kurumları gençlerin refahı için hayati öneme sahiptir. Ruh sağlığı desteği de dâhil olmak üzere erişilebilir ve yüksek kaliteli sağlık hizmetleri, genç bireylerin fiziksel ve zihinsel refahının sağlanması açısından hayati öneme sahiptir. Sağlık hizmetlerine erişimi, farkındalığı ve önlemeyi önceliklendiren politikalar, gençlerin genel refahına ve gelişimine katkıda bulunabilir.

Sosyal çeşitliliği ve fırsat eşitliğini teşvik eden kapsayıcı politikalar ve kurumlar, gençlerin refahı için hayati öneme sahiptir. Sosyal dışlanma ve ayrımcılığın ele alınması, her kökenden genç bireylerin eşit gelişme şansına sahip olmasını sağlar. Sosyal içermeyi teşvik eden, çeşitliliği teşvik eden ve dışlanmış gençlere yönelik hedefli destek sağlayan politikalar, onların refahını artırmak için gereklidir.

Kurumların ve politikaların ülkedeki gençlerin refahı üzerinde derin bir etkisi vardır. Sosyal politikalar, refah devleti, eğitim, sağlık hizmetleri, istihdam ve kapsayıcılık, gençlerin büyüyen gelişeceği ortamın şekillendirilmesinde önemli rol oynamaktadır. Politika yapıcılar, kapsamlı ve hedefe yönelik politikalar uygulayarak ülkedeki gençlerin refahını ve genel refahını artırabilir.

3.2. Türkiye-Güney Avrupa Refah Devletleri Gençlere Yönelik Sosyal Politikalar Karşılaştırması

Gençlere yönelik sosyal politikalar, onların refahının ve gelişiminin sağlanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Farklı ülkeler, genç nüfusa sosyal destek ve hizmet sağlama konusunda farklı yaklaşımlar benimsiyor.

Türkiye'nin Esping-Andersen'in refah devleti sınıflandırmasına göre konumunu anlamak, gençlere yönelik sosyal politikaları anlamak açısından önemlidir (Yıldırım ve Şahin, 2019:2527-2529). Esping-Andersen'in sınıflandırması refah devletlerini üç türe ayırmaktadır: liberal, muhafazakâr ve sosyal demokrat. Politika yapıcılar, Türkiye'nin bu sınıflandırmadaki

konumunu analiz ederek, refah sisteminin güçlü ve zayıf yönlerini tespit edebilir ve sosyal politikaları genç nüfusun ihtiyaçlarına daha iyi hizmet edecek şekilde uyarlayabilir.

Türkiye ve Güney Avrupa Refah Devletlerinde gençlere yönelik sosyal politikalar, aile desteğine ve hizmet sunumuna güçlü bir vurgu ile karakterize edilmektedir (Toprak, 2015:166-168). Bu ülkeler çocuk yardımları, çocuk bakım hizmetleri ve aile dostu çalışma düzenlemeleri gibi aile temelli sosyal politikalara öncelik vermektedir. Odak noktası, bir bütün olarak ailelerin refahının sağlanması ve gençler için destekleyici bir ortam sağlanmasıdır.

Tablo 12: Ülkelerin Gençlere Yönelik Çıkardığı Kurum ve Politikaların Karşılaştırılması

İSPANYA	
Kurumlar	Politikalar
Ulusal Gençlik Enstitüsü (INJUVE)	İspanya Ulusal Gençlik Garanti Planı
İspanya Gençlik Konseyi (CJE)	Eğitim Kanunu
	Çocuk Koruma Sistemi
	Gençlik Stratejisi 2030 (Estrategia Juventud 2030)
	İspanya Hükümeti Gençlik Garantisi + Planı
İTALYA	
Kurumlar	Politikalar
Gençlik Politikaları ve Spor Faaliyetleri Bakanlığı	Gençlik Politikaları Fonu
Birleşik Konferans (Conferenza Unificata)	Geleceğe Yönelik Haklar ("Diritto al futuro")
YUNANİSTAN	
Kurumlar	Politikalar
	"Girişimcilik Merkezleri" Projesi
	Genç Çiftçilere Bilimsel Destek Programı
	"Triptomelos" İsimli Pilot Proje
Gençlik Genel Sekreterliği	Akdeniz Gençlik Ofisi
	Ulusal Çocuk Hakları Gözlemevi
	Gençlik Yasal Yardım Programı
	Üç Gün Denize Açılma Programı
	Genç Tutuklular İçin Kamu Hizmeti Programı
	Çevre Koruma, Ekoloji Bilincinin Gelişimi
TÜRKİYE	
Kurumlar	Politikalar
Gençlik ve Spor Bakanlığı	Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu
Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü	4857 Sayılı İş Kanunu (2003)
Eğitim, Araştırma ve Koordinasyon Genel Müd.	2008 Yılı İstihdam Paketi
Uluslararası Org. ve Dış İlişkiler Genel Müd.	"Gençlerin İstihdam Edilebilirliğinin Artırılması"
Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Kursu (İŞKUR 2009)
AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başk.	2006 Yılı ILO Gençlik İstihdam Ağn'a Katılım
5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (2006)	4763 Sayılı Kanun

Kaynak: Tez içinde yer alan bilgiler ve kaynaklar kullanılarak yazar tarafından hazırlanmıştır.

Tablo 12’de Ülkelerde gençler üzerinde etkili olan önemli kurum ve politikalar bir araya getirilmiş olup, her ülkenin kendi dinamikleri ve ihtiyaçlarına göre kurumları ile çeşitli politikalar uyguladığı görülmektedir.

Eğitim açısından, Türkiye ve Güney Avrupa Refah Devletleri gençlere yüksek kaliteli ve erişilebilir eğitim fırsatları sağlamaya odaklanmaktadır. Erken çocukluk eğitime, ilk ve orta öğretime ve mesleki eğitime yatırım yapılmaktadır. Ek olarak, bu ülkeler genellikle öğrencilere eğitim masraflarını hafifletmek için mali destek ve burslar sunmaktadır.

İstihdam politikalarıyla ilgili olarak, Türkiye ve Güney Avrupa Refah Devletleri iş fırsatları yaratmaya ve genç işsizlik oranlarını azaltmaya öncelik vermektedir. Önlemler arasında stajyerlik, çıraklık, kariyer danışmanlığı ve genç bireyleri işe alan işletmelere yönelik sübvansiyonlar yer almaktadır. Amaç, eğitimden istihdama geçişi kolaylaştırmak ve gençlerin insana yakışır işlere erişimini sağlamaktır.

Sağlık hizmetleri açısından, Türkiye ve Güney Avrupa Refah Devletleri gençler için erişilebilir ve kaliteli sağlık hizmetlerine öncelik vermektedir. Koruyucu bakım ve zihinsel sağlık desteğine odaklanırlar. Ayrıca, gençler arasında danışmanlık hizmetleri sağlanmasına ve sağlıklı yaşam tarzlarının teşvik edilmesine de önem verilmektedir.

Sosyal harcamalar ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin anlaşılması, Türkiye ve Güney Avrupa refah ülkelerinde gençlere yönelik sosyal politikaların anlaşılması açısından büyük önem taşımaktadır (Ersin ve Baş, 2019:195-198). Bu ülkeler sosyal yatırımlara öncelik veriyor ve bütçelerinin önemli bir kısmını eğitim, sağlık ve ailelere yönelik destek sistemlerine ayırmaktadır. Güçlü sosyal politikaların vasıflı ve sağlıklı bir işgücü sağlayarak ekonomik büyümeyi olumlu yönde etkilediğine inanmaktadırlar.

Türkiye ve Güney Avrupa Refah Devletleri'ndeki gençlere yönelik sosyal politikalar bazı ortak noktalara sahip olsa da önemli farklılıklar da taşımaktadır. Güney Avrupa Refah Devletleri aile temelli politikaları ve eğitim ve sağlık gibi belirli alanları vurgularken, Türkiye eğitim, istihdam, sağlık ve sosyal içermeyi kapsayan daha kapsamlı bir yaklaşımı benimsemektedir. Bu benzerlikleri ve farklılıkları anlamak, politika yapıcılarının mevcut politikaların etkililiğini değerlendirmesine ve gençlerin refahına daha iyi hizmet verebilmek için iyileştirilebilecek alanları belirlemesine yardımcı olabilir.

İspanya'da gençlere yönelik sosyal politikalar barınma, istihdam, eğitim ve fiziksel aktivite gibi bir dizi alanı kapsamaktadır. Bu politikalar, gençlerin karşılaştığı zorlukları ele almayı ve onların refahını ve gelişimini desteklemeyi amaçlamaktadır. Mali yardım, teşvikler, eğitim programları ve katılım fırsatları sağlayarak bu politikalar, gençlerin gelişip topluma katkıda bulunmaları için uygun bir ortam yaratmaya çalışmaktadır.

Türkiye'de gençlere yönelik sosyal politikalar eğitim, istihdam, sağlık ve sosyal içerme konularına odaklanarak gençlerin genel refahını desteklemeyi amaçlamaktadır. Hükümet, gençlerin eğitim ve öğretimine yatırım yapmanın daha yüksek istihdam oranlarına ve daha üretken bir iş gücüne yol açtığının bilincindedir. Ayrıca kaliteli sağlık hizmetlerine erişimin sağlanmasının ve genç bireylerin sosyal katılımının teşvik edilmesinin, onların gelişimi ve adil bir toplum için şart olduğunu da kabul etmektedirler.

Benzer şekilde Türkiye gençlere yönelik istihdam politikalarına da büyük önem vermektedir. Son yıllarda genç işsizliğine yönelik çeşitli programlar ve girişimler hayata geçirilmiştir. Bu çabalar arasında girişimciliğin teşvik edilmesi, start-up'ların desteklenmesi ve genç bireylerin istihdam edilebilirliğini artıracak eğitim programları sunulması yer almaktadır.

Türkiye'de çeşitli girişimlerle genç işsizliğiyle mücadele etmeye çalışmaktadır. Gençlerin istihdam edilebilirliğini artırmak ve eğitimden istihdama geçişlerini kolaylaştırmak amacıyla girişimciliğin teşviki, start-up'lara destek ve eğitim programları uygulanmaktadır. Hükümet, gençlerin

insana yakışır işler bulmaları ve ekonomiye katkıda bulunmaları için uygun bir ortam yaratmayı amaçlamaktadır.

İstihdam, sağlık ve eğitim hem Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası'nda (SES) hem de Türkiye'de sosyal politikaların odak alanıdır. SES; staj, çıraklık ve kariyer danışmanlığı yoluyla gençlere iş fırsatları yaratmaya ve genç işsizlik oranlarını azaltmaya öncelik vermektedir. Gençleri işe alan işletmelerin desteklenmesi ve sübvansiyon sağlanması da yaygın uygulamalardandır. SES, önleyici bakım ve ruh sağlığı desteğine vurgu yaparak gençlere yönelik erişilebilir ve kaliteli sağlık hizmetlerine öncelik vermektedir. Danışmanlık hizmetleri ve sağlıklı yaşam tarzlarının teşvik edilmesi de sağlık politikalarının temel unsurlarıdır. SES, erken çocukluk eğitiminden mesleki eğitime kadar erişilebilir ve kaliteli eğitim sistemlerine yatırım yapmaktadır. Eğitim masraflarını azaltmak ve tüm gençlere fırsat eşitliği sağlamak amacıyla öğrencilere sıklıkla maddi destek ve burslar sağlanmaktadır. SES gençleri desteklemek için aile odaklı sosyal politikalara da büyük önem vermektedir. Sosyal politikaları, ailelerin gençlerin yetiştirilmesinde ve refahında oynadığı önemli rolün bilincinde olarak aileler için destekleyici bir ortam yaratmayı amaçlamaktadır (ses.org.tr/category/mevzuat/#, 2024).

Türkiye gençler için sağlık hizmetlerinin önemini bilincindedir ve sağlık hizmetlerine erişimin sağlanmasına yönelik politikalar uygulamaktadır. Hükümet, sağlık tesislerini genişletmek ve kapsamlı sağlık hizmetleri sağlamak için çalışmaktadır. Gençlerin belirli sağlık sorunlarına değinmek ve zihinsel refahı artırmak için çaba sarf edilmektedir.

Türkiye'deki eğitim politikalarında gençler için erişilebilirlik ve kaliteli eğitim de vurgulanmaktadır. Sosyoekonomik durumu ne olursa olsun tüm gençlere fırsat eşitliği sağlanmasına çalışılmaktadır. Hükümet, eğitim sistemini geliştirmek, altyapıyı geliştirmek ve dezavantajlı kökenden gelen öğrencileri desteklemek için çeşitli programlar ve girişimler uygulamaktadır.

Türkiye gençlerin gelişiminde aile desteğinin önemini kabul etmekte ve aile odaklı çeşitli sosyal politikalar uygulamaktadır. Ailelerin çocuklarını

sağlıklı ve destekleyici bir ortamda yetiştirmelerine yardımcı olmak için çocuk yardımları, çocuk bakım hizmetleri sübvansiyonları ve iş-yaşam dengesine yönelik destek sağlanmaktadır.

Yaklaşım ve vurgu açısından farklılıklar olmasına rağmen, Türkiye ve Güney Avrupa Refah Devletleri'ndeki gençlere yönelik sosyal politikalar, refah, eğitim, istihdam, sağlık hizmetleri ve sosyal içermeyi teşvik etme konusunda benzer hedefleri paylaşıyor. Her ikisi de aile desteğine, kaliteli eğitime, istihdam fırsatlarına ve gençler için erişilebilir sağlık hizmetlerine öncelik vermektedir. Bu benzerlikleri ve farklılıkları anlamak, politika yapıcılara, gençlerin farklı bağlamlardaki ihtiyaçlarına daha iyi hizmet verecek sosyal politikaları değerlendirme ve geliştirme konusunda yardımcı olabilir.

SONUÇ

Sonuç olarak gençleri hedef alan sosyal politikalar, onların refahını, gelişimini ve yetişkinliğe başarılı geçişini teşvik etmede önemli bir rol oynamaktadır. Toplumlar, eğitim, sağlık, istihdam ve sivil katılım gibi alanlarda kendilerine özgü ihtiyaç ve zorlukları ele alarak genç bireylerin başarısı için bir temel oluşturabilir ve daha iyi bir geleceğe katkıda bulunabilir.

Küresel nüfusun önemli bir bölümünü temsil ettikleri ve değişimin temel aktörleri oldukları için gençlere yatırım yapmak çok önemlidir. Eğitimlerini, sağlıklarını, sosyal ilişkilerini ve sivil katılımlarını destekleyerek, olumlu sosyal değişime katkıda bulunmalarını ve topluluklarında ve bir bütün olarak toplumda sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmeleri sağlanabilir.

Nesiller arası iş birliği ve diyalog da etkili gençlik politikalarında hayati bir rol oynamaktadır. Farklı yaş gruplarından bireyleri politika oluşturma süreçlerine dâhil ederek politikaların kapsayıcı, sürdürülebilir olmasını ve gençlerin farklı bakış açılarına ve ihtiyaçlarına hitap etmesini sağlayabiliriz. Çocukların, gençlik aktivistlerinin ve gençlik gelişimi alanında çalışan kuruluşların katılımının tanınması ve desteklenmesi, kapsayıcı ve etkili gençlik politikalarının oluşturulması açısından büyük önem taşımaktadır.

Gençlere odaklanan sosyal politikaların sadece genç bireylere fayda sağlamasının yanı sıra topluluklara ve uluslara da uzun vadeli faydaları vardır. Toplumlar, gençliğin gelişimine yatırım yaparak ve onların ihtiyaçlarını karşılayarak enerjilerini, yaratıcılıklarını ve yeni bakış açılarını kullanabilirler; bu da gençlerin gelişip yetişkinliğe geçiş yaparken toplumun daha iyi hale gelmesine katkıda bulunabilecekleri daha parlak bir geleceğe yol açabilir.

Sonuç olarak gençlere yönelik sosyal politikaların büyük önem taşıdığı açıktır. Eğitim politikaları, sağlık politikaları, istihdam politikaları ve ruh sağlığı politikaları, gençlerin ihtiyaçlarına odaklanan kapsamlı bir yaklaşımın

hayati bileşenleridir. Bu alanlara yatırım yaparak gençlerin aktif katılımını ve iş birliğini sağlayarak daha kapsayıcı, müreffeh ve sürdürülebilir bir geleceğin önü açılabilir.

Sonuç olarak, İspanya, İtalya ve Yunanistan'da gençleri hedef alan sosyal politikalar, genç bireylerin karşılaştığı zorlukları ele almayı ve onların refahını ve gelişimini desteklemeyi amaçlamaktadır. Kaliteli eğitime erişim, tüm gençler için eşit fırsatlar sağlayan, eğitimdeki eşitsizlikleri azaltan ve dezavantajlı bireyler için sonuçları iyileştiren bu politikaların hayati bir bileşenidir. Ayrıca, farkındalığı artırma, kaynak sağlama ve ruh sağlığı sorunlarını ortadan kaldırma çabalarıyla ruh sağlığı desteği de önemli bir odak noktasıdır.

Bu ülkeler gençlerin gelişmesi ve topluma katkıda bulunması için uygun bir ortam yaratmanın önemini farkındadır. Çalışma koşullarının iyileştirilmesi, kapsayıcılığın teşvik edilmesi ve genç girişimciliğin desteklenmesi gibi stratejiler yoluyla bu politikalar, ekonomik büyümeyi ve sosyal kalkınmayı teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca sağlık hizmetleri, mali yardım ve sosyal katılım tedbirleri yoluyla genç bireylerin refahını ve desteğini de vurgulamaktadırlar.

Genç nesli yeterince desteklemek ve güçlendirmek için bu sosyal politikaların daha da geliştirilmesi ve genişletilmesinde sürekli yatırım, araştırma ve iş birliği hayati önem taşımaktadır. Bu ülkeler genç işsizliği, eğitim, sağlık ve sosyal katılım gibi alanları ele alarak genç nüfuslarına parlak ve gelecek vaat eden bir yaşam sağlamaya çalışmaktadır. Bu ülkelerdeki gençlerin refahını ve gelişimini sağlamak için bu politikaları sürekli olarak değerlendirmek ve uyarlamak önemlidir.

Sonuç olarak Yunanistan, genç bireylerin refahını ve gelişimini etkili bir şekilde destekleyen sosyal refah politikalarını uygulamıştır. Bu politikalar sağlık hizmetlerini, mali yardımı ve sosyal içerme önlemlerini kapsamakta ve Yunanistan gençlerinin gerekli kaynaklara erişimini sağlamaktadır. İhtiyaç duydukları desteği almalarını sağlamak için hassas gruplara özel önem verilmektedir.

Eğitim politikaları Yunanistan'daki gençlerin refahının iyileştirilmesinde çok önemli bir rol oynamaktadır. Yunanistan, kaliteli eğitime ve eğitim fırsatlarına eşit erişime yatırım yaparak kişisel gelişimi ve gelecekteki başarıyı teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu politikalar eğitimdeki eşitsizlikleri azaltmaya, sonuçları iyileştirmeye ve mesleki eğitim ve çıraklık gibi girişimler aracılığıyla yaşam boyu öğrenmeyi teşvik etmeye odaklanmaktadır.

Yunanistan'da gençlere yönelik sosyal politikalar, gençlerin karşılaştıkları zorlukları ele almak ve refahlarını artırmak için tasarlanmıştır. Gençlerin katılımını, güçlendirilmesini ve sivil katkıyı teşvik eden girişimler aktif katılımı teşvik eder. Genç işsizliğini ele alan ve girişimcilik fırsatları yaratan politikalar, işsizlik oranlarının azaltılmasında hayati öneme sahiptir. Sosyal refah politikaları temel hizmetlere erişimi sağlar ve sosyal katılımı teşvik eder.

Sonuç olarak, Türkiye'nin genç nüfusunun refahı ve gelişimi, eğitime, sosyal içermeye ve sağlığa öncelik veren politikalarla önemli ölçüde artırılabilir. Kaliteli eğitime ve beceri geliştirme fırsatlarına erişim, gençlerin gelecekte istihdam sağlamaları ve topluma katkıda bulunmaları açısından çok önemlidir. Türkiye, eğitim sistemini iyileştirerek, mesleki eğitim programlarını teşvik ederek ve ilgili paydaşlarla iş birliği yaparak eğitim sonuçlarını iyileştirebilir ve gençlerine yönelik fırsatları genişletebilir.

Sosyal içermeyi ele almak politikaların odaklanması gereken bir diğer önemli husustur. Eşitsizliklerin azaltılması ve gençlerin toplumun çeşitli alanlarına katılımının önündeki engellerin kaldırılması esastır. Farklı geçmişlere sahip genç bireylerin eşit fırsatlara ve temsile sahip olduğu kapsayıcı bir ortam yaratmak, onların genel refahının ve uyumlu bir toplumun gelişiminin anahtarıdır.

Gençlerin hem fiziksel hem de ruhsal sağlık açısından sağlık ihtiyaçlarının karşılanması büyük önem taşımaktadır. Genç bireylerin refahını iyileştirmeyi amaçlayan politikalarda, erişilebilir ve kaliteli sağlık

hizmetlerinin yanı sıra ruh sağığı sorunlarına yönelik hedefe yönelik müdahalelere öncelik verilmelidir.

Genç işsizliğı ve sosyal içirme gibi zorlukları tanımak ve ele almak çok önemlidir. Türkiye, bu sorunları anlayarak ve hedeflenen politikaları uygulayarak genç nüfusunu etkili bir şekilde destekleyebilir. Sonuçta eğitime yatırım yapmak, sosyal katılımı teşvik etmek ve sağık ihtiyaçlarının karşılanması, Türkiye'nin genç nüfusunun refahını ve gelişimini iyileştirmenin temel bileşenleridir.

KAYNAKÇA

- Acar, S. (2021). *Türkiye ve İtalya’da Aktif Emek Piyasası Politikaları ve Genç İşsizliği: Karşılaştırmalı Bir Analiz*, Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
<http://tez2.yok.gov.tr/> (Tez No. 704244).
- Aguilar-Palacio, I., Carrera-Lasfuentes, P., ve Rabanaque, M. J. (2015). “Youth unemployment and economic recession in Spain: influence on health and lifestyles in young people (16–24 years old)”, *International journal of public health*, C. 60, ss. 427-435.
- Akman, K. (2018). “Göç Yönetiminde Yerel Yönetimler ve STK İş Birliği”, *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, C. 1, S. 3, ss. 452-466.
- Anastasiou, E., ve Duquenne, M. N. (2020). “Determinants and spatial patterns of counterurbanization in times of crisis: evidence from Greece”, *Population review*, C. 59, S. 2.
- Aydın, F. F., ve Levent, C. (2021). “İstikrarlı Bir Ekonomik Büyümenin Sağlanmasında İstihdamın ve Gelir Dağılımının Rolü: Türkiye Örneği”, *Sosyal Beşeri ve İdari Bilimler Alanında Uluslararası Araştırmalar Vii*, ss. 129.
- Aysan, M. F., ve Avcı, S. (2015). Türkiye’de Gençliğin Refahı, Sosyal Politikalar ve Kurumlar.
- Bacopoulou, F., Efthymiou, V., Landis, G., Rentoumis, A., ve Chrousos, G. P. (2015). “Waist circumference, waist-to-hip ratio and waist-to-height ratio reference percentiles for abdominal obesity among Greek adolescents”, *BMC pediatrics*, C. 15, S. 1, ss. 1-9.
- Bal, H. Ç., Kutluay Tutar, F., Onat, Ö., ve Temiz, R. (2023). “Türkiye’de Kırsal Kesimde Genç İstihdamına Yönelik Nitel Bir Araştırma”, *Türk Kamu Yönetimi Dergisi*, C. 4, S. 1.

- Balcı, V., Gök, S., ve Akoğlu, H. E. (2018). Türkiye'nin Ulusal Gençlik ve Spor Politikalarının, Sürdürülebilirliğin Sosyal Boyutuyla İncelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 9-22.
- Balsells, M. A., Fuentes-Pelaez, N., ve Pastor, C. (2017). "Listening to the voices of children in decision-making: A challenge for the child protection system in Spain", *Children and Youth Services Review*, C. 79, ss. 418-425.
- Barbieri, P., Bozzon, R., Scherer, S., Grotti, R., ve Lugo, M. (2015). "The rise of a Latin model? Family and fertility consequences of employment instability in Italy and Spain", *European societies*, C. 17, S. 4, ss. 423-446.
- Bardakçı Tosun, S. (2020). Avrupa Birliği Gençlik Politikaları. *Bölüm Yazarları*, 141.
- Baş, H. (2017). "Türkiye'de Yerel Yönetimlerin Aileye Yönelik Sosyal Politikaları Üzerinden Bir Değerlendirme", *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 15, S. 2, ss. 165-195.
- Can, R. R. (2021). "Yunanistan Güney Ege (Kiklad ve Oniki Ada) Bölgesi'nin Nüfus Özellikleri", *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 12, S. 2, ss. 523-540.
- Certel, E. (2010). *Gençlik ve Sosyal Gelişim: Gençlik Örgütlerine Katılan Gençlerle Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <http://tez2.yok.gov.tr/> (Tez No. 257820).
- Ceylan, H. (2016). Avrupa Gençlik Politikaları ve Gönüllülük. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(42), 1049-1061.
- Chevalier, T. (2016). "Varieties of youth welfare citizenship: Towards a two-dimension typology", *Journal of European Social Policy*, C. 26, S. 1, ss. 3-19.

- Corney, T., Cooper, T., Shier, H., ve Williamson, H. (2022). “Youth participation: Adultism, human rights and professional youth work”, *Children & Society*, C. 36, S. 4, ss. 677-690.
- Coşan, B., Şahin, Ş., ve Yörübulut, M. Ç. (2017). “Küresel Ekonominin Kronik Sorunsalı Genç İşsizlik: Türkiye-Güney Avrupa (İspanya, İtalya, Portekiz, Yunanistan) Ülkelerinin Karşılaştırması”, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, S. Special, ss. 220.
- Crul, M., Lelie, F., Biner, Ö., Bunar, N., Keskiner, E., Kokkali, I., ve Shuayb, M. (2019). “How the different policies and school systems affect the inclusion of Syrian refugee children in Sweden, Germany, Greece, Lebanon and Turkey”, *Comparative Migration Studies*, C. 7, S. 1, ss. 1-20.
- Çakırer Özservet, Y., ve Küçük Bayraktar, H. (2020). “Dünyadaki Genç Nüfusun Durumuna ve Gençlik Politikalarına Genel Bakış”, *Dünyadan Farklı Ülke Örnekleriyle Gençlik Politikaları*, ss. 15.
- Çetintürk, V. E., ve Küçük, H. (2019). Gençlik Politikalarında Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme: Türkiye ve Finlandiya Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 24(2), 263-284.
- Çizel, R., Aşkun, V., Durmaz, Ş., Yağmur, A., ve Gürsoy, S. (2023). “Ne Eğitimde Ne İstihdamda (NEET) Olma İle İlişkili Faktörlerin OECD Bağlantılı Ülkelerde Karşılaştırmalı Analizi: Bulanık Küme Nitel Karşılaştırmalı Analiz (fsQCA)”, *Sosyoekonomi*, C. 31, S. 57, ss. 437-475.
- Dalmasso, P., Borraccino, A., Lazzeri, G., Charrier, L., Berchialla, P., Cavallo, F., ve Lemma, P. (2018). “Being a young migrant in Italy: The effect of perceived social support in adolescence”, *Journal of Immigrant and Minority Health*, C. 20, ss. 1044-1052.

- Davulcu, K., ve Karagöl, E. T. (2019). Gençlik Merkezlerinden Hizmet Alan Gençlerin Sosyal Politika Algısına Yönelik Yaklaşımları. (P. 751).
- Devis-Devis, J., Beltran-Carrillo, V. J., ve Peiro-Velert, C. (2015). “Exploring socio-ecological factors influencing active and inactive Spanish students in years 12 and 13”, *Sport, Education and Society*, C. 20, S. 3, ss. 361-380.
- Eichhorst, W., Rodriguez-Planas, N., Schmidl, R., ve Zimmermann, K. F. (2015). “A road map to vocational education and training in industrialized countries”, *Ilr Review*, C. 68, S. 2, ss. 314-337.
- Eraslan, L., ve Erdoğan, E. (2015). Değerler, Gençlik ve Sivil Toplum Kuruluşları. *Sakarya University Journal of Education*, 5(2), 122-139.
- Erikli, S. (2016). “Genç Yoksulluğunun Temel Belirleyicileri: Eğitim ve Düzgün İş”, *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C. 18, S. 1, ss. 283-302.
- Erikli, S. (2022). “Avrupa Birliği ve Türkiye’de Genç Yoksulluğu”, *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 9, S. 1, ss. 123-139.
- Ersin, İ., ve Baş, H. (2019). “Güney Avrupa Refah Ülkelerinde Sosyal Harcamalar ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, *SGD-Sosyal Güvenlik Dergisi*, C. 9, S. 1, ss. 193-213.
- Filiz, B. (2020). *Avrupa Birliğinde Aktif Sosyal Politikalar & Sosyal Adalet Algısı: Türkiye ve İspanya Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz*, Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <http://tez2.yok.gov.tr/> (Tez No. 626690).
- Geçgin, E. (2018). Navigasyonlu Gençlik: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Toplumsal Karakter Araştırması. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, C.7, S.17, 45-71
- Gonzalez-Roz, A., Aonso-Diego, G., Martinez-Loredo, V., Cuesta, M., ve Secades-Villa, R. (2022). “Effects of risk perception and accessibility on cannabis use among young population in Spain: findings from the

- 2016 National Survey (ESTUDES)”, *Substance Use & Misuse*, C. 57, S. 1, ss. 36-46.
- Gök, A., Birol, S. Ş., ve Aydın, E. (2018). Kalkınma Planları Çerçevesinde Rekreasyon Politikaları”, *Journal of International Social Research*, C. 11, S. 60.
- Gökbayrak, Ş. (2021). Çocuk ve Gençlere Yönelik Sosyal Politikalar. III. Sınıf Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, Risk Gruplarına Yönelik Sosyal Politikalar Dersi Notları- IV.
- Guerrero, T. J. (2017). *Youth in Transition: Housing, employment, social policies and families in France and Spain*. Routledge.
- Gümüş, İ. (2020). Esping-Andersen ve Refah Rejimi Tartışmaları: Teorik Bir Değerlendirme. *Ekonomi Maliye İşletme Dergisi*, 3(1), 101-117.
- Gümüş, İ., ve Türkyılmaz, B. (2017). Güney Avrupa ve Türkiye’de İş-Yaşam Dengesi: Karşılaştırmalı Bir Analiz. *Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(1), 64-88.
- Güler, M. A. (2015). “Güney Avrupa Refah Rejiminde Sosyal Dışlanma”, *İş ve Hayat*, C. 1, S. 1, ss. 57-96.
- Gümüştekin, S. (2019). *Türkiye’de ve Avrupa Birliği’nde Sosyal Harcamaların İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli. <http://tez2.yok.gov.tr/> (Tez No. 628947).
- Inchley, J., Currie, D., ve Young, T. (2016). *Growing up unequal: gender and socioeconomic differences in young people's health and well-being. Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) study: international report from the 2013/2014 survey (No. 7)*. World Health Organization.
- Işık, V. (2016). “Türkiye’de Genç İşsizliği ve Genç Nüfusta Atalet”, *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, C. 5, S. 11, ss. 130-145.

- Işikçı, Y. M., ve Karatepe, S. (2016). “Türkiye’de Çocuğa Yönelik Sosyal Politika Uygulamaları ve Tarihsel Analizi”, *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, C. 7, S. 1, ss. 69-100.
- Kahraman, F., ve Kahraman, A. B. (2016). *Eğitim, İstihdam ve Yoksulluk Bağlamında Türkiye’de Gençliğin Durumu*. In 2nd International Congress On Applied Sciences:“Migration, Poverty And Employment” Sep 23-25, 2016–Konya/Turkey 2. Uluslararası Uygulamalı Bilimler Kongresi:“Göç, Yoksulluk ve İstihdam” 23-25 Eylül 2016–Konya/Türkiye (p. 1).
- Kalogeraki, S. (2021). “Inequalities in Young Adults’ Electoral and Non-institutionalised Modes of Political Participation in Greece: Similar or Diverse Patterns?”, *Youth and politics in times of increasing inequalities*, ss. 127-158.
- Koçak, B. (2019). *Güney Avrupa Refah Rejimi Bağlamında Nüfusun Yaşlanmasının Sosyal Etkileri: İspanya, İtalya, Yunanistan ve Türkiye Mukayesesi*, Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul. <http://tez2.yok.gov.tr/> (Tez No. 546928).
- Kovankaya, Ş. (2021). *Adalet ve Kalkınma Partisi Döneminde Gençlere Yönelik Sosyal Politikalar*, Yüksek Lisans Tezi. Kırklareli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırklareli. <http://tez.yok.gov.tr/> (Tez No. 677870).
- Lafçi, K. T. (2018). “Gençlerin Meslek Seçiminde Karşılaştıkları Güçlükler Üzerine Bir Değerlendirme”, *USE Uluslararası Sosyoloji ve Ekonomi Dergisi*, S. 1, ss. 97-120.
- Lehdonvirta, V., ve Rasanen, P. (2011). “How do young people identify with online and offline peer groups? A comparison between UK, Spain and Japan”, *Journal of Youth Studies*, C. 14, S. 1, ss. 91-108.
- Leon, M., ve Pavolini, E. (2017). ‘*Social investment*’ or back to ‘*familism*’: the impact of the economic crisis on family and care policies in Italy

- and Spain. In *Economic Crisis and Austerity in Southern Europe* (pp. 71-88). Routledge.
- Liotti, G. (2020). "Labour market flexibility, economic crisis and youth unemployment in Italy", *Structural Change and Economic Dynamics*, C. 54, ss. 150-162.
- Manas-Viniegra, L., Nunez-Gomez, P., ve Tur-Vines, V. (2020). "Neuromarketing as a strategic tool for predicting how Instagramers have an influence on the personal identity of adolescents and young people in Spain", *Heliyon*, C. 6, S. 3.
- Metin, B. (2016). "Genç İşsizliği ile Mücadelede Aktifleştirme Stratejileri: İstihdama Geçişte Güçlü Bir Politika Aracı Mı?", *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, C. 5, S. 11, ss. 76-105.
- Minguez, A. M. (2016). "Economic crisis and the new housing transitions of young people in Spain", *International Journal of Housing Policy*, C. 16, S. 2, ss. 165-183.
- Mora-Salas, M., ve Cortes, G. A. U. (2021). "Is there a new youth policy in Mexico?", *Journal of Applied Youth Studies*, C. 4, S. 3, ss. 261-276.
- Nico, M., ve Taru, M. (2018). *Needles in Haystacks: finding a way forward for cross-sectoral youth policy* (Vol. 21). Council of Europe.
- Oktay, T. (2017). "Gençliğe Yönelik Politika ve Uygulamalarda Yerel Yönetimlerin Rolü", *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 6, S. 3, ss. 309-336.
- Orkunoğlu Şahin, I. F. (2020). "Genç İşsizliği ve Mücadele Yöntemleri", *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, C. 8, S. 20, ss. 135-157.
- Papadopoulos, O. (2016). "Youth unemployment discourses in Greece and Ireland before and during the economic crisis: Moving from divergence to 'contingent convergence'", *Economic and Industrial Democracy*, C. 37, S. 3, ss. 493-515.

- Pavolini, E., Leon, M., Guillen, A. M., ve Ascoli, U. (2015). "From austerity to permanent strain? The EU and welfare state reform in Italy and Spain", *Comparative European Politics*, C. 13, ss. 56-76.
- Petmesidou, M., ve Guillen, A. M. (2017). *Can the welfare state as we know it survive? A view from the crisis-ridden South European periphery*. In *Economic Crisis and Austerity in Southern Europe* (pp. 13-26). Routledge.
- Platero, R. L. (2016). *The influence of psychiatric and legal discourses on parents of gender-nonconforming children and trans youths in Spain*. In *Queering Families of Origin* (pp. 145-167). Routledge.
- Principato, L., Secondi, L., ve Pratesi, C. A. (2015). "Reducing food waste: an investigation on the behaviour of Italian youths", *British Food Journal*, C. 117, S. 2, ss. 731-748.
- Pulignano, V., Ortiz Gervasi, L., ve De Franceschi, F. (2016). "Union responses to precarious workers: Italy and Spain compared", *European Journal of Industrial Relations*, C. 22, S. 1, ss. 39-55.
- Rabellotti, R. (2016). *External economies and cooperation in industrial districts: a comparison of Italy and Mexico*. Springer.
- Reynaud, C., Miccoli, S., ve Lagona, F. (2018). "Population ageing in Italy: an empirical analysis of change in the ageing index across space and time", *Spatial Demography*, C. 6, S. 3, ss. 235-251.
- Sawyer, S. M., Azzopardi, P. S., Wickremarathne, D., ve Patton, G. C. (2018). "The age of adolescence", *The lancet child & adolescent health*, C. 2, S. 3, ss. 223-228.
- Serrano Pascual, A., ve Martin Martin, P. (2017). "From 'Employability' to 'Entrepreneurial-ity' in Spain: youth in the spotlight in times of crisis", *Journal of Youth Studies*, C. 20, S. 7, ss. 798-821.
- Şimşek, G., ve Altun, F. (2020). "Sosyal Belediyecilikte Sosyal Hizmetlerin ve Sosyal Girişimci Faaliyetlerin Rolü", *Sosyal Çalışma Dergisi*, C. 4, S. 1, ss. 55-61.

- T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı (GSB). Eğitim, Kültür ve Araştırma Genel Müdürlüğü. *Dünya Ülkeleri Ulusal Gençlik Stratejileri Raporu*. Ankara: Gençlik Araştırmaları Haber Bülteni, 2017.
- Tiyek, R., ve Yertüm, U. (2016). Güney Avrupa Refah Rejimi Bağlamında Türkiye: Bir Değerlendirme. *Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(1), 26-51.
- Toprak, D. (2015). “Uygulamada Ortaya Çıkan Farklı Refah Devleti Modelleri Üzerine Bir İnceleme”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 21, ss. 151-175.
- Tsekoura, M. (2016). “Spaces for youth participation and youth empowerment: Case studies from the UK and Greece”, *Young*, C. 24, S. 4, ss. 326-341.
- Uslu, F.B. (2013). *AB’de ve Türkiye’de Gençlik Politikaları Uygulamaları*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir. <http://tez.yok.gov.tr/> (Tez No. 337642).
- Üçbaş, O. D. (2020). “Syriza ve Podemos: Yunanistan ve İspanya’da Toplumsal Hareketler ve Siyasi Partiler. Toplumsal Hareketler”, *Katkı E-Dergi*, ss. 49.
- Ürüt Kelleci, S., ve Türk, Z. (2016). “Genç İşsizliğin İncelenmesi: Oecd Ülkeleri ve Türkiye Karşılaştırması”, *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, C. 5, S. 13, ss. 10-25.
- Wiiium, N., Dost-Gözkan, A., ve Kotic, M. (2019). *Developmental assets among young people in three European contexts: Italy, Norway and Turkey*, In Child & Youth Care Forum (Vol. 48, pp. 187-206). Springer US.
- Yaman, A. (2021). Kamu Politikası Analizi Bağlamında Türkiye’nin Gençlik Politikası. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), 45-71.
- Yannakoulia, M., Lykou, A., Kastorini, C. M., Papasaranti, E. S., Petralias, A., Veloudaki, A., ve DIATROFI Program Research Team. (2016). “Socio-economic and lifestyle parameters associated with diet quality

of children and adolescents using classification and regression tree analysis: the DIATROFI study”, *Public health nutrition*, C. 19, S. 2, ss. 339-347.

Yıldırım, B., ve Şahin, F. (2019). “Esping-Andersen’in Refah Devleti Sınıflandırması ve Makro Sosyal Hizmet Uygulamaları Temelinde Türkiye’nin Konumu”, *OPUS International Journal of Society Researches*, C. 11, S. 18, ss. 2525-2554.

Zeray, A. (2019). *Yerel Yönetimlerin Spora Katkısı ve Gençlik Politikalarının İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya. <http://tez2.yok.gov.tr/> (Tez No. 601690).

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Dunya-Nufus-Gunu-2023-49688#:~:text=Gen%C3%A7%20n%C3%BCfus%20oran%C4%B1%20d%C3%BCnya%20ortalamas%C4%B1,y%C4%B1l%C4%B1nda%20%15%2C5%20oldu.> , (Erişim: 09.03.2024).

<http://www.hugaum.hacettepe.edu.tr>, (Erişim: 28.02.2024).

<https://bigsix.org/>, (Erişim: 12.03.2024).

<https://www.unesco.org/en/youth>, (Erişim: 09.03.2024).

<https://gencaktivistler.org.tr/category/projelerimiz/>, (Erişim:12.03.2024).

<https://ses.org.tr/category/mevzuat/#>, (Erişim:11.03.2024).

https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=SOCX_AGG,
(Erişim:11.03.2024).

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Genclik-2022-49670>,
(Erişim: 09.03.2024).

<https://youthemploymentmag.net/2022/01/24/spanish-national-youth-guarantee-plan/#:~:text=The%20Spanish%20National%20Youth%20Guarantee,finishing%20formal%20education%20or%20becoming>
(Erişim:03.03.2024).

<https://national->

[policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/spain/overview](https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/spain/overview)

(Erişim: 03.03.2024).

<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/spain/14->

[youth-policy-decision-making](https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/spain/14-youth-policy-decision-making) (Erişim: 03.03.2024).

<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/spain/61->

[general-context](https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/spain/61-general-context) (Erişim: 03.03.2024).

<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/italy/13->

[national-youth-strategy](https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/italy/13-national-youth-strategy) (Erişim: 13.03.2024).

<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/greece/13->

[national-youth-strategy](https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/greece/13-national-youth-strategy), (Erişim: 13.03.2024).

<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/turkiye/12->

[national-youth-law](https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/turkiye/12-national-youth-law), (Erişim:13.03.2024).

<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/turkiye/13->

[national-youth-strategy](https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/turkiye/13-national-youth-strategy), (Erişim:13.03.2024).

<https://www.macrotrends.net/countries/ITA/italy/unemployment-rate>

(Erişim: 06.03.2024).

<https://www.macrotrends.net/countries/ITA/italy/youth-unemployment-rate>

(Erişim: 06.03.2024).

<https://tradingeconomics.com/italy/proportion-of-population-aged-15-24->

[years-eurostat-data.html](https://tradingeconomics.com/italy/proportion-of-population-aged-15-24-years-eurostat-data.html) (Erişim: 06.03.2024).

<https://tradingeconomics.com/italy/population-on-1-january-total-eurostat->

[data.html](https://tradingeconomics.com/italy/population-on-1-january-total-eurostat-data.html) (Erişim: 06.03.2024).

<https://www.macrotrends.net/countries/ESP/spain/unemployment-rate>

(Erişim: 06.03.2024).

<https://www.macrotrends.net/countries/ESP/spain/youth-unemployment-rate>

(Erişim: 06.03.2024).

<https://tradingeconomics.com/spain/proportion-of-population-aged-15-24->

[years-eurostat data.html](https://tradingeconomics.com/spain/proportion-of-population-aged-15-24-years-eurostat data.html) (Erişim: 06.03.2024).

<https://tradingeconomics.com/spain/population-on-1-january-total-eurostat-data.html>

(Erişim: 06.03.2024).

<https://tradingeconomics.com/greece/population-on-1-january-total-eurostat-data.html>

(Erişim: 06.03.2024).

<https://tradingeconomics.com/greece/proportion-of-population-aged-15-24-years-eurostat-data.html> (Erişim: 06.03.2024).

<https://www.macrotrends.net/countries/GRC/greece/unemployment-rate>

(Erişim: 06.03.2024).

<https://www.macrotrends.net/countries/GRC/greece/youth-unemployment-rate> (Erişim:06.03.2024).

<https://tradingeconomics.com/turkey/population>

(Erişim: 06.03.2024).

<https://www.macrotrends.net/countries/TUR/turkey/unemployment-rate>

(Erişim:06.03.2024).

<https://www.macrotrends.net/countries/TUR/turkey/youth-unemployment-rate>

(Erişim: 06.03.2024).